П'ЯТНИЦЯ

ВЛАДА-РАДАМ!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 129 (2131)

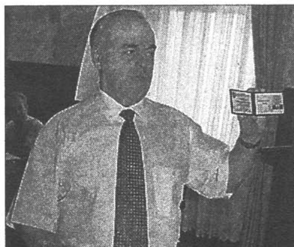
16 липня 1999 року

➤ 1648 р., 16—18 липня. Волинь. Розгром козацькими полками Максима Кривоноса польського війська Я. Вишневецького під Староконстянтиновом.

➤ 1861 р. У липні в Чернігові Л. Глібов почав видавати тижневу літературно-суспільну газету «Чернігівський листок».

➤ 1993 р. Указом Президента України на базі Луцького педінституту створено Волинський університет імені Лесі Українки.

Олександр Ткаченко — кандидат у Президенти України

Центральна виборча комісія зареєструвала Олександра Миколайовича Ткаченка кандидатом у Президенти України.

Олександр Ткаченко сказав, що він не ставив за мету балотуватися у Президенти. Але аргументи Селянської партії, яка висунула його претендентом на кандидата у Президенти, про катастрофічний стан економіки України, змусили його змінити рішення.

Зустріч

Чекають на соломонове рішення

Сьогодні в Маріїнському палаці столиці заплановано п'ятисторонню зустріч з урегулювання придністровської проблеми. В ній візьмуть участь Леонід Кучма, Сергій Степашин, представники ОБСЄ як посередники в урегулюванні кризи, а також президент Молдови Петру Лучински та лідер Придністров'я Ігор Смирнов. Правда, як передбачають аналітики, «проривних результатів» від неї навряд чи варто очікувати, оскільки досі Петру Лучински та Ігор Смирнов не дійшли спільної думки щодо статусу Придністров'я.

Бережімо Декларацію, бережімо незалежність!

Довкола будинку Верховної Ради тоді ще Української РСР скандують люди, радіючи кожен по-своєму. Таким був ранок 16 липня 1990 року, коли було прийнято Декларацію про державний суверенітет України.

(Закінчення на 2-й стор.).

Колаж Володимира КИСЕЛЬОВА.

➤ Третій енергоблок Запорізької АЕС від'єднано від енергосистеми України через несправність у системі охолодження турбогенератора.

➤ Більш як 200 трамваїв і тролейбусів зупинилися на годину у Вінниці через відключення електроенергії.

➤ Цього року у країні вже згоріло більш як 2,5 тис. гектарів лісу.

Візит

Москва налаштована рішуче

Плановано, що сьогодні перший робочий день в Україні Голова уряду Росії розпочне із зустрічі з Головою Верховної Ради України Олександром Ткаченком. Потім у Палаці культури «Україна» під головуванням Сергія Степашина та українського прем'єра Валерія Пустовойтенка відбудеться п'яте засідання змішаної україно-російської комісії зі співробітництва, підписання спільних документів. Після закінчення прес-конференції глав двох урядів російська делегація відвідає АНТК імені Антонова, на базі якого Україна та Росія створили консорціум «Середній транспортний літак», який бере участь у тендері зі створення нового літака європейського типу. Ввечері російський прем'єр збирається вилетіти до Криму.

(Закінчення на 4-й стор.).

Врожай-99

Комбайни — без пального

Майже дві сотні імпортних комбайнів агротехнологічної корпорації «Херсон» простоюють — катма пального. Така само картина в переважній більшості сільгосппідприємств. Темпи збирання на Херсонщині цього року чи не втричі нижчі за торішні. Нині скошено 180 тисяч гектарів, урожайність — 22 центнери на круг. 330 тисяч тонн збіжжя вже потрапило на токи. До запланованого ужинку в області, стверджують фахівці, ще далеко...

У номер

Шкварчить літо

Схоже у найближчі дні — з 18 по 22 липня — спека досягне свого апогею. За прогнозами Гідрометцентру, вдень у південних, східних та центральних областях ртутний стовпчик термометра «шкварчатиме» на позначках 36—39. На решті території країни очікують 30—35 градусів тепла. Природа змилується лише над західними областями: там пройдуть короткочасні грозові дощі.

Президент України підписав указ про участь українського контингенту у миротворчій операції в Косово

Бережімо Декларацію, бережімо незалежність!

(Початок на 1-й стор.)

— Декларацію про державний суверенітет України, цей вікопомний документ, прийняли без дебатів, без гарячого обговорення. Напередодні, 15 липня, я відчув за атмосферою в залі, що результативного голосування не буде. Тобто воно було б позитивне, але за документ проголосували б 250 чи 260 «за» і, скажімо, 100 «проти».

Під кінець робочого дня 15-го багато депутатів вимагали виступити ще, переконати ту чи ту сторону. Але в основному вже сформувалася думка, що приймати Декларацію — це необхідність.

Тоді я попросив колег попрацювати ще індивідуально, у групах, а назавтра знову винести це питання у зал. У тогочасній Верховній Раді ще не було фракцій, не повністю сформовані були й комітети. Ставка робилася в основному на авторитети, тобто на тих людей, яких знали і до яких прислухалися. Було дві політичні сили — так звані Народна Рада і «група 239», вона ж «партгрупа». Комуністів у травні 1990-го у ВР було більше 370, і я тоді ще до них належав, у липні — близько 300.

Відчував, що мої колеги і по партії, і по системі так само свідомі того, що альтернативи самостійності, суверенності держави немає. Однак більшість боялася: а що потім? Ота тінь, ота печать старої системи лежала на кожному в ту пору, свідомо чи підсвідомо.

16 липня зранку до відкриття сесії знову розпочалися дебати: продовжувати обговорення чи ні. До мене заходили не менш як двадцять впливових депутатів, і кожен просив дати виступити. Я звертався до них із одним і тим же: ви нікого ні в чому не переконаєте. Тому, відкривши сесію, відразу поставив Декларацію на голосування.

— Що засвідчили тоді, на ваш погляд, результати голосування: за Декларацію про державний суверенітет України проголосували 370 депутатів, один проти і двоє утрималося?

— У ВР того скликання, незважаючи на те, що вона обиралася за Радянського Союзу, рівень свідомості та відповідальності був високий. Це свідчення високої громадянської, державницької, суто людської й етичної зрілості тодішніх депутатів. Тому я глибоко переконаний, що імена тих, хто проголосував за Декларацію, мають бути викарбувані золотими буквами на одній із стін кулуарів сесійної зали.

— Який вплив мала Декларація на прийняття у подальшому Конституції України, основоположних законів?

— Найпрямішій. Напередодні 16 липня, під завершення обговорення тодішній і нинішній депутат Іван Драч запропонував, щоб Україна була без'ядерною і позаблоковою державою. І тепер до цього неоднозначне ставлення. Але я гордий з того, що це записано в Декларації про державний суверенітет. Адже це не означало, що Україна стане такою відразу 1990-го, 1995-го чи 2000-го року. Однак я вірю, що свого часу в європейській і світовій спільноті дійдемо до того, що не потрібні будуть ніякі блоки. Переконаний, напрацюємо таку модель світової і європейської безпеки, в якій не буде протистояння блоків.

Декларація про державний суверенітет стала основою для розробки законів, у тому числі й Конституції.

— До речі, вас часто звинувачують у тому, що не використали момент і перша Конституція незалежної України підписана не Плющем.

— Я робив це свідомо. Будучи співголовою конституційної комісії, переконав і другого співголову — Леоніда Кравчука: якщо ми приймемо Конституцію цією Верховною Радою, то Основному Законові завжди закидатимуть, що його прийняла Верховна Рада, обрана ще за Союзу. Не хотілося, щоб ця тінь лежала на такому важливому документі. Вважав, що спочатку необхідно прийняти закони, які дозволять рухатися вперед, а Конституцію вже напрацює наступна ВР, обрана у незалежній, суверенній Україні.

Хоча нині, на мій погляд, і та Верховна Рада поспішила використати своє право і прийняти Конституцію. Вона зроблена за ніч і містить дуже багато компромісів.

Тож не дивно, що сьогодні лунають заклики вносити зміни чи доповнення до неї. Переконаний, що ця Конституція недовговічна, але я проти того, щоб сьогодні змінювати її.

Не дай Боже ревізувати Декларацію про державний суверенітет чи Акт проголошення незалежності України нібито конституційними змінами. Бо велика сила народу захищатиме незалежність України всіма силами.

Тож бережімо Декларацію про державний суверенітет, Акт проголошення незалежності України як зіницю ока. І розпізнаваймо, хто її береже, а хто, ніби бережучи, кривдить.

Яким запам'ятався день 16 липня 1990 року «батькові» Декларації Іванові ПЛЮЩУ, котрий на той час головував у сесійній залі? Що цьому передувало?

Інтерв'ю взяла **Юліана ШЕВЧУК.**

Парламентська хроніка

До будівельників депутати менш прискіпливі, ніж до торговців

Вечірнє засідання 14 липня

Лише три з десяти президентських законопроектів було підтримано на вечірньому парламентському засіданні 14 липня, всі — «будівельні».

Збоку могло видатися, ніби, скажімо, законопроект про ріелтерську діяльність не «припав до смаку» і був взагалі відхилений через складність формулювань, що рясніли іноземними словами. Зорислава Ромовська, депутат зі Львівщини, під час обговорення наголосила, що Кабінету міністрів і профільним комітетам слід було б у процесі законотворення з більшою повагою ставитися до рідної мови, від якої, не приведи Боже, скоро залишаться «ріжки та ніжки». І тому запропонувала простий і зрозумілий варіант назви — закон про діяльність з нерухомістю. Та «не народився» він і у вигляді закону про операції з нерухомим майном, хоча на підтримку виступив заступник голови парламентського Комітету з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій Юрій Єхануров. За його словами, у країні щороку укладається не менш як півмільйона угод, які стосуються операцій з нерухомістю. На цьому ринку обертаються мільярдні грошові суми, але через правову неврегульованість процесу, який і так майже повністю «в тіні», казна одержує хіба що третину належних платежів. Проти розробки відповідних правил гри і контролю парламентарі не заперечували. Та от суть пропонованого законопроекту викликала сумніви. Як сказав депутат Леонід Косаківський, створюється ще одна годівниця для чиновництва. До великих обсягів коштів матиме доступ підозріло вузьке коло осіб.

З причини можливих «торгових» лазівок вирішено відкласти розгляд змін до Земельного кодексу. Альтернативний президентському було прийнято в цілому закон, що встановлює уніфіковану ставку акцизного збору (в розмірі 40 екю за одну тонну) на бензини моторні мішані зі вмістом не менш як 6% високооктанових кисневмісних біодобавок. А зміни до порядку ліцензування оптової торгівлі алкоголем і тютюном взагалі визнано недоцільними, бо питання вже врегульовано законодавством. Так само відхилено президентської пропозиції щодо зміни порядку банкрутства відкритих акціонерних товариств. Там вистачає спірних моментів.

Парламентарії затвердили єдино зміни до порядку нарахування ПДВ для будівельних організацій і схвалили проведення експерименту на базі холдингової компанії «Київміськбуд». Відтепер довгочасні кредити під заставу збудованого житла — реальність для громадян навіть з невисокими доходами. Досвід київських будівельників буде поширюватися в Україні. Одностайність продемонстрували депутати і під час схвалення законопроекту про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту. Закон прийнято одразу в цілому, що дає змогу вже найближчим часом скористатися з нього дітям полеглих воїнів-«афганців», які розраховують хоч на якусь підтримку під час вступних іспитів до вузів.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Чия земля — того і влада

Ранкове і денне засідання 15 липня

Миколаївський глиноземний завод став, за словами Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка, притчею во язицех, тому розгляд питання про підприємство треба внести до порядку денного сесії. Депутати підтримали пропозицію.

Гарячі дебати велися з проблем земельної реформи. Народні обранці чимало часу приділили обговоренню проекту закону про внесення змін до Земельного кодексу України (стосовно особистого підсобного господарства). Цей документ було підготовлено на основі відповідного указу Президента. Перше голосування з ним показало категоричну незгоду сесії з позицією глави держави. Проект більшістю голосів відхилено. Розгляд питання перенесено на наступну сесію. А що трапилося б, якби зміни до Земельного кодексу були внесені? З цим запитанням я звернувся до народного депутата України Валентини Семенюк:

— По-перше, не в компетенції Президента України було підписувати той указ, оскільки земельні правовідносини чітко виписані чинним законом. По-друге, указ розділяє селян на дві сили: на тих, хто працює, і тих, хто прагне володіти землею, тобто «нових» українців. Крім того, указом передбачалося фактичне приєднання паю селянина до його присадибної ділянки, що само по собі неприйнятне. Одне слово, відкривалися шлюзи для торгівлі землею, повернення селян від колективної праці до плуга і сапки на своїй землі.

На сесії прийнято закон про внесення змін до ст. 11 Закону «Про податок на додану вартість» (стосовно послуг із транспортування).

Процедура обрання та звільнення суддів тривала довго. Обговорення йшло по кожній кандидатурі. З усіх запропонованих суддів не обрано лише одного.

Наступним (після перерви) обговорювали проект закону про внесення змін до Закону України «Про статус депутатів місцевих рад народних депутатів». Власне, йшлося лише про статтю 31 закону щодо порядку притягнення депутата місцевої ради до відповідальності. Переконливим аргументом за надання імунітету сільським і міським обранцям була всім відома ситуація, коли, скажімо, депутатові сільради, що підтримує опонентів нинішньої влади, підкидають мішок цукрових буряків і притягують до кримінальної відповідальності. Це, крім, звичайно, депутатської солідарності, стало вирішальним під час голосування: статтю 31 у другому читанні прийнято в запропонованій редакції.

Після цього логічним і послідовним було б прийняти в першому читанні проект закону про внесення змін до Закону України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим», який передбачає надання депутатам місцевих рад АРК такого самого імунітету, який отримали колеги усіх регіонів України. Однак кілька спроб голосування до позитивного рішення не привели — питання перенесено на наступне засідання.

Заслухали також інформацію про розслідування обставин відкриття валютних рахунків за кордоном та розкрадання державних коштів окремими посадовими особами — громадянами України, встановлених депутатською слідчою комісією, Генеральною прокуратурою та судом в результаті розслідування справи «Бласко». З цього питання виступив голова комісії, народний депутат України Григорій Омельченко.

Іван ІЛЛЯШ.

Актуальна розмова

Правоохоронці ловлять «кільку». «Неляканих крокодилів» виведе Партія пенсіонерів

*Партія пенсіонерів України, незважаючи на солідну назву, перебуває в «дошкільному» віці. На політичній карті офіційно вона з'явилася в березні цього року, хоча діяти почала з грудня 96-го. За словами її голови, народного депутата, члена фракції «Батьківщина» **Івана КУНЬОВА**, створення ППУ збіглося у часі з черговим наступом уряду на пенсіонерів. Як пам'ятаємо, тема підвищення цін на житлово-комунальні послуги тоді була надто актуальна.*

— Іване Павловичу, ви вважаєте, що «Батьківщина» на арені битв за права пенсіонерів є надійним союзником?

— На нашому з'їзді ми колегіально вирішили: до якоїсь партійної фракції я на входитиму — треба шукати міжпартійну конструктивну команду. Я, зізнаюсь, після тривалих спостережень вибрав «Батьківщину». Виступи її представників підкупили мене здоровим глуздом, чіткою логікою, виваженістю. Можливо, тому, що в цій фракції зібралося ціле сузір'я науковців: академіків, докторів наук. Не другорядну роль зіграв для мене «болючий» факт: вони не просто красиво виступають, а й голосуванням підтримують сказане.

— Схоже, це для вас справді наболіле питання.

— Вважаю, що «Батьківщина» має великий політичний потенціал. Юлія Тимошенко — природжений лідер: повірте, я це кажу щиро, бо ніколи ні перед ким не розшаркувався, нікого не вихваляв. Але очолювати такий важливий комітет, так його розкрутити — подивіться, скільки і яких законів звідти надходить, простежте за логікою її думки — це справді треба мати талант. У мене інтуїція — Юлія Володимирівна має чудове політичне майбутнє. А Турчинов? Спокійний, розважливий, ніякої метушні, нервозності. З такими лідерами фракції працюється легко і вільно.

У «Батьківщині» нормальна атмосфера: доброзичлива, мирна.

Хочеш виступити — будь ласка. Я тут неначе відродився.

— За блискуче майбутнє фракції «Батьківщина» ви агітуєте дуже промовисто. А які перспективи у вашої партії? Зізнаюсь, я так і не втямила чітко, яку нішу ви посідаєте на політичному небосхилі. З програмних партійних документів видно, що ППУ схиляється до лівої орієнтації. Разом з тим ви підтримуєте ідею ринкових перетворень: звичайно, маю на увазі не курс Леоніда Кучми, а хоча б той, який пропонують уподобані вами лідери.

— Характеризуючи ППУ, я не використовував би ухили: правий, лівий. Наша партія ставиться позитивно до всіх ідей, втілення яких по-справжньому поліпшить життя народу, в тому числі й пенсіонерів. І негативно — до демагогів будь-яких мастей. Так жити, як ми жили раніше, не можна. Але й так, як живемо, неможливо.

Нам часто кажуть, що ми — самостійна держава. Я дуже в цьому сумніваюся. Як тільки доходить справа до серйозного рішення, то наш уряд і киває на вказівки з-за кордону. Навіть ціну на комунальні послуги «підвішує» до рекомендацій МВФ. От і вся самостійність.

Пам'ятаєте цифру: 14,5 тисячі «інтернаціоналістів» загинули за 10 років на афганській війні? Це жахливо! Але приголомшує й інше: за даними, оприлюдненими в пресі, у 1998 році 16,5 тисячі наших співвітчизників заподіяли собі смерть. А скільки знедолених, безпритульних! Вони ніким і нічим не захищені, ніхто ними не переймається.

Партія пенсіонерів, яка нині діє в 19 регіонах, не обіцяє негайного і тотального розквіту. Але вона наполегливо бореться і боротиметься за втілення головної мети: пенсіонерам мають повернути те, що в них забрали. І не треба кивати на Верховну Раду, як це робить перша гілка влади: ось де сидять вороги народу, не дбають про його захист. Закон про соціальну підтримку пенсіонерів і ветеранів парламент прийняв, там усього 12 пунктів, але ж його блокує виконавча влада.

— Можете сміливо записуватися в наші лави. Партія пенсіонерів приймає усіх бажаючих громадян України, починаючи з 18 років.

Це не коштів немає в державі — бракує політичної волі в керівників

Це перед виборами трохи активізувалися з виплатою заборгованої пенсії, хоча, гадаю, навіть у глухій провінції розуміють підтекст цієї активності.

До речі, мене просто зворушує, як новоявлені «демократи» з Банкової звинувачують увесь парламент «оптом» у політичному ретроградстві. Одного разу я навіть сказав з цього приводу Леоніду Даниловичу: у який кабінет не зайдеш у вашій резиденції, всюди знайомі обличчя. Очевидно, колишні цековські кабінети не поміняли господарів? Він посміхнувся і нічого не відповів.

— А що тут відповідати? Іване Павловичу, чому державний бюджет бурхливо обговорюють у парламенті, його критикують, хвалять, повертають, приймають? Тим часом бюджет Пенсійного фонду закритий від уваги «допитливих». Вас як голову Партії пенсіонерів це не хвилює?

— Узагалі-то ПФ не закритий. Про нього можна отримати дані. Проблема в іншому — уряд спокійно розпоряджається грошима, що надходять до фонду. Розпоряджається не за призначенням.

Пенсіонери чекають по півроку на ці жалюгідні копійки. Недавно я побував на Черкащині — досі не можу отямитися від поїздки. Там одна родина вже два роки не бачила грошей: навіть забула, яка гривня на вигляд. Те саме становище в інших регіонах. А нам тут міністр фінансів доповідає про повний ажур.

Наша партія ковтати передвиборну «наживку» не буде. Ми голосно й відверто розповідатимемо людям: це не коштів немає в державі — бракує політичної волі в наших керівників, щоб зупинити розгул корумповано-злочинних кланів. Долари суцільним потоком пливуть за кордон, осідають на валютних рахунках — і все потурається з боку найвищих можновладців. А пенсіонерам пояснюють — терпіть, скрута в державі.

Звичайно, легше когось упіймати за поцуплених 200 гривень і на цьому заробити погони, ніж зайнятися солідними «бізнесменами», які розкрадають бюджетні кошти — наші з вами гроші.

Партія пенсіонерів уже ставила питання: чому народ має утримувати величезну армію правоохоронців, яка не може захистити його від злочинців? Убивають політиків, бізнесменів, журналістів, а нам вішають локшину на вуха про розкриття кілерської зграї. Це просто кумедно, якби не було так трагічно. Правоохоронці ловлять «кільку», а «крокодили» спокійно клацають зубами, перетравлюючи багату здобич. Це болото «неляканих крокодилів» ми не побоїмося осушити своєю рішучістю.

Одне слово, в ППУ об'єктів для уваги задосить. І ми її приділятимемо, будьте певні.

— Бачу, ваша партія справді налаштована по-бойовому. Скажіть, а щоб стати її членом, треба неодмінно бути в пенсійному віці?

— Можете сміливо записуватися в наші лави. Партія пенсіонерів приймає усіх бажаючих громадян України, починаючи з 18 років. Хоча уточню: не всіх. Кожного, хто бажає для себе і для свого народу достойного життя.

Розмову вела Людмила КОХАНЕЦЬ.

Коментар

Спекотне літо–99

Залп президентських указів з економічних питань, не врегульованих законами, додав температури в сесійну залу парламенту.

Представник Президента у Верховній Раді і не приховував, що цей залп спрямований на додаткове завантаження народних обранців законопроектами, які, за великим рахунком, потребували ретельного вивчення і аналізу. Адже у каламутній водичці поспіху можна було і спробувати спіймати прибуткову рибку на гачок так званої грошової приватизації, особливо тим, хто був причетний до написання указів, хто вхожий у високі кабінети на Банковій.

Показовою у подібних намірах є реакція глави держави і його представника у парламенті на відхилення Верховною Радою указу про особливості приватизації «Укртелекому». Леонід Кучма, не приховуючи роздратування, обурювався позицією депутатів. І аргументував своє обуренння тим, що, мовляв, бюджет у результаті недоотримав мільярд гривень. Водночас Роман Безсмертний вважає, що «Укртелеком» не має коштів для реконструкції власних потужностей, а тому не варто очікувати поліпшення якості зв'язку.

На кону мільярд. Кому?

Уловили суперечності глави держави і його представника у парламенті в аргументах? Вони різні, бо що дозволено Юпітеру... Необхідність приватизації монополіста в галузі зв'язку кожен бачить по-своєму і це вказує на широкий діапазон помислів ініціаторів згаданого указу. Адже якщо іти за логікою Романа Безсмертного, то кошти від приватизації повинні надійти не до бюджету, а на модернізацію «Укртелекому». Тобто за рахунок приватизації не можна було б погасити ні борги із зарплати бюджетникам, ні борги пенсіонерам. То для чого було затівати цю приватизацію? До того ж змушувати державне підприємство скуповувати акції дочірнього підприємства UTEL в іноземних інвесторів, якщо не вистачає коштів на удосконалення зв'язку? Можливо, щоб потрафити «благодійникам» з найближчого оточення?

Не клюнули...

Треба віддати належне народним обранцям, які не клюнули на цей «гачок», хоча у них було і обмаль часу. Тим паче, що до Верховної Ради укази ці вносилися кількома пакетами. Зрозуміло, серед них були і вельми потрібні для того, щоб розшити деякі «вузькі» місця. Наприклад, про скасування податку на додану вартість на путівки для санаторно-курортного лікування. Однак знову-таки постає запитання: навіщо було чекати розпалу літа, щоб зробити добру справу?

Варто зазначити, хоча народна мудрість і стверджує, що проти лому — нема прийому, Верховна Рада зуміла виробити «протиотруту» для подібних кроків виконавчої влади. Профільні комітети оперативно реагують на внесені укази і відпрацьовують подані законопроекти за повною програмою. Власне, тільки цим можна пояснити не лише оперативність під час розгляду указів, а й грунтовність підготовлених рішень. Зазначимо, що на вересень залишиться тільки 15 законопроектів, поданих Президентом до Верховної Ради водночас з підписаними указами, які потрібно буде розглянути народним обранцям.

Лобізм в ім'я чиновництва

Хотілося б звернути увагу на те, що вищий законодавчий орган продовжує напрацьовувати важливі документи. Зокрема, парламентарії вчасно ухвалили бюджетну резолюцію на 2000-й рік, готують, попри завантаженість президентськими указами, проекти Податкового, Бюджетного кодексів. Очікує на розгляд проект нового Кримінального кодексу.

Проте, переконаний, сьогодні потрібно сказати і про інше: про роль так званих представників Президента і Кабінету Міністрів у Верховній Раді в організації законотворчого процесу. Інколи складається враження, що вони далекі від конструктивної ролі. І чиновництво намагається скористатися цим у своїх бізнесових інтересах. Літо-99 видалося спекотним і в прямому, і в переносному значенні. Особливо для народних депутатів. І треба віддати їм належне, що і за таких умов вони роблять усе для того, щоб на правовому полі не ріс кукіль, щоб менше лишалося лазівок для не вельми чистих на руку бізнесменів.

Володимир КОРОЛЮК.

Тема дня

Москва налаштована рішуче

(Початок на 1-й стор.).

Росія підтримуватиме того кандидата на наступних президентських виборах, що відбудуться у жовтні в Україні, хто щиро виступатиме за тісне співробітництво між Москвою і Києвом. Донести цю позицію до офіційного Києва — одне з основних завдань російсько-українських переговорів. Жорстку постановку цього питання експерти КМ РФ, які готують візит, пояснили тим, що «перед попередніми президентськими виборами 1994 року ми вже чули чимало гарних обіцянок Києва, однак вони залишилися не виконаними».

На думку російської сторони, ці проблеми мають «стратегічний характер». Дуже болісна для Росії проблема української заборгованості, яка становить майже 3 млрд. доларів. Не може влаштовувати Росію також невпинне останніми роками падіння товарообігу між двома країнами, який з 17 млрд. доларів у 1995 році зменшився до 8 млрд. доларів. У Москві вважають, що відбувається це значною мірою і через створювані Києвом штучні бар'єри в торгівлі.

Щодо «подворовывания» російського газу, не виключено, що російська сторона жорстко поставить питання про припинення цієї ганебної практики. «Аж до застосування міжнародних санкцій: у Києві буде остання розмова на цю тему», — повідомило ІТАР-ТАКС джерело у міністерстві РФ у справах СНД.

Російський прем'єр має намір поставити перед українською стороною і питання про неприпустимість проведення демаркації російсько-українського кордону. Сергій Степашин вважає, що встановлення прикордонних стовпів між двома братніми народами заподіє лише шкоду.

Яна СТАДІЛЬНА.

У той час як 500 російських десантників прямують до Косово з Греції, а із Боснії зроблено ще один неочікуваний марш-кидок росіян у тому-таки напрямку, албанці вимагають очистити край від миротворців РФ.

Фото АП.

Радикально

Простягнеш руку — потрапиш до в'язниці

Як у колишньому СРСР не було сексу, так тепер в Іраці не існує убогих.

Тут прийнято закон, який передбачає кримінальну відповідальність за випрошування милостині. Відповідно до рішення вищого органу влади — Ради революційного командування, жебракам у віці від 18 років відтепер загрожує 3-річне тюремне ув'язнення. Під документом стоїть підпис президента Іраку Саддама Хусейна.

Термін ув'язнення може бути збільшений ще на один рік, якщо «злочинець» вдається до каліцтва членів чи «інших способів обману», щоб викликати жалість співгромадян.

Кількість убогих в Іраку збільшилася за час міжнародної ізоляції країни після війни в зоні Перської затоки 1990—1991 років.

Ой, люстеречко моє, скажи

Золоте яблуко — Афродіті-2000

Міжнародний конкурс «Міс Всесвіту-2000» відбудеться в травні наступного року на Кіпрі

Грандіозне шоу, третє за популярністю після олімпійських ігор та кубків світу, влаштують у величезному спортивному залі країни «Елефтерія», що входить до спорткомплексу імені Макаріоса в Нікосії.

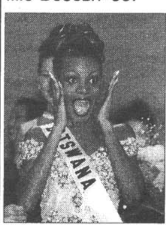
Уряд Нікосії надасть близько 3,5 млн. доларів із спеціального бюджету на підготовку цього видовища, яке вперше проводиться у Східному Середземномор'ї. Під час грандіозного шоу визначатимуться красуні століття, а за головний приз затверджено Золоте яблуко, яким, за грецькою міфологією, було нагороджено за свою красу богиню кохання Афродіту.

Протягом трьох тижнів урочистості відбуватимуться практично в усіх містах острова та місцях, пов'язаних з легендою про Афродіту, зокрема в Петру ту Рома — там, де з піни, що утворилася від удару морської хвилі об величезний камінь, начебто вийшла Афродіта, а також на Акамасі —північному заході острова, біля знаменитої його купальні, котра є місцем паломництва численних туристів.

Відповідно до однієї з умов, поставлених корпорацією, куди входять в основному американські телекомпанії, видовище розпочнеться о 4-й ранку за місцевим часом і транслюватиметься в прямому ефірі по всіх телеканалах світу. І тим, хто виступав проти проведення конкурсу на Кіпрі через значні суми, необхідні для його підготовки, не треба турбуватися, бо вони окупляться тільки від продажу прав на телетрансляцію конкурсу, а його побачать не менш як 2,4 млрд. осіб.

На думку кіпріотів, всесвітнє шоу привабить на острів величезну кількість туристів. Про красу острова дізнається весь світ, що, безперечно, позитивно вплине на розвиток туризму, прибутки від якого становлять понад чверть надходжень до місцевого бюджету.

Мпуле Квелагобе з Ботсвани — міс Всесвіт-99.

Їхніми очима

Чому канадці нудьгують за Радянським Союзом?

Вечори-зустрічі «їх» і «нас» на канадській землі майже завжди закінчуються одними й тими самими розмовами. «Так, — зітхає Пітер, — тепер у вас не цікаво... Нічого не відбувається, адже ще п'ять років тому все, що було пов'язано з Радянським Союзом, вважалося в нас дуже модним».

Типова вечірка в стилі «це було, було...». Анекдоти, жарти, байки — як водиться, на радянську тематику. Цього вечора в Оттаві всі присутні (за винятком автора цих рядків) — звичайні громадяни Канади. Пітер викладає російську та українську мови в Карлтонському університеті в Оттаві й скаржиться, що дедалі менше студентів цікавляться його предметами. «Зовсім не те, що колись...».

Наші співвітчизники мимоволі «ділять» канадців на три групи: українці діаспори і сучасні емігранти; звичайні «чистокровні» канадці, які взагалі не переймаються проблемами інших народів, і, зрештою, ті, хто на власні очі бачив СРСР, навчався чи працював там і захворів «радяноманією».

Остання категорія людей особливо неприйнятна для громадян пострадянських країн, оскільки зразу ж після слів привітання їм доводиться вислуховувати ностальгічні мотиви за колишніми часами. Грандіозність «серпастого й молоткастого» періоду в типовому канадському розумінні склеєно з урочистих маршів на сьоме листопада, черг за туалетним папером і вічно п'яного вахтера Миколи Тимофійовича, який ліз до всіх цілуватися. «Слухайте, а що це за ім'я таке Тимофій, я зустрічав лише Тимофійовичів, але ніколи —самого Тимофія. Дивно...».

Після цього настає серія «ділової критики» на кшталт: «У вас же абсолютно недоладна система законодавства! Чому ви нічого не намагаєтеся зробити?». «Намагаємося», — я дипломатично знизую плечима. «А ваші громадські туалети? Це ж просто жах — брудно, та ще треба платити! Як ви тільки можете так жити?» — «Уявіть собі, так і живемо». — «А всі відеокасети —піратські копії, і ніхто не займається захистом авторських прав! А препоганий сервіс у магазинах! А ваша міліція! А...». Я почуваю себе надзвичайним і повноважним представником України, який недбало пояснює дивацтва зовнішньої і внутрішньої політики та загадково гмукає, коли деякі речі пояснити зовсім неможливо.

Вони дивуються, що ми вже котрий рік живемо у стані «розладу», і повільно повертаються до спогадів про радянські часи, до зовсім незрозумілої для них і тому такої привабливої екзотики.

Тепер ми для них нецікаві. Ми добиваємося «банальних» та «нудних», на їхній погляд речей — як, наприклад регулярна зарплата та пільги для студентів на громадський транспорт. У нас уже немає захоплюючої ідеї, немає виставленого на зло капіталістичному Заходові соціалізму. Ми втратили ідіотизм і тому стали немодними. «Україна? Так, Чорнобиль. Звичайно, це жахливо... А ось у 91-му, коли я був у Києві, і демократія там тільки-но починалася, це було просто-таки приголомшливо! А чи пам'ятник Леніну у вас і досі є на бульварі... бульварі вашого знаменитого поета Шевчен-ка?».

Захоплення з боку «імпортних» громадян з приводу соціалістичного минулого загалом зрозуміле. Наше тоталітарне «минуле» з комсомольськими зборами та суботниками для декого з канадців більше захоплює, ніж їхня «щоденна» західна демократія — так само звичайна, як гаряча вода з крана.

«Щоденна» західна демократія — так само звичайна, як гаряча вода з крана.

Та проблема не лише в екзотиці. Більшість іноземців насправді досить невиразно собі уявляють, як усе-таки ми по-справжньому живемо. Ми в їхніх очах — усього лише забавні й незрозумілі люди, які винаходять велосипед державності. Це нудно. Не те, що раніше...

Романа ФЕДОСЕЄВА.

Оттава.

З каменем за пазухою?

Сувенір для Білла

Незвичайні сувеніри і враження вивезли з Кельна президент США Білл Клінтон і прем'єр-міністр Великої Британії Тоні Блер, які брали участь у зустрічі глав держав і урядів «великої сімки», що проходила там. Гуляючи ввечері біля величного Кельнського собору, вони близько полуночі зайшли туди. І Білл Клінтон звернувся з проханням до хранителя храму Хайнера Коха подарувати йому... камінь готичного собору, який було зведено за два з подовиною століття до відкриття Америки Христофором Колумбом. Як повідомила прес-служба Кельнського архієпископа, бажання високого гостя було виконано.

Британський прем'єр виявився скромнішим і попросив лише провести його до фундамента собора, де провадять розкопки, аби особисто зазирнути в глибину століть.

Світська хроніка

Принцеса подарувала музею мадам Тюссо дублікат весільного плаття

Весілля британського принца Едварда і Софі Ріс-Джоунс ще довго обговорюватимуть шанувальники світської хроніки і пліток. Зірка Софі, яка зійшла на британському небосхилі після смерті Діани, можливо, сяятиме не менше.

Більшість мешканців Туманного Альбіону не сумніваються, що у подружжя довге й щасливе майбутнє. Точним барометром суспільного настрою стали ставки, що їх зроблено в букмекерських конторах. Переважають, як правило, ставки на те, що Едвард і Софі до нового року порадують підданих звісткою про нащадка і проживуть у цілковитій гармонії не менше як 20 років.

Після весілля відповідну поправку внесено і в експозицію музея мадам Тюссо. Тільки-но завершена воскова фігура графині Уесекської (Софі Ріс-Джоунс) і її законного чоловіка зайняли центральне місце в колі решти монаршого дому Віндзорів.

Скульптор Стюарт Вільямсон, якому було надано честь відтворити постать Софі, каже, що вона позувала йому лише три рази. Однак робота над восковою «копією» принцеси принесла йому суто професійне задоволення. У Софі дуже цікаве обличчя, і не праві ті, хто стверджує, що вона і покійна принцеса Ді майже нерозрізнимі, свідчить він. Єдине, що схоже, — це волосся.

Хоч як це парадоксально, але люди, які зібралися з раннього ранку біля дверей музею мадам Тюссо, були буквально одержимі одним бажанням — побачити і оцінити весільний наряд. Як відомо, Софі за згодою чоловіка дозволила молодому лондонському модельєрові Саманті Шоу виготовити дублікат оригінального плаття для свого воскового двійника. Щодо дорогоцінностей, то у працівників музею була лише ніч, аби скопіювати їх. Найбільшу увагу публіки, звичайно, викликав подарунок Едварда — намисто із чорних і білих перлин, яке красувалося на шиї нареченої під час церемонії одруження.

Солодка парочка вирушає у весільну подорож.

Фото АП.

Язик мій — ...

Конституція Франції також має відповідати євростандарту

Прем'єр-міністр Франції Ліонель Жоспен звернувся до президента країни Жака Ширака із пропозицією виступити з ініціативою щодо перегляду конституції з тим, аби була можливість ратифікувати Європейську хартію про регіональні мови. Про це він заявив, виступаючи перед депутатами Національних зборів.

На запит Жака Ширака, який звернувся наприкінці травня до Конституційної ради з проханням перевірити відповідність підписаної Францією Європейської хартії про регіональні і місцеві мови французькій конституції, було зроблено такий висновок: жодне із положень, які містить Європейська хартія, не суперечить французькій конституції. Такою, що не відповідає конституційним нормам Франції, визнано лише преамбулу, яка проголошує «невід'ємне право використовувати місцеві і регіональні мови не лише в приватному житті, а й у публічній діяльності».

У зв'язку з цим ратифікація Європейської хартії, ухваленої 1992 року Радою Європи і підписаної 7 травня 1999 від імені уряду Франції, вимагає попереднього внесення змін до конституції французької держави.

Ліонель Жоспен пропонує, щоб до статті 53 конституції, в якій ідеться про ратифікацію договорів, було внесено новий рядок, а саме: «Французька Республіка може приєднатися до Європейської хартії з прав місцевих і регіональних мов, підписаної 7 травня 1999 року». Це, на його думку, не вимагатиме перегляду статті 2 Основного закону, в якій французьку мову визначено як «мову республіки».

Це допоможе уникнути складного питання щодо визначення статусу таких мов, як баскська, каталанська, бретонська, ельзаська і багатьох інших, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Файл аль-Файєда поповнився іменем 39-річного співробітника британської розвідки МІ-6.

Такою, що не відповідає конституційним нормам Франції, визнано лише преамбулу.

Нетрадиційно

Жахлива помста-2

«ГУ» вже писав про протистояння між мультимільйонером Мохаммедом аль-Файєдом і британською владою, яка відмовилася задовольнити прохання єгиптянина про громадянство. Як і про те, що аби помститися аль-Файєд заповів себе клонувати, щоб весь час переслідувати впертий уряд.

Боротьба мільйонера з Лондоном триває. Причому не менш витонченими способами. Так, файл аль-Файєда у міжнародній мережі обміну інформацією поповнився іменем 39-річного співробітника знаменитої британської розвідки МІ-6, який безпосередньо курирує Балканський регіон. Чи варто казати про те, що оприлюднення цього факту загрожує розкриттям як співробітника спецслужб, так і його інформаторів на Балканах. Проте інформаційна компанія, що відповідає за файл аль-Файєда, стверджує, що не мала поняття про характер інформації, і сталася помилка.

Проте сама спецслужба вважає: те, що сталось, є черговим доказом конфлікту, що затягнувся, між державою і Мохаммедом аль-Файєдом, котрому володіння найфешенебельнішим магазином в Європі «Херродс» приносить прибуток, еквівалентний прибуткові невеликої країни, що розвивається. І ситуація нагадує стан війни між двома «суверенними державами».

Хроніка. Факти. Події

➤ Київ

Від простого виконання до прогнозів і аналізу

У Києві триває четверта нарада керівників закордонних установ України, яку традиційно проводять раз на два роки. На нараді здійснюють аналіз зовнішньополітичної діяльності України та розглядають дії на перспективу. Перед учасниками наради виступили Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко, Президент України Леонід Кучма та міністр закордонних справ України Борис Тарасюк.

Олександр Ткаченко висловився за тісніше співробітництво ВР та МЗС, зокрема, за створення спеціального підрозділу в МЗС для координації роботи з парламентом.

У своєму виступі Леонід Кучма повідомив, що Міністерство закордонних справ зробило все можливе, щоб підняти міжнародний авторитет нашої держави. В дипломатії потрібно працювати на випередження, сказав Леонід Кучма. Щоправда, дипломатичні представництва за кордоном не були готові до аналітичного прогнозування подій глобальних вимірів. Серед пріоритетів Леонід Кучма назвав збереження позаблокового статусу України, не стати буфером між НАТО та Росією, не повертатися спиною до країн СНД, тому що Україна є частиною східної, центральної і західної Європи. Настав час перейти від простого виконання до прогнозу і аналізу.

В ході наради обговорювалося також питання подальшої економічної діяльності дипломатичних представництв, співробітництва у військово-технічній галузі, актуальних проблем європейської інтеграції. Міністр закордонних справ та ряд послів були нагороджені орденами «За заслуги».

➤ Анкара

Камікадзе заарештовано

Спецслужби Стамбула заарештували 20 членів оголошеної поза законом Курдської робітничої партії (КРП), причетних до вчинення в останні дні терактів у 10-мільйонному турецькому мегаполісі. Серед затриманих —четверо жінок, які пройшли спеціальну підготовку за кордоном з метою виконання актів самознищення.

➤ Гельсінкі

Європа не має грошей для Косово

Через низку труднощів переважно фінансового характеру Фінляндія як нинішній голова Європейського союзу не змогла остаточно визначитися з проведенням саміту «Пакт стабільності у Південно-Східній Європі» за участю країн ЄС і «великої сімки». Початково планувалося скликати форум 29—30 липня в Сараєві з метою обговорити стабілізацію становища і відбудову економіки Косово.

➤ Афіни

Не вперше

Під час переговорів біля села Агрос з албанським терористом Александром Нану, який захопив пасажирський автобус на півночі Греції, поліції вдалося переконати злочинця звільнити одного із заручників, котрі перебувають у його руках, — літню жінку. Потім автобусу дозволили продовжити рух до кордону з Албанією. 28-річний терорист вимагає велику суму грошей, зброю та забезпечення безперешкодного проїзду до Албанії. Це вже другий випадок за останні півтора місяця, коли збройний албанець захоплює автобус із заручниками у Північній Греції. Попередній завершився трагічно — внаслідок операції албанського спецназу на території Албанії загинули і терорист, і один із заручників.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Михайло РЯБЕЦЬ: «Вибори

За виснажливою спекою, повільним зростанням цін, думками про путівку на південь чи хоча б поїздку до рідних у село ми все ж не забуваємо, що восени нас чекає подія доленосна: президентські вибори. А може, й навпаки — спонукають нас про це згадувати якраз усі попередні перелічені турботи (хіба що окрім спеки)...

12 липня 1999 року, користуючись терміном шахістів, упав прапорець чергового етапу виборчих перегонів. Закінчився визначений законом про вибори Президента України термін подання до Центральної виборчої комісії підписних листів з підписами виборців, якими вони підтримують претендентів на кандидата у Президенти України.

Отже, рахунок цього раунду — 19:14. Тобто з 19 претендентів, яким було видано підписні листи, 14 «взяли» висоту в 1 мільйон і більше голосів виборців. Проте й цей рахунок не є остаточним, бо нині Центрвиборчком здійснює ретельну перевірку поданих підписних листів щодо їх відповідності вимогам закону. І лише після завершення перевірки ми знатимемо кількість кандидатів.

А перші троє вже відомі: ними стали нині діючий Президент України Леонід Кучма, лідер Комуністичної партії України, народний депутат України Петро Симоненко та народний депутат України Євген Марчук.

Голова Центральної виборчої комісії Михайло Рябець коментує події, якими позначено цей етап виборчої кампанії.

— Михайле Михайловичу, по суті, вже завершилися дві самостійні стадії виборчого процесу — висування претендентів на кандидата у Президенти України та збирання підписів і подання до ЦВК підписних листів на їх підтримку. Крім того, розпочався процес реєстрації кандидатів. Які, на вашу думку, найхарактерніші особливості цих стадій?

— Справді, фактично виборча кампанія наближається до свого екватора. Вже позаду залишились події, які, власне, визначатимуть подальший перебіг виборчого процесу, його виразність і експресію. Вибори Президента держави вже тепер є чи не центральною подією в нашому суспільстві. Громадяни, реалізуючи на практиці свої політичні права брати участь у вирішенні державних справ, у виборах і референдумах, виявили високий рівень громадянської свідомості й політичної активності.

Зримий результат цього — висування претендентами на кандидата у Президенти України від політичних партій, виборчих блоків партій, зборів виборців 32 осіб. В результаті перевірки поданих до Центральної виборчої комісії документів було зареєстровано претендентами на кандидата у Президенти України 19 осіб, з них від політичних партій — 12, від блоку партій — 1, від зборів виборців — 6. Решті Центральна виборча комісія відмовила через невідповідність поданих документів вимогам виборчого закону.

Троє з висунутих претендентів не погодилися з нашим рішенням і звернулися із заявами до Верховного Суду України. В результаті судового розгляду Верховний Суд відмовив позивачам у задоволенні заяв, визнавши законними рішення Центральної виборчої комісії про відмову в їх реєстрації.

Після майже двомісячного марафону зі збирання підписів, який супроводжувався багатьма перипетіями і правового, і суто політичного характеру, до комісії у визначений законом строк подали для перевірки підписні листи 14 претендентів. У ці дні в Центральній виборчій комісії триває масштабна й копітка робота з їх перевірки. Інші претенденти, напевно, не змогли вчасно зібрати необхідної кількості підписів для подання їх до Центрвиборчкому.

Згідно з вимогами закону комісія повинна завершити процес реєстрації кандидатів у Президенти України не пізніше як за 90 днів до дня виборів. Для читачів уточню, що цією датою є 2 серпня 1999 року.

— До речі, чи не могли б ви сказати кілька слів про саму перевірку підписних листів? Адже фактично перевіряєте більш як 15 мільйонів підписів виборців, якщо врахувати всю кількість, про яку заявили претенденти під час подання підписних листів до Центрвиборчкому. Якими силами? Чи так це просто?

— Сказати, що дуже непросто — означає нічого не сказати. Насамперед треба враховувати, що часу до закінчення строку реєстрації кандидатів залишилося обмаль. Однак комісія має намір досить ретельно, виважено і відповідно до вимог закону перевірити всі подані підписні листи. Для цього ми змушені організовувати нашу працю щоденно, без вихідних і щонайменше у дві робочі зміни. Саме цей напружений темп дає мені підстави бути переконаним, що ми зможемо вчасно й у повному обсязі завершити перевірку. А отже, й зареєструвати кандидатів, які виконали вимоги закону.

— Як відомо, з дня реєстрації для кандидатів починається процес передвиборної агітації. Чи не могли б ви дещо докладніше зупинитися на цьому? Очевидно, що агітуватимуть насамперед через засоби масової інформації.

— Так, значення преси, телебачення й радіо для створення політикові бажаного іміджу важко переоцінити. Хоча для кандидата важливі всі форми агітації.

Основна ідея, якою пройнятий виборчий закон у частині проведення передвиборної агітації, — це забезпечення всім без винятку кандидатам рівних умов і можливостей у її проведенні.

Нагадаю, що відповідно до закону передвиборну агітацію можна вести у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

— А за які кошти вестимуть цю агітацію?

— Законодавець чітко визначив, що фінансування передвиборної агітації здійснюється з двох джерел — з коштів державного бюджету України та коштів особистих виборчих фондів кандидатів у Президенти України. Використання інших коштів для передвиборної агітації забороняється.

Перше з цих джерел фінансування цілком лежить «на плечах» Центральної виборчої комісії. Вона як розпорядник коштів, що виділяються з державного бюджету України на проведення передвиборної кампанії, має забезпечити фінансування всіх передбачених законом заходів, у тому числі й використання засобів масової інформації.

На реалізацію вимог закону комісія розробила і прийняла Положення про порядок використання засобів масової інформації, яким чітко встановлено «правила гри» у проведенні передвиборної агітації. Зупинюсь лише на основних аспектах використання ЗМІ.

Насамперед кандидатам у Президенти України надано право безплатного користування державними засобами масової інформації шляхом надання їм рівноцінного й однакового за обсягом часу мовлення на загальнодержавному рівні і в межах регіону. Конкретний обсяг і час радіо- й телепередач, визначених для передвиборної агітації кандидатів на загальнодержавному рівні, будемо встановлювати ми, Центральна виборча комісія. У територіальних виборчих округах ці питання вирішуватимуть відповідні територіальні виборчі комісії за погодженням з керівниками відповідних засобів масової інформації.

Повірте мені, байдужі завжди програють. Навіть тоді, коли вдають, що їм і програш байдужий.

Кандидатам у Президенти України також надано право на безплатне розміщення тексту своєї передвиборної програми в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр». Обов'язкова умова: обсяг публікації не повинен перевищувати чотирьох сторінок машинописного тексту (7800 друкованих знаків) в однаковому поліграфічному виконанні.

Усі ці заходи підлягають оплаті з коштів державного бюджету України.

Поряд з цим кандидати у Президенти України мають право за рахунок і в межах коштів особистого виборчого фонду додатково друкувати матеріали передвиборної агітації і в державних, і в інших періодичних друкованих виданнях усіх форм власності. Знову ж таки, преса при цьому зобов'язана дотримуватися умов рівної оплати для всіх кандидатів за одиницю газетної площі. Так само кандидати можуть вести свою передвиборну агітацію і на державних, і недержавних телерадіоканалах за тими само принципами — однакова для кожного з них ціна за одиницю ефірного часу.

— Як я розумію, особисті виборчі фонди кандидатів у Президенти України будуть основним джерелом фінансування їх передвиборної кампанії. А які особливості використання коштів цих фондів?

— Керуючись вимогами закону, наша комісія розробила та схвалила на своєму засіданні спеціальний Порядок формування особистих виборчих фондів кандидата у Президенти України, здійснення контролю за надходженням, достовірністю обліку і використанням їх коштів, звітності про них та форми фінансового звіту.

Відповідно до закону і цього порядку особистий виборчий фонд утворюється за рахунок власних коштів кандидата, коштів політичних партій, пожертвувань громадян України, юридичних осіб, зареєстрованих в Україні. Виняток становлять державні органи, органи місцевого самоврядування, державні підприємства, установи та організації, а також іноземці та особи без громадянства, зарубіжні юридичні особи, підприємства з іноземними інвестиціями, благодійні організації та релігійні об'єднання, а також підприємства, організації й установи, що мають заборгованість перед бюджетами всіх рівнів. Вони не можуть поповнювати особистий виборчий фонд кандидата в Президенти України жодною копійкою.

Розмір особистого виборчого фонду кандидата не повинен перевищувати 100 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (це — 1 мільйон 700 тисяч гривень), а пожертвування однієї юридичної або фізичної особи —100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (1 тисяча 700 гривень).

Кошти особистих виборчих фондів використовуються тільки на потреби передвиборної агітації. Оплата робіт і послуг з особистих виборчих фондів кандидатів у Президенти України може здійснюватися лише в безготівковій формі.

Відомості про розміри та джерела надходжень до особистих виборчих фондів кандидатів, фінансові звіти про використання цих коштів буде опубліковано в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» не пізніш як на сьомий день після дня виборів.

— Як ви вище зазначили, закон передбачає два джерела фінансування виборчої кампанії — з коштів державного бюджету та коштів особистих виборчих фондів кандидатів. Мимоволі напрошується запитання: який взагалі нині стан з фінансуванням виборів з державної казни ?

— Напевно, ви пам'ятаєте, я заявляв у засобах масової інформації про те, що коштів у сумі 75 мільйонів гривень, закладених у державному бюджеті України на виборчу кампанію, для проведення виборів на належному рівні не вистачить. Адже, за підрахунками комісії (опирались м... тільки на вимоги статей закону про вибори Президента України), потрібно майже вдвічі більше коштів.

Сьогодні мені приємно повідомити, що парламентарії підтримали пропозиції комісії і вирішили додати на проведення президентських виборів кошти в сумі 25 мільйонів гривень. Я сподіваюся, що Президент України підпише зазначений закон, і ми врешті-решт зможемо отримати ці такі потрібні гроші, щоб провести виборчу кампанію на належному організаційному рівні, відповідно до вимог виборчого закону.

Це питання болюче вже хоча б тому, що навіть на цьому початковому етапі нам довелося перевищити передбачені кошторисом фінансові витрати, пов'язані з друкуванням додаткової кількості підписних листів на підтримку претендентів на кандидата у Президенти України.

Нагадаю, що комісія, зробивши відповідні підрахунки і зважаючи на обмежену суму коштів, передбачених у затвердженому ЦВК кошторисі видатків, вирішила видати суб'єктам висунення претендента по 110 тисяч бланків підписних листів. Цього було досить для того, щоб зібрати 2 мільйони 200 тисяч підписів виборців на підтримку претендента за необхідного для реєстрації кандидатом мільйона.

Сповна підтвердилась обгрунтованість наших рішень про потрібну кількість підписних листів. Та ось найпереконливіший приклад: на підтримку претендента на кандидата в Президенти України Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка зібрано 2 мільйони 123 тисячі підписів виборців (це найбільша кількість). Ці підписи вмістилися в 108 тисячах 901 підписному листі.

Переважна більшість додатково одержаних підписних листів, як я розумію, стала зайвими.

Гадаю, в майбутньому законодавцям слід повернутися до ідеї введення до закону інституту грошової застави замість інституту збирання підписів виборців. Таке нововведення, по-перше, дасть змогу значно скоротити строки проведення виборчої кампанії, а по-друге, залучити певні додаткові кошти до державного бюджету, що було б значно доцільніше, ніж витрачати на процедуру збирання підписів чималі суми з державної казни. Та це вже справа наступної

Особистий виборчий фонд кандидата

виграють небайдужі»

президентської виборчої кампанії, і вирішувати її —парламенту. Ми можемо висловити з цього приводу лише свої пропозиції.

— Утім, як засвідчує практика, дещо можна відкоригувати в законодавстві ще й під час нинішньої кампанії. Нещодавно було внесено певні зміни до закону про вибори Президента України про утворення виборчих комісій. Чи означає це, що встановлено новий порядок їх формування?

— Так, справді, Верховна Рада України прийняла закон про внесення змін до статті 14 виборчого закону. Цей документ уже підписано Президентом України і оприлюднено. Зміни в ньому стосуються порядку утворення виборчих комісій. Основною його особливістю є те, що у складі територіальних і дільничних виборчих комісій на паритетних засадах будуть представлені всі кандидати у Президенти України. І партії, виборчі блоки, від яких зареєстровано кандидата, і кандидати, зареєстровані від зборів виборців, зможуть у визначені законом строки (для територіальних виборчих комісій — не пізніш як за 80 днів, а для дільничних — не пізніш як за 60 днів до дня виборів) надіслати свої подання щодо конкретних осіб до рад відповідного рівня.

Згідно з законом територіальні виборчі комісії утворюються не пізніш як за 70 днів до дня проведення виборів Президента України рішенням, відповідно, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських рад.

Дільничні виборчі комісії утворюються сільськими, селищними, міськими (тих міст, де немає районних рад), районними в містах радами не пізніш як за 45 днів до дня виборів.

Щоправда, не можу не сказати про те, що днями парламент прийняв ще одні зміни до закону, якими передбачається утворення дільничних виборчих комісій не за 45, а за 60 днів до дня виборів. Однак досі закон не підписав Президент України, через те я поки що утримаюсь від його коментування.

— Ви вже згадували про органи місцевого самоврядування, коли говорили про утворення виборчих комісій. А яку взагалі роль відведено органам місцевого самоврядування та органам державної влади у виборчій кампанії 1999 року?

— Що стосується ролі та функцій органів державної влади і місцевого самоврядування під час президентських перегонів, то вони, так би мовити, долучаються до процесу уже після реєстрації кандидатів. На прохання кандидатів органи державної влади, місцевого самоврядування повинні сприяти в організації зустрічей з виборцями і на зборах, і в іншій зручній формі. Для проведення масових заходів передвиборної агітації місцева влада має безплатно надати кандидатам придатні для цього приміщення у визначений виборчою комісією час.

Разом з тим закон чітко встановив, що органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові та службові особи, а також державні підприємства, установи і організації зобов'язані створити належні умови виборчим комісіям у здійсненні ними своїх повноважень. Це означає, що комісіям для роботи треба надати зручні просторі приміщення. Їх слід забезпечити належним обладнанням, транспортом, зв'язком і комп'ютером для оперативного передавання даних голосування до Центральної виборчої комісії. Саме цьому питанню приділила увагу комісія на одному з останніх засідань. Прийнято спеціальну постанову, якою затверджено нормативні вимоги до приміщення відповідної виборчої комісії. Визначено приблизний перелік обладнання та інвентарю, необхідних для виборчої комісії, та перелік видів послуг, що можуть надаватися цим комісіям за кошторисами видатків на підготовку і проведення виборів. Цю постанову ми надіслали відповідним радам у регіонах для використання в роботі. Щоб вони могли орієнтуватися, який мінімум умов потрібно забезпечити комісіям.

У законі також виписано повноваження з організації виборчої кампанії і виконавчих комітетів сільських, селищних, міських (міст, де немає районних рад), районних у містах рад або органів, що відповідно до закону здійснюють їх функції. Саме вони складають списки виборців на кожній виборчій дільниці. Ці списки підписують керівники органів, що їх склали, і передають дільничним виборчим комісіям не пізніш як за 40 днів до дня виборів.

До речі, хоча повноваження органів місцевого самоврядування доволі чітко визначено в законі, ми всетаки плануємо провести нараду-семінар з головами обласних рад, до участі у якій запросимо відповідальних працівників Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, міністерств і відомств. Такий захід, на нашу думку, сприятиме узгодженню спільних дій і позицій під час організації та проведення складної й відповідальної виборчої кампанії.

— Михайле Михайловичу, латиняни давно сказали: «Закон суворий, але це закон». Який у цьому сенсі закон про вибори Президента України?

— Закон, про який ведемо мову, ніяк не можна віднести до суворих. Міркуйте самі: в ньому закладено загалом 36 заборон і обмежень під час організації та проведення виборів, але конкретна юридична відповідальність настає лише в 11 із зазначених випадків, тобто менше третини.

Проблема особливо актуальна нині у зв'язку з початком передвиборної агітації. Адже стосовно використання засобів масової інформації також передбачено низку заборон, десь близько 15. Проте і за більшість із цих порушень ніхто не відповідатиме: тільки кожний третій випадок тягне за собою бодай якісь юридичні наслідки.

На потребі у визначенні конкретних видів відповідальності Центральна виборча комісія наголошувала ще на стадії підготовки проекту закону до розгляду у Верховній Раді України. І ми мали надію, що парламент почує нашу стурбованість. Однак цього досі не сталося, навіть після кількох наших нагадувань. Проте я не маю сумніву, що після початку передвиборної агітації народні депутати перші кричатимуть: «Тримай порушника!» А як тримати? Якими законодавчими нормами при цьому керуватися?

Тому ще раз, користуючись такою нагодою, хотів би привернути увагу законодавців до цієї дуже гострої проблеми. Інакше нам не уникнути «війни компроматів», у якій не буде переможців.

— Не можу не запитати вас про те, до якої міри реальною, на вашу думку, є можливість фальсифікації виборів і які заходи передбачено для запобігання такому брутальному порушенню закону?

— Я прекрасно розумію, чим зумовлена ваша стурбованість. Справді, парламентські вибори в березні 1998 року, і особливо повторні вибори у кількох одномандатних виборчих округах, засвідчили, що деякі члени виборчих комісій вдавалися до грубого порушення законодавства, викривлюючи, або й просто спотворюючи, результати народного волевиявлення. Щоправда, такі випадки були поодинокими, тому говорити про масові порушення під час виборів, на мою думку, не зовсім коректно. Але всі ці випадки уважно вивчено та узагальнено нашою комісією. Зроблено відповідні висновки і прийнято рішення, а матеріали перевірок надіслано органам прокуратури.

Що стосується можливої фальсифікації результатів виборів Президента України, то хочу сказати: новий виборчий закон містить у собі цілий ряд серйозних запобіжників щодо таких дій.

Перший з них той, як я вже казав, що до складу територіальних та дільничних виборчих комісій обов'язково буде залучено по два представники від кожної партії, блоку партій, від яких зареєстрований кандидат, та по два представники — від кожного кандидата у Президенти України, якого зареєстровано від зборів виборців. Це дасть змогу здійснювати безпосередній контроль за діями всіх членів комісій, я б сказав, своєрідний взаємоконтроль.

Ще один застережний фактор. Очікується, що активну роль у цій виборчій кампанії відіграватимуть офіційні спостерігачі. Велику зацікавленість виявили до виборів в Україні міжнародні спостерігачі від іноземних держав і міжнародних організацій, багато з яких уже висловили бажання приїхати до нас з місіями спостереження. Крім того, закон уперше запроваджує у виборчу практику інститут офіційних спостерігачів від кандидатів у Президенти України, від політичних партій, виборчих блоків партій, зборів виборців. Офіційні спостерігачі діятимуть і при Центральній виборчій комісії, і в межах територіальних виборчих округів. Отже, вони зможуть спостерігати за роботою усіх виборчих комісій, брати участь у їх засіданнях під час голосування, підрахунку голосів на виборчій дільниці, визначенні результатів голосування по округу та підбитті загальних підсумків виборів Президента України, мають право підписувати перший примірник протоколу дільничної виборчої комісії.

Безсумнівно, важливим нововведенням, яке має позитивно вплинути на проведення підрахунку голосів й уникнення будь-яких маніпуляцій з цифрами, є передбачена законом можливість видавати кандидатам або їх довіреним особам, офіційним спостерігачам копії протоколів дільничних і територіальних виборчих комісій. Крім того, всі кількісні дані до протоколу мають заносити прописом (словами), а не цифрами, які за бажання можна легко підправити. На мою думку, така процедура практично унеможливить фальсифікацію виборчої документації уже на рівні дільничної виборчої комісії, і ми зможемо отримати достовірні відомості про результати голосування.

— Михайле Михайловичу, як я розумію, на підставі протоколів виборчих комісій ЦВК зможе визначити вже офіційні результати виборів. Справа ця досить тривала. А ви ж розумієте, що всіх громадян, а особливо нас, журналістів, дуже цікавлять оперативні результати голосування. Коли комісія зможе їх оголосити і в який спосіб отримає?

— Дуже цікаве запитання. Особливо в контексті того, що воно й для нас одне з найважливіших. Звичайно, всі прекрасно розуміють, як важливо мати в Україні сучасну мобільну систему передавання результатів голосування на виборах. Просто душа радіє, коли бачиш, як у більшості країн світу за допомогою сучасних електронних комунікацій виборці вже в ніч після голосування мають повну попередню інформацію про результати виборів. Але в Україні, на превеликий жаль, поки що немає такої сучасної інформаційної системи. Щоб якось змінити цей стан справ, ми вирішили серйозно взятися за розробку та впровадження на президентських виборах єдиної інформаційно-аналітичної системи «Вибори». За допомогою провідних українських науковців і практиків у цій сфері нам уже вдалося розробити її концепцію, підготувати технічне завдання, розпочати створення програмного комплексу.

Головна мета створення такої системи — забезпечити оперативність та достовірність збирання, високу надійність обробки і збереження інформації на всіх етапах виборчої кампанії з використанням найсучасніших комп'ютерних і виборчих технологій. Якщо на минулих виборах комп'ютери, зв'язані з мережею ЦВК, були лише в центрах регіонів, то під час нинішньої виборчої кампанії кожна територіальна виборча комісія матиме з нами безпосередній електронний зв'язок. Цифри, які вводитимуть там до баз даних, оперативно передаватимуть до Центрвиборчкому. Тобто передавання даних здійснюватиметься в реальному часі від територіальних виборчих комісій до Центральної виборчої комісії. В результаті експлуатації цієї системи ми зможемо забезпечити оприлюднення попередніх результатів виборів у державі не пізніш як через 24 години після завершення голосування.

Однак хочу зауважити, що всі дані, отримані через автоматизовану інформаційну систему, є попередньою інформацією, яка не має юридичних наслідків. Офіційні результати виборів Центральна виборча комісія назве тільки на підставі протоколів територіальних виборчих комісій.

— Михайле Михайловичу, вашій комісії нині, відверто кажучи, не позаздриш. До її діяльності прикуто чи не найбільшу увагу, і це зрозуміло, бо саме на Центрвиборчком покладено дуже велику відповідальність за долю президентських виборів у державі. Скажіть, як ви почуваєтеся морально й фізично в цей гарячий у буквальному та переносному розумінні час? Зможе комісія належно виконати повноваження, покладені на неї законами?

— Справді, у нас тепер, як і у хліборобів, у розпалі жнива. Але морально ми були до цього готові, через те намагаємося стійко долати всі негаразди. Добре розуміючи, що комісія перебуває, так би мовити, у фокусі, у промінні і слави, і лихослів'я, ми працюємо згуртовано, без зайвих емоцій і непорозумінь. І члени Центральної виборчої комісії, і працівники її секретаріату — професійно підготовлені, відповідальні люди, які вже мають чималий досвід організації і проведення виборчої кампанії.

Колись східні мудреці казали: не треба шукати чорну кішку в темній кімнаті, особливо якщо її там немає. Повірте, не треба намагатися «підловити» Центральну виборчу комісію на прагненні догодити якійсь окремій політичній силі, на заангажованості чи чомусь подібному. Ми, абстрагуючись від будь-яких політичних переконань і уподобань, працюємо злагодженою командою однодумців, які роблять важливу державну справу. Єдиним орієнтиром у нашій роботі є закон. Саме його безумовне виконання і дотримання дасть змогу повноцінно реалізувати покладені на нас повноваження. А втягнути нас у політичні ігрища, повірте, нікому не вдасться. Центрвиборчком — поза політикою.

Певен, що за умови загального розуміння та підтримки ми зможемо провести вибори Президента України на високому правовому рівні.

А виборцям хотів би сказати: хоч би як ми були заклопотані щоденними побутовими проблемами, однак вибори, котрі невпинно наближаються, — справа всіх і кожного. Утвердити своє прагнення, домогтися його реалізації може тільки людина небайдужа. Повірте мені, байдужі завжди програють. Навіть тоді, коли вдають, що їм і програш байдужий.

Тож не програймо на цих виборах своєї долі.

Інтерв'ю взяла
Інга **ВИШНЕВСЬКА**.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про інформацію Кабінету Міністрів України про хід збирання врожаю та забезпечення господарств пально-мастильними матеріалами

Верховна Рада України відзначає, що невиконання Кабінетом Міністрів України прийнятих рішень Верховної Ради України і власних стосовно фінансування в 1999 році агропромислового комплексу, поставок сільському господарству пально-мастильних матеріалів призвело до великої напруги із забезпеченням господарств пальним, а в багатьох із них через повну його відсутність — до зупинки збирання врожаю.

Так, із передбачених Постановою Верховної Ради України від 16 березня 1999 року «Про інформацію Кабінету Міністрів України про стан підготовки до проведення весняно-польових робіт у 1999 році» коштів в сумі 100 млн. гривень за рахунок резервного фонду Кабінету Міністрів України на придбання пального і підготовки техніки до збирання врожаю виділено лише 44,3 млн. гривень. Кабінетом Міністрів України не забезпечено навіть обсяги фінансування, передбачені на зазначені цілі власними постановами — від 10 грудня 1998 року № 1953 «Про забезпечення сільськогосподарських товаровиробників матеріально-технічними та фінансовими ресурсами в 1999 році» та від 9 червня 1999 року № 1000 «Про додаткові заходи щодо забезпечення сільськогосподарських товаровиробників матеріально-технічними ресурсами в 1999 році».

Заборгованість за поставлену нафту становить 55,8 млн. гривень. Це стало однією з причин відставання від графіка відвантаження нафти на переробку, внаслідок чого сільськогосподарські товаровиробники недоотримали вкрай необхідні світлі нафтопродукти. Крім того, різке підвищення цін на пальне додатково ускладнило стан збирання врожаю.

Така ситуація із забезпеченням пально-мастильними матеріалами склалась як наслідок ігнорування Кабінетом Міністрів України прийнятих рішень, некваліфікованого прогнозування поставок пального в Україну, відсутності належної системи накопичення цих матеріалів у державних резервних фондах і контролю за їх використанням.

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Відзначити, що заходи, які вживаються Кабінетом Міністрів України стосовно забезпечення господарств пально-мастильними матеріалами, не відповідають ситуації, що складається в агропромисловому комплексі.

2. Зобов'язати Кабінет Міністрів України:

враховуючи надзвичайну ситуацію в сільськогосподарському виробництві, яка ускладнилася в результаті організаційних упущень та несприятливих погодно-кліматичних умов, терміново направити в аграрну галузь необхідні матеріально-фінансові ресурси, в тому числі за рахунок резервного фонду Кабінету Міністрів України;

до 20 липня 1999 року забезпечити надходження коштів, передбачених Постановою Верховної Ради України від 16 березня 1999 року «Про інформацію Кабінету Міністрів України про стан підготовки до проведення весняно-польових робіт у 1999 році» та відповідними рішеннями Кабінету Міністрів України на закупівлю пального, а також запасних частин для сільськогосподарської техніки;

забезпечити виконання графіка поставки світлих нафтопродуктів із нафти власного виробництва, встановити контроль за відвантаженням пального з нафтопереробних заводів, звернувши особливу увагу на відкрите акціонерне товариство «Укртатнафта» (м. Кременчук);

забезпечити здійснення Державною митною службою першочергового оформлення і надходження пально-мастильних матеріалів на територію України;

прийняти рішення щодо надання відстрочки на 30 діб по сплаті ПДВ оптовим постачальникам пально-мастильних матеріалів для потреб сільського господарства;

забезпечити обгрунтованість рівня цін на пальне, що централізовано поставляється для потреб сільського господарства згідно з урядовими рішеннями, а також на зерно та іншу сільськогосподарську продукцію;

прийняти рішення щодо передачі Державному комітету України по матеріальних резервах з ресурсів Міністерства оборони України світлих нафтопродуктів для забезпечення збирання врожаю цього року із застосуванням нульової ставки ПДВ;

враховуючи можливість недобору зерна в Україні з врожаю цього року, прийняти постанову щодо механізму та умов заготівлі зерна в державні ресурси і виконання регіональних контрактів, чітко визначивши джерела фінансування;

розглянути питання стосовно можливої пролонгації договорів з комерційними структурами на вивіз зерна за межі України;

розглянути питання про оптовий відпуск сільськогосподарським товаровиробникам пально-мастильних матеріалів з автозаправних станцій;

визначити найбільш постраждалі від стихійного лиха в 1999 році регіони (суб'єкти господарської діяльності) і внести пропозиції щодо реструктуризації заборгованості за отримані від держави матеріально-технічні ресурси.

3. Запропонувати Кабінету Міністрів України і Національному банку України прийняти рішення про надання дозволу сільськогосподарським товаровиробникам на використання готівки господарств для придбання пально-мастильних матеріалів.

4. Кабінету Міністрів України:

розробити та внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти щодо забезпечення формування інфраструктури ринку в агропромисловому комплексі, системи матеріально-технічного забезпечення галузі;

в проекті Державного бюджету України на 2000 рік передбачити кошти для закупівлі Державним комітетом України по матеріальних резервах 6 млн. тонн нафти та її переробки для потреб сільського господарства.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
1999 року.
№ 926-XIV.

У номер

Коментар фахівців у галузі енергетики до законопроекту, запропонованого міністром Іваном Плачковим

Міністр енергетики України Іван Плачков анонсував запланований на найближчий час розгляд у ВР законопроекту «Про врегулювання розрахунків на оптовому ринку електричної енергії України». За словами міністра, основою поданого до ВР законопроекту є ідея про запровадження розподільчих рахунків, на яких будуть централізовано акумулюватися усі кошти, отримані від споживачів електроенергії. Потім згадані кошти планується розподіляти, згідно з Договором оптового ринку, у зворотному напрямі — між учасниками оптового ринку.

Коментуючи заяву пана міністра, деякі фахівці-енергетики стверджують, що реально функціонування єдиного розподільчого рахунку було запроваджено в Україні ще у червні минулого року. На думку енергетиків, така схема суперечить низці чинних українських законів — зокрема, ст.4 і 6 Закону «Про власність», які визначають, що «прибуток, отриманий, у результаті господарської діяльності, належить власнику», котрий «володіє, користується і розпоряджається ним на власний розсуд»; ст.24 Закону «Про підприємства в Україні», яка передбачає, що «підприємство самостійно встановлює черговість і напрямки списання грошей із власних рахунків...». Окрім того, схема взаєморозрахунків в електроенергетиці через централізовані розподільчі рахунки, на думку фахівців, довела свою недієздатність протягом минулого року, оскільки:

1. Алгоритму розподілу коштів фактично не існує. Заступник міністра енергетики Михайло Уманець під час парламентського засідання 19 березня заявив, що він власноруч щоранку розподіляє кошти з єдиного рахунку;

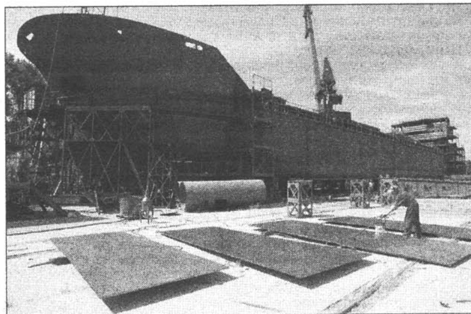
2. Міністерство енергетики багаторазово розпоряджалося коштами розподільчих рахунків на власний розсуд. Зокрема, нещодавно було ухвалене рішення про щоденне перерахування 10% отриманих на розподільчий рахунок коштів в рахунок погашення заборгованості енергетиків перед державним резервом за поставлене на генеруючі станції паливо на загальну суму 22 млн. грн., нині розглядається можливість щоденного списання ще 10% коштів з розподільчих рахунків — для погашення заборгованості деяких енергопідприємств перед НАК «Нафтогаз України»;

3. Договір між учасниками оптового ринку фактично не працює, а відтоді, як міністром енергетики став Іван Плачков, рада «Енергоринку» не збиралася на засідання жодного разу. Не відбулися навіть заплановані на травень загальні збори учасників оптового ринку, на яких вони мали намір розглянути нову редакцію Договору ОРЕ;

4. Низка кадрових змін у керівництві електроенергетичною галуззю жодним чином не покращила ситуацію в електроенергетиці, але засвідчила, що існуюча схема роботи галузі є хибною і тому сприяє зловживанням, зокрема з коштами розподільчого рахунку оптового ринку.

Депутати Верховної Ради, коментуючи заяву Івана Плачкова про очікуване винесення на розгляд парламенту законопроекту, підкреслюють, що цей документ є майже точною копією Указу Президента «Про розрахунки за електричну енергію» і відповідного проекту закону — двох документів, які були внесені на розгляд ВР ще 10 березня. Тоді більшість депутатів визнала запропоновану схему запровадження розподільчих рахунків неефективною і такою, що суперечить Конституції та чинному законодавству України, а тому Верховна Рада відхилила обидва документи.

Більшість фахівців-енергетиків та народних депутатів, які виступають проти запропонованого Міністерством енергетики законопроекту, вважають, що єдиним підгрунтям для намагання затвердити наведену неефективну схему взаєморозрахунків в електроенергетиці може бути бажання деяких посадових осіб сконцентрувати в своїх руках фінансові потоки. Наприклад, депутат Олександр Єльяшкевич ще під час парламентського засідання у березні заявив про те, що Міністерство енергетики, вимиваючи кошти з галузі, має за мету спрямувати ці кошти на підтримку на виборах одного з кандидатів на посаду президента. Деякі інші депутати, погоджуючись з такою думкою, стверджують, що закріплення функціонування розподільчого рахунку як законодавчої норми неминуче призведе до остаточного нищення української енергетики як галузі.

Робітники Київського суднобудівного і судноремонтного заводу грунтують листи для обшивки морського суховантажного пароплава «Київ». Планується, що пароплав, який будують на замовлення РАТ «Газпром», буде спущено на воду у вересні цього року.

Фото Дмитра ГАВРИША (УНІАН).

Якби крила — полетіла б мати на той Еверест

Мати Василя Копитка, який безвісти пропав на Евересті, хоче почути правду про сина з уст тих, з ким він провів у горах останні хвилини. Та альпіністи мовчать: ніхто з них не знайшов можливості хоча б словом обізватися до згорьованої жінки.

«Я буду чекати сина доти, доки мені не скажуть, що його хтось бачив — живим, або...»

Василь Копитко — учасник першої української експедиції «Еверест-99». За спеціальністю лікар. Жив і працював в Одесі. Був членом місцевого альпклубу «Одеса». Майстер спорту. Входив до складу збірної України з альпінізму. Він один із трьох відважних альпіністів, які 8 травня цього року встановили на найвищій вершині світу прапор нашої держави. Боляче казати, але до штурмового табору Копитко так і не повернувся. Його пошуки, на превеликий жаль, не дали бажаних результатів. Через десять днів знесилена експедиція їх припинила. Після повернення до Одеси по домівках не роз'їхалися. Одразу направилися до будинку, де мешкав Василь. Дехто з прикрістю дізнався, що сім'я не має власної квартири, тому змушена наймати житло. Коли побачили дружину Тетяну і 9-річну донечку Наталоньку (батько називав її лише так), навіть мужні альпіністи не приховували сліз.

Василь і Таня у день весілля.

А на Вінниччині, у невеликому райцентрі Липовець, де народився і виріс Василь, сина оплакує мати — Неля Іванівна. День і ніч вона думками у далеких чужих Гімалаях. «Якби мала крила...» Безсонними ночами мати вибудувала три версії зникнення сина. Щось прочитала в газетах, щось почула по радіо, дещо розповіла невістка... А їй би так хотілося дізнатися про все, як кажуть, з перших уст — від тих, з ким Вася був в останні хвилини. Вголос про це мати не каже. Але хіба не видно... «Може, Вася щось просив передати. А може, йому там стало зле...»

З однієї газети дізналася про те, чого раніше навіть у думках не могла допустити. Тіла загиблих на Евересті, йшлося в публікації, донизу не знімають. Гори так виснажують людей, що ті ледве пересуваються, будеш рятувати когось — сам загинеш. За сумною статистикою, кожен третій гине під час спуску.

— Тепер я знаю, — сумно хитає головою Неля Іванівна, — навіть якщо Васю знайдуть, він все одно залишиться там. Горе мені, горе. Хоч би волосинка залишилася від його кучериків — нічого немає...

Неля Іванівна дуже скромна жінка. Навіть з таким тягарем на серці, вона нікому не докоряє, нікого ні в чому не звинувачує, не просить. Син сам обрав свій шлях. Дякує учасникам експедиції, що розшукували його, що провідали невістку і внучку. «Їм ще важче, я хоч у своїй хаті, а вони не мають навіть куточка — хто їх тепер обігріє, хто підтримає?..»

Мати знову думками линe далеко-далеко: «Як воно було насправді в тих Гімалаях?..»

Мовчать альпіністи — ні телефонного дзвінка, ні листа. Голосить у горі жінка. А воно в неї — не всі знають — подвійне.

Донечку він називав тільки Наталонькою...

Фото із сімейного альбому матері В. Копитка.

Одна біда не ходить

22 березня цього року Неля Іванівна останній раз розмовляла з сином. Василь телефонував з аеропорту Одеси. Звідси експедиція відправлялася літаком до столиці Непалу Катманду. Він почувався на сьомому небі. Дуже гордився, що потрапив до її складу і нарешті зможе здійснити мрію свого життя. Вибачився, що не зміг заїхати, просив не хвилюватися за нього.

Серце матері не передчувало тоді лихого, 15 років син ходить у гори, і здебільшого перед дорогою все було, як оце тепер. У голові роїлися інші думки: різко погіршилося здоров'я чоловіка. Сподівалися, що після операції Миколі Васильовичу стане ліпше. Де там... Але про це не стала нічого казати. Не хотіла, щоб син вирушав у нелегку подорож із неспокійним серцем. Якби тоді знала, як воно буде далі.

6 квітня, коли Василь уже долав крутосхили Гімалаїв, у Липовці ховали Миколу Копитка. Золотий був чоловік, дотепер так кажуть про нього. Працював ветлікарем. Нікому ні в чому не відмовляв. Навіть коли до нього водночас зверталися по допомогу декілька людей, казав: «До всіх прийду, тільки визначтеся, хто буде перший».

Про смерть батька Василь так і не дізнався. Не стали повідомляти, бо на похорон все одно не встигав.

Неля Іванівна ще не справила сороковини по чоловікові, як у газетах почали писати про сина...

«Вірю у диво, бо знаю, що це таке...»

Поперваx вона була певна, що історія з її сином матиме щасливий кінець. Одного разу доля уже змилостивилася над її родиною. У сім'ї середульшого сина Олександра (він також мешкає неподалік від Одеси) четверта дитина народилася із страшним діагнозом. Одинадцять місяців хлопчик не міг тримати в'язи. Сидіти — теж не сидів. Про те, чи зможе стояти на ногах, лікарі не казали нічого, лише відводили у бік очі. Та одного разу, коли батьки відчинили двері до кімнати, де у ліжечку лежала дитина, не повірили своїм очам: хлопчик самотужки пробував ставати на ніжки. І це йому врешті вдалося. Дякувати долі, дитина росте здоровою.

— Вася у мене витривалий, — подумки не раз повторювала тоді мати, — та й у горах не новачок, дасть Бог, якось виберетьcя. Тільки б живий був...

Кажуть, у ті дні вона навіть двері не зачиняла на замок: раптом задрімає, а в цей час син прийде... Та щодалі від тієї ночі (Копитка не стало з 8 на 9 травня), то більше смутку в її очах, а сліз уже, здається, нема — всі виплакала.

Він фанатично любив гори

Не раз Неля Іванівна зверталася до невістки: «Таню, —просила її лагідно, — відмовляй якось його від тих гір». Матері таке не вдавалося. Думала, до слів дружини син швидше дослухається. Тим паче, жили вони душа в душу. З Танею син познайомився, коли був студентом. Її рідна сестра навчалася, як і він, в медичному інституті. Таня одного разу приїхала побачити Одесу. Тоді й перетнулися їхні шляхи. 11 червня мали святкувати 10-річчя сімейного життя. Цей день пам'ятний ще однією подією — народженням доньки: Наталонька — батькова копія.

Всі розмови на тему гір, що їх починала Таня, закінчувалися нічим. Ні благання, ні сльози — нічого не допомагало. Ледве не доходило до розлучення. Василь стояв на своєму: «У гори я все одно ходитиму, хай там що...»

Неля Іванівна згадує такий випадок. Якось після повернення з французьких Альп син заїхав додому. Збуджений, щасливий. Дістав альбоми, став показувати фотознімки. «А воно мені все те не миле, — каже Неля Іванівна. — Бо як згадаю, як вони гойдаються на мотузках (по телевізору не раз бачила), то аж лячно стає... Запитую його: «Сину, що тебе так тягне туди?» А він усміхнувся: «Мамо, я не маю таких слів, щоб передати, як привільно там почуваюся. Коли піднімаюся на вершину, здається, ніби сам зливаюся з нею...»

* * *

У смт Липовець створено комітет вшанування пам'яті Василя Копитка. Як повідомив перший заступник голови райдержадміністрації Михайло Балега (він же голова комітету), уже обговорювалося питання газифікації будинку матері Копитка та підключення телефону (весь час вона користувалася телефоном сусідів, вдячна, що ніколи не відмовляють). Вчителька Василя — Марія Кравчук почала оформлення в школі стенду про свого колишнього учня.

— Наш педколектив готовий порушити клопотання про представлення Копитка до нагороди, — каже в. о. директора школи Степан Дибський. — Не знаємо лише, який порядок у такої процедури. Зрештою, сподіваємося, що це зроблять керівники експедиції. Очолював її, як відомо, Валентин Симоненко — поважна людина, народний депутат.

... На підступах до Евересту члени експедиції залишили напис: «Василь Копитко, Україна, 1964 — 1999 рр.» Незважаючи на це, мати не перестає чекати: «Я чекатиму Васю доти, доки мені не скажуть, що хтось його бачив живим, або...»

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Хроніка. Факти. Події

➤ Сімферополь

Говорили сестри через перекладача

Вже бабусями зустрілися розлучені війною дві сестри- чернігівчанки — Степанида і Марія Міхневич. Марія опинилась у Криму, Степанида у Франції, на батьківщині чоловіка, з яким познайомилась під час примусових робіт в Німеччині. І усі ці роки не полишала розшуки рідних. Та лише нині грандіозна робота працівників Червоного Хреста Франції і Криму увінчалась успіхом.

Дивлячись на обійми сестер, не змогли утриматись від сліз ні працівники Сімферопольського аеропорту, ні односельці Марії з села Ароматного Білогородського району, де зараз гостює сестра — француженка Лесур (Міхневич) з чоловіком і двома дочками.

Сестри вже починають розуміти одна одну. А перші хвилини зустрічі без перекладача не могли говорити: далося взнаки хвилювання і те, що за понад піввікову розлуку підзабули материнську мову — перша у Франції, друга у Криму.

Погостювавши на сонячному півострові, сестри вирішили продовжити родинні спогади у Франції, бо так багато треба розповісти після розлуки в ціле життя, звикнути до зморшок на обличчях, адже роз'єднала їх війна зовсім юними.

➤ Херсон

В степу під Херсоном, між двома Каховками

Неординарна людина живе на Херсонщині — Василь Росошик, тренер дитячої каховської спортшколи. Починав він як професіональний футболіст, а ось уже понад 20 років займається вихованням спортивної зміни.

Прославився тим, що унікально жонглює м'ячем. Приміром, свого часу він пройшов біговими доріжками алма-атинського стадіону 40 кілометрів 400 метрів за 10 годин 35 хвилин. Віртуоза футбольного жонглювання занесено до Книги рекордів Гіннесса колишнього Союзу. Його ім'я згадується у різних виданнях поруч з такими особами, як Лев Яшин, Михайло Горбачов, Борис Єльцин.

Існує й місцевий рекорд Василя Росошика. Відстань між містами Каховка й Нова Каховка, а це 18 кілометрів 400 метрів, він долає за 3 години 32 хвилини.

➤ Рівне

Візитна картка — лелече гніздо

Не встигли в селі Берестя, що в Дубровицькому районі на Рівненщині, замінити електричні опори, як їх одразу уподобали лелеки. Лише на центральній вулиці села одинадцять лелечих гнізд. І почуваються птахи в умовах цивілізації досить затишно: не лякають їх автомобілі, що мчать трасою, ні пасажири, які зупиняються тут помилуватися на буськів. Дехто й Берестя запам'ятовує через отих буслів — своєрідну візитну картку села.

— Таке сусідство нас цілком задовольняє, — каже дружина ветерана війни, інваліда першої групи Григорія Карповича Подолянка. — Часто помічаю, як мій старенький із заздрістю спостерігає за польотом птахів. Певно, тому, що рухи його обмежені — чоловік без ніг... А загалом буслів у нашому селі люблять. Скривдити їх завжди вважалося гріхом. Може, через те, що чимось нагадують людей — весь час у клопотах. Ось подивіться, як клопочуться біля малечі...

Лелеки на Поліссі відчувають себе дедалі привільніше. Їх можна побачити на луках та майже в усіх селах Рівненщини.

Фото Олександри ЮРКОВОЇ.

Тяжіння т

1931–1940 рр.

«Харків, Харків, де твоє обличчя?»

1923 року в одному зі своїх віршів Павло Тичина запитував у Харкова: «...де твоє обличчя?»,

Ще до утворення СРСР, 1921 року, Сталін обіцяв (як про те свідчать документи X з'їзду РКП(б) сприяти поверненню української мови до міст республіки. Тон його листа, написаного 1926 року (до речі, якраз у день вбивства С. Петлюри) «Тов. Кагановичу та іншим членам ПБ ЦК КП(б)», був ще досить спокійний. Але саме в ньому Сталін недвозначно натякнув, на чийому боці його симпатії (йшлося про конфлікт між тодішнім наркомом освіти УРСР О. Шумським і Кагановичем, про труднощі дерусифікації тощо), і висловив головні міркування, що стали з того часу класичними в справі гальмування дерусифікації громадського життя в Україні.

«Не можна примусити російські робітничі маси відмовитись від російської мови і російської культури і визнати своєю культурою і своєю мовою українську».

Але в поняття «українізація», як пояснював О. Шумський, вкладається вивчення української мови і культури, а не перетворення будь-кого на представника української національності. І Сталін не міг цього не знати. В резолюції квітневого (1925 року) пленуму ЦК КП(б)У «Про українізацію» зазначалося: «Партія повинна прагнути до того, щоб увесь робітничий клас України, незважаючи на національну приналежність, оволодів українською мовою і активно брав участь у соціалістичному будівництві українського суспільного життя». Та й сам Сталін багато говорив про активну участь робітничого класу в суспільних процесах, і культурному будівництві зокрема. Але згадування громадських і державних справ з його ж таки ніби демократичними заявами, очевидно, видалося генсеку небажаним. Таким чином, труднощі українізації, про які О. Шумський доповідав Сталіну, аж ніяк не послабли. На XIII Всесоюзному з'їзді ВЛКСМ 1928 року М. Бухарін (до речі, ніби про сьогоднішній день) зазначив: «На Україні ми спостерігаємо інколи, як російські елементи, особливо зі старого чиновницького апарату, ні за що не бажають навчатися української мови. Вони досі дивляться на Україну, як на «Малоросію», яка повинна постачати вареники й «малоросійське сало», витинати козачки і т. д. на користь «справжніх росіян», «Росії» і т. д. Ця панська, антипролетарська, великодержавна ідеологія просочується і до низів».

У вже згадуваному листі «Тов. Кагановичу...» Сталін дав «зелене світло» гальмуванню розвитку української культури. І все це раніше за всіх і найбільшою мірою відчуло на собі населення Харкова, в якому до 1934 року проживав найчисленніший загін української гуманітарної та інженерно-технічної інтелігенції.

А все починалося так обнадійливо. Виникають одне за одним творчі групи й об'єднання, виходять літературно-мистецькі журнали, з'являються твори, які виводять українську літературу, культуру на якісно новий рівень. «Ми вже все маємо — і буйні фарби Петрицького, і конструктивну чіткість Меллера, і прекрасні звуки Верiківського, і незрівнянну поезію Тичини, Рильського і надзвичайного Курбаса, і.., і.., і... Але ми ще не маємо відповідної культурної атмосфери», — писав у ті роки Микола Хвильовий, виборюючи і вимріюючи таку культурну атмосферу. М. Хвильовий закликав своїх співвітчизників вчитися в Європи, глибинно пізнати її кращі вікові культурні надбання, її творчий дантівсько-фаустовський дух. Щоб через кілька років спалахнути своїм власним, новим, лише нам притаманним світлом.

Чим це все закінчилося, ми вже знаємо: вранці 13 травня 1933 року письменник застрелився у власному кабінеті. Масові арешти в Харкові набули такого характеру, що кожен письменник не спав ночами, прислухаючись, чи біля під'їзду будинку не зупинився бува «чорний ворон». А ще в будинку письменників «Слово» щоночі палили рукописи. Отож навколо «Слова» сніг наприкінці 1934 року почорнів від паперової сажі з димарів. Необґрунтованих звинувачень у націоналізмі, в різних державних злочинах зазнало багато інтелігентів — політичних і державних діячів, освітян, науковців, письменників, митців... Покалічено, знівечено долі тисяч, десятків тисяч харків'ян, а то й взагалі вкорочено їм віку.

Віктор БУРМАКА,
проректор Інституту сходознавства і міжнародних відносин «Харківський колегіум».

Тридцяті роки, як, зрештою, і наступні — сорокові, видалися трагічними для України. Та навіть у такій круговерті смерті на рідній землі або на чужих теренах, в еміграції, розум, талант і працелюбність нашого народу явили світові речі, якими можемо тільки пишатися. Театр Леся Курбаса і фільми Олександра Довженка, мистецька школа Михайла Бойчука і поезія Євгена Маланюка, графіка Василя Касіяна і лірика Богдана Ігоря Антонича — уже навіть такого короткого переліку імен достатньо для того, щоби збагнути наші літературно-мистецькі акценти тої трагічної доби. Крім того, мали ми відомих учених, зодчих, військових... Доля розкидала їх по світу, жили вони під різними прапорами, але усіх їх об'єднувало українське походження, прагнення своєю працею, своїм талантом нагадати світові про український народ. І вслід за Євг. Маланюком кожен з них міг повторити: «Мій ярий крик, мій біль тужавий, Випалюючи ржу і гріх, Ввійде у складники держави, Як криця й камінь слів моїх». Багато дечого помітного з українською літературно-мистецького життя того часу пов'язано з трьома містами — Харковом, Львовом і Прагою...

Пл... ав... су...

У 20—30-ті роки ... міцним мостом ... західною і східно...

На початку ХХ ст... жаючи на економічн... викликані воєнною ро... хійними лихами, голод... лося загальне культур... красивим. Прогресивні митці... обхідність супротиву о... яких була Галичина та... на загалом, необхідніст... ції в ім'я спільної мети...

Особливе місце в ... та європейських культ... процесах посів Михай... Митець, який вийшов... лописьменного західн... го селянства періоду ... ського панування і з... митрополита Андрія ... го, покровителя мисте... ната, з титанічною си... мував до вершин світ... ри. Він одержав блиск... школах Кракова, Відн... здобув визнання в Пар... ганізатором значенит... Бойчука». А не ... ник із своєю широко... мистецьких погляді... принципів і методик... «Школа Бойчука» ск... Бойчук: у Парижі, Лі... Одесі, Харкові.

Для України, роз'є...

Євген МАЛАНЮК

На Ольшанськім кладовищі в Празі, в місці, де була могила Юрія Дарагана, поховано якусь жінку. Хрест валяється на стежці.

З часописів 1936 р.

Юрієві Дараганові

Смаглявість від того вогню,
Грузинські очі, сухість
вилиць,
Слова, що цокались і
бились,
Продзьобуючи вихід дню.
Раз — орлій клекіт,
раз — стріла,
Раз — вірна куля. І ніколи
Не змусив хам короткочолий
Схилити гордого чола.
Гірська душа зійшла
в степи,
Де вітер і козацькі чоти,
І щось, либонь,
від Дон Кіхота,
Бувало, в постаті тремтить
Щось старовинне,
щось п'янке,
Як пісня, як лицарство
й слава,
Щось разом ніжне і тужаве,
Мов криця — тверде
і крихте.
І от — ударив буревій
В пориві хижої нестями
Й засипав мертвими
снігами
Вогонь очей і ніжність вій...
Лиш десять літ —
і вже по всім.
Серця сліпі! Серця калічні!
Коротка ця хахлацька
вічність,
Непевна і гірка,
як дим.

11. XI.1936.

На вулицях Праг...

«Колиска української свободи» — так назвав Прагу в інтерв'ю одній газеті перший посол України в Чеській Республіці, відомий поет і громадський діяч професор Роман Лубківський. І це — не перебільшення, бо саме Злата Прага стала найголовнішим прихистком для української еміграції у 20—30-х роках нинішнього століття, створила благодатну атмосферу для плідної діяльності наших видатних діячів науки і культури. Нині «празька сторінка» в історії України потребує пильної уваги і навіть реставраційних зусиль, бо невблаганний час робить своє і може порвати золоті нити...

— Романе Мар'яновичу, мабуть, не помилюся, коли скажу: ви залишили в Празі не лише слід політичної діяльності у ранзі державного мужа, а й частку душі. А скільки митців, літераторів побувало завдяки вам у Празі.

— Так, мені навіть докоряли за ці запрошення. А я вважаю, що саме таке місто, як Прага, вимагає до себе уваги гуманістичної. Духовні, мистецькі, культурні зв'язки — це те вічне золото, що служитиме для нас капіталом у найрізноманітнішому вигляді.

— Чому дороги великих українців — Євгена Маланюка, Івана Горбачевського, Олександра Олеся, Августина Волошина та багатьох інших перетнулися саме в Празі?

— Українська присутність на берегах Влтави започаткована ще в княжу добу. Другий пласт — доба національного романтизму: наше Кирило-Мефодіївське братство і чеські будителі, третій пласт — міжвоєнне двадцятиліття, повоєнна доба до «оксамитової революції» включно.

Узагалі слов'янська ідея саме на україно-чеському ґрунті мала найдемократичніший характер.

Першими до Праги, Брно, Подєбрад прибули репатріанти, що були інтерновані в таборах після першої світової війни. Вони створили симбіоз із тими українцями, яких чеська столиця прийняла після поразки УНР. Контакти витво... солютно унікальний світ. ... радах, у сім'ї пана Шовген... дівчина Єлена. На одній і... вона познайомилась із ... красивим юнаком на прізви... га і це визначило українс... росіянки: вона стала симв... шої національної ідеї. Син... та Олександра Олеся — О... жич стає борцем за українс... ональну ідею, спрямовану ... кретну діяльність, навіть ... ченням трагічної долі.

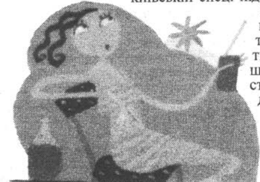
«Українська Прага» реал... завдяки духовній атмосфер... чинства щодо українських е... них кіл, завдяки батькові н... Чехословаччини і першому... дентові Томашу Масарику, ... ликає своїх співвітчизників... тійність не збереже і не вря... ного народу. Народ мусить... самостійність. Врятує нас... ність і освіченість, а політи... лежність є тільки засобом д... ного національного життя»...

> «Бідний не той, хто мало має, а той, хто багато бажає». *Англійське прислів'я.*

Вільна тема

Байдикування, та не на всі сто...

«Хочеш в Іспанію, на Майорку?..» Це абсурд — хотіти туди, коли у Києві тропічні дощі. Ніж сунути у невідомому напрямку, ліпше стати на 40-градусній київській спеці під сонце і краплі.

Згідно з прикметою, викупатися у перспективі удаваного щастя. Зрештою, стати обранцем долі — і завдяки сонячним дощам, і завдяки швидкоплинній відпустці.

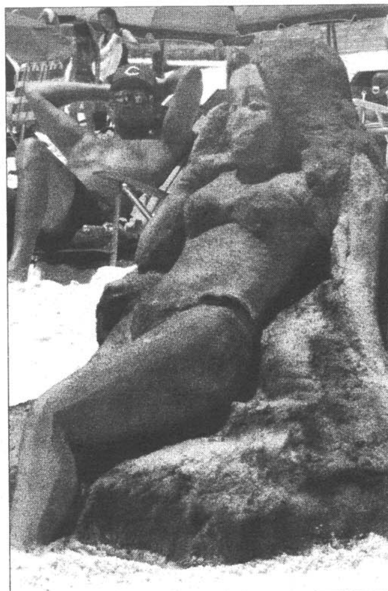
До слова, про відпустку. Такий вже наш менталітет вічних трударів-будівників: щойно підписавши заяву про законний відпочинок, ми одразу починаємо хворіти на всі деталі свого організму. Закон підлості, інакше не назвеш... Знайомі іноземці неодноразово підтверджували свою вірність ідеям дозвілля, мовляв, ставлять його ледь не вище за будь-які суспільні обов'язки.

Нас не навчили жити заради відпочинку, а тим паче, вважати його священним. Тому, байдикуючи під гавайською пальмою (батьківською грушею, ялтинською магнолією, балтійською сосною, київським каштаном — свій варіант підкреслити), ми все одно повертаємося думками у рідну трясовину проблем. Згадуємо, що гроші мають звичку закінчуватися швидше, ніж заробитися... Що у відповідь на кожну радість у неба є дюжина неприємностей... Що у світі чимало розбитих сімей, сопливих невмитих дітей... А коли від власних рюмсань починає нудити, кажемо собі: баста! І вдаємося до аутотренінгу: «Життя — чудове, відпустка — неземна, а я — володар часу, налаштований на чергові тропічні зливи.»

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

P. S. На сторінках сім'ї — дещо про літні клопоти нових українців, розірвання шлюбів, місця сімейного дозвілля та інше.

Крутіші – тільки варені яйця

Коли фінанси співають романси, не варто й мріяти про те, щоб по-людськи провести відпустку. На відсутність слуху та голосу страждають фінанси лише дуже невеликої групи населення, прозваної в народі «новими українцями». Ви їм заздрите? Даремно.

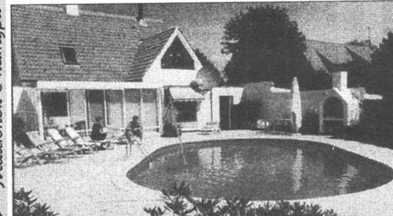
У теперішню спеку вони, звичайно, не варяться у власному соку в громадському транспорті, але за задраяними вікнами іномарок простуджуються під кондиціонерами. Вони, звісно, не шукають, куди б кинути підстилку на брудному річковому березі, але, ризикуючи стати жертвами курдських терористів, пляжаться в Туреччині. А замість душу з дірявої бочки вважають за краще весь літній відпочинок перетворити на боротьбу з недбайливими будівниками басейнів.

У наших газетах найчастіше пишуть про бідних та нещасних співгромадян, а про тих, хто багатий і не знає, куди подіти гроші, пишуть хіба що на агітаційних листівках перед виборами і під рубрикою «Анекдоти». Просто дискримінація якась! Люди, метою життя яких стала побудова замків в Україні, на це просто не заслуговують.

Прикметним щодо цього є дачний комплекс під Києвом з гучною назвою «Золоті ворота». А чому власне гучною? Деякі з господарів «скромних» дачок цілком могли б дозволити собі невеличкі ворота із золота. Та до чого надмірність? Треба все робити тільки для зручності: підземну сауну з тренажерним залом, басейн з острівком і пальмою, копією «Титаніка», айсбергом і стрибаючим на ньому Ді Капріо. Головне, щоб було шикарніше, ніж у сусіда. У цьому найбільше задоволення «нового українця».

Наприклад, найскромніший басейн коштує в Києві, без ціни за встановлення і «прибамбаси», 15 тисяч гривень. Але на таку дешевину мало хто спокушається. Інша річ, ексклюзивна конфігурція басейну, нічне підсвітлення, штучна хвиля, вбудований бар і міні-водоспад. Межі для фантазії немає.

Малюнок з натури

Для фільтрування води в одному з видів басейнів використовують дорогий кварцовий пісок, що його привозять із Німеччини. На одній із «будов століття» робітники, які зводили поряд з майбутнім басейном підсобне приміщення типу більярдної, переплутали мішки і на німецькому кварцовому піску замісили цемент. Спочатку господар розсердився, а потім зрадів: буде, чим перед колегами похвалятися!

Інший дуже переживав, коли комплектувальні до його майбутнього водоймища вивантажили просто на зелений газон: «Мужики, помилосердствуйте, канадська травичка: 10 насінин — ваша місячна зарплатнян...».

Коли на таких масивах, як «Золоті ворота», «нові українці» випендрюються одне перед одним і не муляють очі людям, які місяцями не одержують зарплати, ще нічого. (До речі, простий смертний туди не потрапить подивитися — озброєна охорона.) Гірше, коли вони купують розвалюшку в якомусь селі, що ледве дихає, і на її місці зводять особняк, з фонтанами і павичами. На одному з таких хуторів доведені відчаєм і заздрощами люди відігралися на нещасній тварині: вони повісили кота господарки, який коштував, між іншим, 300 доларів. Щоб помститися односельцям бізнес-леді придбала нового — за 600.

Сусідство з «новими» призводить до жертв не лише серед тварин, а й серед рослин. Так, один господар, в якого вода в басейні стала брудною, вирішив її спустити. На горе, його замок стояв над селом, і водичка з хлоркою та іншими хімікатами (що ароматизують, чистять тощо) ринула просто на городи. Бідоласі довелося терміново вилітати до Штатів, а керуючий (на дачах вони є майже у всіх «нових українців») відганяв розлючених селян за допомогою двостволки.

А їхні бідні дітки, змушені майже все літо, не вважаючи двох тижнів на Канарах, бігати по будові і кидати сирі яйця в будівників замість того, щоб, як їх пересічні ровесники, купатися в річці. Адже для дітей «нових» усі місцеві водойми забруднено та й на «мерседесі» до них не під'їдеш, а мама на «джипі» щодня їздить на базар.

Ну що, все ще заздрите їм?..

Яна СТАДІЛЬНА.
Фото АП і «Салон».

Домашній адвокат

Рубрику веде юрисконсульт Марина КОВАЛЬЧУК.

Яку земельну ділянку я можу одержати у власність безкоштовно для особистого підсобного господарства?

Тетяна КОНОНЧУК.

Хмельницький.

Для особистого підсобного господарства ви можете безкоштовно одержати у власність ділянку, площа якої не перевищує 0,6 га. Рішення про виділення землі приймають сільські, селищні та міські Ради народних депутатів. Така ділянка має бути розташована в межах населених пунктів, зазначених у земельно-облікових документах.

Окрім того, ви можете взяти в користування додаткову землю, але загальна площа наданої вам ділянки мусить бути не більш як 1 га.

У деяких випадках цю площу дозволяють збільшити до 2 га. У такому разі вам треба одержати згоду обласної ради народних депутатів. Такі права зафіксовано у статті 56 Земельного кодексу України.

Чи можна приватизувати кімнату в гуртожитку? Чи може залишитися жити в гуртожитку працівник (і його родина), якщо його звільнять з роботи?

Сергій ІЩУК.

Запоріжжя.

Кімнату в гуртожитку приватизувати не можна.

Вас і вашу родину можуть виселити з гуртожитку без надання іншого житлового приміщення в тому разі, якщо ви звільняєтеся з роботи за власним бажанням без поважних причин або якщо вас звільнено за порушення трудової дисципліни або скоєння злочину.

Натомість якщо вас звільнять з роботи з інших причин, то і вас, і вашу родину можуть виселити з гуртожитку лише за умови, що нададуть інше житлове приміщення.

Цю норму встановлює стаття 2 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду».

А тим часом десь...

Бідним бути вигідно, та дуже не хочеться

За неофіційними даними (офіційної статистики просто немає), близько 70 відсотків українських сімей перебувають за межею бідності. Що вони роблять за цією «межею», офіційна "протяжність" якої — трохи більш як 97 грн.? Вони там живуть, виживають та відчувають на собі постійну турботу нашої гуманної держави. Саме малозабезпечені сім'ї є об'єктом її особливої уваги. З першого квітня цього року (і це не жарт) уряд організував адресну соціальну допомогу для бідних «ячейок» суспільства. Хай це мізер — деяким родинам «прописано» по 3 гривні на місяць, зате постійно. Державну соціальну опіку побудовано за принципом: головне — увага! Цією увагою охоплено майже 4,5 млн. сімей, що отримують матеріальну допомогу на дітей у розмірі 5—10 грн. І то нерегулярно. В Автономній Республіці Крим, приміром, заборгованість за цими виплатами становить 12,4 млн. грн. Її, цю увагу, відчувають на собі 2,7 млн. літніх людей та інвалідів, які отримують натуральну допомогу у вигляді продуктів харчування, одягу, медикаментів.

Якщо достеменно вивчити соціальні закони нашої країни, то можно помилково дійти висновку, що найщасливіші та найопікуваніші державою у нас — це малозабезпечені. Теоретично — бідним бути вигідно, та насправді — дуже вже не хочеться.

Ольга ВІТЕР.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Кіт за 600 доларів як засіб помсти

Два шляхи до «свободи»

«І в шлюбі, і в позашлюбності є свої недоліки; з цих двох станів слід віддавати перевагу тому, який іще можна виправити».

Нікола Шамфор.

Процедура

Розірвання шлюбу провадиться в судовому порядку, а в деяких випадках — органами РАГСу (реєстрація актів громадянського стану).

Чоловік не вправі без згоди дружини вимагати розлучення під час її вагітності та протягом одного року після народження дитини.

Через суд шлюб розривається за умов, коли подружжя має неповнолітніх дітей або один з подружжя заперечує проти розлучення, а також якщо між ними виник спір з приводу дітей, розподілу майна, виплати аліментів. Заява в суд про розірвання шлюбу подається за місцем проживання того з подружжя, хто є відповідачем.

У позові вказують підстави для розірвання шлюбу. Тимчасовий розлад в сім'ї та конфлікти, спричинені випадковими приводами, а також не обґрунтоване серйозними доводами небажання одного або обох із подружжя продовжити шлюб, не можуть вважатися достатніми підвалинами до розірвання шлюбу. Суд вживає заходів щодо примирення подружжя і може відкласти розгляд справи, призначивши строк для примирення. Закон не встановлює перелік підстав для розірвання шлюбу. Шлюб розривається, якщо суд встановить, що надалі спільне життя подружжя та збереження сім'ї стали неможливими.

За взаємної згоди на розлучення подружжя, яке до того ж не має неповнолітніх дітей, шлюб розривається в органах РАГСу. Оформлення розлучення та видача відповідного свідоцтва провадиться по закінченні трьох місяців від дня подачі подружжям заяви про розірвання шлюбу. В органах РАГСу шлюб розривається також за заявою одного з подружжя, якщо іншого визнано у встановленому законом порядку безвісно відсутнім, недієздатним внаслідок душевної хвороби або бідним на розум, або він засуджений за скоєння злочину з позбавленням волі на строк не менше трьох років.

Марина КОВАЛЬЧУК.

Паралелі

Об'єднані серця — розбиті горщики: fifty–fifty...

Сто розлучень на кожні сто одружень зареєстровано з початку року в Житомирі. У зв'язку з цим завідувачка міськвідділу реєстрації актів громадського стану Ірина Згонникова наводить дані 1919 року, коли в місті було створено цю службу. Саме тоді й було встановлено рекорд у розлученнях: 119 на кожні сто одружень. Але ж на той час були вагомі підстави для такого ривка —щойно зняли церковні обмеження. А що тепер?

З'ясовується, працівники служби реєстрації не бачать причин для особливого занепокоєння: просто початок року — то пік розлучень. А попереду — пік весіль. Тож сподіваються, що до кінця року відсоток новостворених пар зросте. До слова. Торішній показник: 68 розлучень на 100 одружень.

Цікаво, що коли взяти всі розлучення й одруження, зареєстровані в Житомирі за 80 років, то в середньому пропорція буде така: 38 до 100.

... Пам'ятаєте колись крилату фразу: «Міцна сім'я —міцна держава»? Погодимось чи піддамо сумніву?..

Олексій КАВУН.

Житомир.

P. S. *За даними Держкомстату України, торік на кожні 1000 шлюбів припадало у середньому 704 розлучення (для порівняння: 1948 року на 1000 шлюбів припадало лише 18 розлучень).*

Психологічний лікнеп

Корисне пристосовництво?

***Н**езаміжня знайома з тих, кому «за», із сумом зазначає: що більше дивишся на чуже подружнє життя, то менше бажаєш приєднатися до загону «окольцьованих». Навіть не скептики і не циніки, спостерігаючи «жашки» з життя сімейних тандемів, готові погодитися з думкою філософа Я. Княжніна, що «шлюб — панахида за коханням».*

Інша проблема співіснування у невдалому шлюбі — як це співіснування перервати. Варто це робити чи ні?.. Саме про розлучення наша чергова бесіда з Тетяною ЮРЧЕНКО, старшим науковим співробітником Інституту психології Академії педагогічних наук України імені Г. Костюка.

— Чи є сенс тягнути лямку, якщо подружжя вичерпало моральні ресурси для співжиття?

— Навряд чи вичерпало. Просто обидва дійшли наступної критичної сходинки на своєму шляху. Утім, людину постійно супроводжують конфлікти, які, власне, й показують, наскільки її внутрішня організація пластична, гнучка. І не зайве віднайти в собі внутрішні можливості, щоб розв'язувати конфлікти — на роботі, у сім'ї тощо.

— Однак розлучення — саме по собі вихід з психологічно складної ситуації. Неповторна Ліз Тейлор, в якої за плечима вісім шлюбів, часто саме таким чином розв'язувала свої проблеми...

— Цей приклад суперечливий. Те, що актриса стільки разів намагалася знайти ідеального партнера, не свідчить про її прозорливість. Швидше про те, що вона за рахунок іншого весь час намагалася подолати щось в собі самій. Вважається, коли людина часто змінює супутника у пошуку ідеалу, вона врешті-решт розчаровується.

— І розуміє, що оптимального варіанта немає...

— Немає. Кожен у своєму житті знаходить свої двері. Комусь видається, що краще розірвати стосунки. Однак з точки зору психології розлучення — це спосіб втекти від проблеми. Адже до нього вдаються не в хороші періоди життя, а у кризові. Приміром, у сім'ї народилася дитина. Чоловік відчуває брак уваги до себе з боку заклопотаної дружини. Обидва ще не знають, як поводитися в новій іпостасі. «Ностальгують» за безхмарним минулим, бачать невідповідність шлюбу ілюзії, про яку мріяли.

— А пізніше самозаспокоюються байками про те, що не розлучаються «заради дитини»...

— Так трапляється, коли подружжя було впевнене, що шлюб скріплює саме дитина. Якщо, приміром, старша дитина вже створила власну сім'ю, батьки тримаються за молодшу усіма можливими способами. У таких «лещатах» дитина починає в'янути, хворіти. І, хоч як це дивно, «хвороба» скріплює дружні взаємини батьків... А коли батьки довго не можуть розлучитися, грузнуть у сварках, дитина виробляє механізми адаптації до нових умов.

— Тож висновок: вчитися керувати своїми емоціями та пристосовуватися?

— Колись ми навчилися говорити, читати, піклуватися про іншу людину. Серйозним іспитом на вміння пристосуватися є спільне існування двох дорослих людей. Треба зайняти таку дистанцію по відношенню до свого партнера, яка стала б символом рівноваги. Не дозволяти собі розчинитися у комусь, водночас не надто віддаляючись. Бо окрім страху бути поглинутим, є й страх надто великої відстані, яка породжує відчуття покинутості.

Якщо вдасться знайти рівновагу, необхідність розлучатися не виникатиме. Обидва проявлятимуть достатню гнучкість та схильність до маневрування. Подружжя разом шукатиме нові правила і норми поведінки у сім'ї. Воно буде відкрите змінам, що їх готує життя.

Бесіду вела **Ольга КРАСОВСЬКА.**

P. S. Дослухатися до порад фахівця ніколи не пізно. Хоча у пікових ситуаціях кожен все одно користується власними рецептами.

А як у них?

Американці не поспішають розпалювати родинне вогнище

Щороку скорочується число американців, які укладають шлюб, і все рідше нині, порівняно з шістдесятими, громадяни США оцінюють власне сімейне життя як удале. Такі дані містить оприлюднена днями доповідь фахівців Університету Ратджерса.

Якщо 1960 року з кожної тисячі незаміжніх жінок у віці від 15 років і старше в середньому 88 вийшли заміж, то 1996 року з тисячі американок, які не були у шлюбі, весілля справили лише 50.

Хоча в американському суспільстві, як і раніше, залишається загалом позитивне ставлення до інституту шлюбу, як відзначають демографи, сучасні жінки налаштовані вельми песимістично стосовно перспективи знайти чоловіка, з яким можна разом зустріти старість.

Молоді американки на відміну від своїх мам і бабусь спокійніше сприймають перспективу самій ростити дітей або жити з партнером, не оформляючи офіційно свої стосунки. Майже половина шлюбів, які реєструються у США, або закінчуються розлученнями, або чоловік і дружина роз'їжджаються і живуть нарізно.

За даними Університету Ратджерса, близько 62 відсотків хлопчиків — учнів старших класів вважають, що перед шлюбом треба пройти перевірку на сумісність і прожити якийсь час спільно під одним дахом. Такої самої думки дотримуються майже 55 відсотків дівчат-старшокласниць. У сучасних американських дівчат перший сексуальний досвід уже не асоціюється з одруженням. Так, приміром, якщо майже 90 відсотків жінок, які народилися в 1933-42 роках, беручи шлюб, були незайманими або мали інтимні стосунки до шлюбу зі своїм майбутнім чоловіком, то нині ситуація докорінно змінилася. Більше половини американських дівчат набувають першого сексуального досвіду до досягнення 17 років. Середня американка живе статевим життям приблизно протягом 8 років до одруження.

Яна СТАДІЛЬНА (за матеріалами зарубіжної преси).

Домашній адвокат

Аліменти на дружину

У шлюбі прожив чотири місяці, та спільне життя, як кажуть, не клеїлось, вирішив розлучитися. Однак виникли непередбачені обставини: дружина виявилась вагітною, що відсунуло можливість розірвати шлюб до досягнення дитиною одного року. Від дружини все ж таки переїхав, тому в шлюбі фактично не перебуваю. Сплачую аліменти на дитину, але дружина подала позов до суду про призначення аліментів ще й на неї. Яким буде рішення суду?

Владислав ТЕРЕЩУК.

Київ.

Положенням ст. 32 Кодексу законів про шлюб передбачено, що подружжя повинно матеріально підтримувати одне одного. В разі відмови в такій підтримці той з подружжя, який є непрацездатним і потребує матеріальної допомоги, а також дружина в період вагітності і протягом трьох років після народження дитини (у разі, коли дружина перебуває у відпустці по догляду за хворою дитиною, — на весь час перебування у такій відпустці, але не більше, як до досягнення дитиною шестирічного віку), мають право по суду одержувати утримання (аліменти) від другого з подружжя, якщо останній спроможний його надати (останній не може бути визнаний неспроможним сплачувати аліменти, якщо він, будучи працездатним, не працює без поважних причин). Це право зберігається і після розірвання шлюбу.

Той із розлученого подружжя, який потребує матеріальної допомоги, також

«Без зародків позитивного і прекрасного не можна пускати покоління в путь».
Федір Достоєвський.

Його історія

Безвусий нянь

Роман Ващук торік не вступив до Чернігівського технологічного інституту. І мама знайшла йому заняття — тепер він нянчить маленьку Оленку...

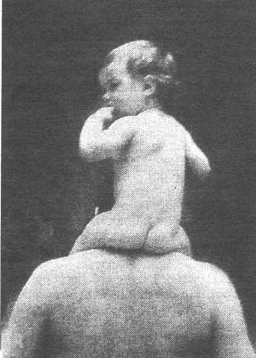
Вона — не сестричка, а маленька племінниця. Брат Романа Віталій навчається у Дніпропетровську. Ще й другого курсу не закінчив, а так закохався, що одружився. На однокурсниці. Через місяців зо три у Чернігів прийшла телеграма: Світлана народила дівчинку.

Марія Василівна не докоряла старшому синові, коли він приїхав додому разом з онучкою. Що поробиш — кохання! А як є воно, п'янке, пристрасне, то не все піддається тверезому розрахунку. Отже, так Бог велів. Лише б не затьмарили почуття труднощі... З народженням Оленки справді з'явилася маса проблем, яких і до того вистачало. Майже половину заробітку Марії Василівни йшло на навчання сина. А що тепер? Не уявляла, як молоді вчитимуться.

Віталій був рішучий:

— Братиму академічну відпустку. Десь влаштуюся.

— Думаєш, це так легко?

— Піду на базар торгувати.

— Для цього теж треба мати гроші.

Після довгих роздумів Марія Василівна вирішила залишити тримісячну дитину в себе. Світлана не погоджувалася, плакала. Та аргументи свекрухи були переконливіші:

— Ну, як ви там будете вчитися? Все-таки треба мати освіту. Ми тут якось всі разом дамо раду внучечці...

Щоправда, так вийшло, що увесь тягар догляду за маленькою переліг на плечі сімнадцятирічного Романа. Адже кинь Марія Василівна роботу — сім'я взагалі залишилася б без надійного заробітку. На заводі чоловіка — багатомісячна затримка з виплатою заробленого.

Так і став брат нянчити маленьку племінницю, замінивши їй тата і маму. Плаче дівчинка — треба або колисати, або переповити, або пісеньку співати. Навчився годувати з сосочки, ложечки. Щодня — прогулянка містом, щоб дихала свіжим повітрям. Дехто дивується: ого, який молодий батько! Але Роман вже не соромиться чиїхось нашіптувань. Усе-таки він при ділі і не б'є байдики. А коли дитина спить, готується до вступу у вуз. Потрібно добре знати математику, фізику, щоб заробити відмінні оцінки і зайняти «бюджетне» місце. Платне сім'я не потягне.

Поки що в родині Ващуків не знають, як упораються з дитиною, коли Роман стане студентом. Хоча найтяжчі місяці вже й позаду — дівчинка жодного разу серйозно не захворіла, вона непогано розвивається і частенько посміхається. А там, як мовиться, видно буде...

Марія Василівна, щоправда, коли син іде на дискотеку, іноді жартома спитає:

— Ти там ще не закохався так, як Віталій?

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Сімейний будинок малятка

Пригорнула мати...

Вона їх не народжувала. Та що спонукало її до такого «хобі» — чужих дітей ростити?

Півторарічна Марійка — створіння життєрадісне, усміхається, простягує рученята до своєї мами Галі. Й не відає, звичайно, як моторошно розпочиналася її стежка в життя холодної дощової ночі позаминулого року. Та, що її народила, викинула дівчинку на... сміттєзвалище. Згорток нанюхали бродячі собаки, почали тягати одним з одеських дворів. Зачувши гавкіт, повибігали з квартир люди, розігнали собак, викликали «швидку». Маля відвезли до пологового будинку. Не день і не два боролися медики за життя Марійки (так нарекли дівчинку).

Галина і Микола Мартиненки, як тільки зачули про цю жахливу історію, одразу вирішили: бути Марійці нашою! Попоходити по різних відомствах довелося чимало. Та свого таки домоглися.

З 12 дітей сім'ї Мартиненків Галина Володимирівна народила трьох. Решта — усиновлені, взяті під опіку. Як насмілилося подружжя з досить скромними статками на отаке в наші скрутні часи? У Галини Володимирівни аргумент один:

— Цим дітям було дуже зле...

Приблизно тим самим керувалися й сусіди Мартиненків по вулиці Висоцького в Одесі — подружжя Лілія та Степан Негру, які до п'ятьох власних дітей додали шістьох бездомних. Світланку й Іринку, з яких все почалося, вони уздріли на базарі — обідраних, замурзаних, виснажених: ті прохали кусень хліба в чужих людей...

В райцентрі Іванівка, що за 70 кілометрів від Одеси, бездомних дітей немає. Та, певно, не тільки часті зустрічі із знедоленою малечею породжують почуття жалоби й милосердя, а й просто усвідомлення того, що котресь дитя позбавлене радості промовляти слова «мама», «тато». Бо як тоді розцінити вчинок Галини та Івана Традафілів, які, маючи трійко своїх дітей, взяли з дитбудинку ще чотирьох хлопчиків і одну дівчинку? Педагог за фахом, Галина Мусіївна завідувала в райцентрі дитячим садком, потім мешканці селища обрали її мером. Турбот, здавалося б, хоч відбавляй. І коли вона поїхала до міста Білгорода-Дністровського, аби з тамтешнього дитбудинку привезти Алочку, Тарасика й Сашка, то дехто тільки стенав плечима: у жінки, мабуть, щось із психікою трапилося... Та ті, хто знав Галину Мусіївну ближче, а тим паче її чоловік Іван Іванович, порив жіночого серця і зрозуміли, й підтримали: таке воно в неї, певно, любляче й на чужу біду чутливе. Не здивувалися, коли згодом вона привезла до домівки ще двох хлопчаків...

Євген Лещенко. «Маленький кіт, який їсть траву і овочі»

... Зібрати під один дах гурт дітей — річ, звичайно, клопітка, та все ж — нехитра. Головне — дати їм раду, добру навчити і в люди вивести. Як же вдається це в родинах, про які йдеться? Сказати, що то дуже непроста справа — значить нічого не сказати. Всього збоку не осягнеш. Й було б, певно, ще складніше, якби місцева влада не прийшла на допомогу. У всіх трьох випадках прийнято рішення щодо надання багатодітним родинам статусу сімейних дитячих будинків. Окрім отих грошових крихт, що виплачувалися на усиновлених та взятих під опіку дітей, надійшло фінансування згідно з новим статусом —на харчування, одяг і взуття, на деякі інші потреби. Місцева влада допомогла й з розширенням житла...

Атмосфера, що панує в сімейних дитячих будинках, засвідчує: переваги їх над звичними державними —незаперечні. Тоді чому такі оази людяності поки що можна перерахувати на пальцях? А водночас усіх, здавалося б, непокоїть вкрай сумний і тривожний факт: тільки торік за бродяжництво в області затримано понад 1200 підлітків, чимало з яких повтікали з дитбудинків та інтернатів...

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Справи епістолярні

Ви всі — природжені письменники

Повторюємо це щоразу, читаючи ваші листи, дорогі читачі «Сім'ї». Ці сповіді теплі й щирі. В них — справжнє життя людей, яке неспроможні придумати романісти. Надихаючи вас на чергові епістолярні творіння, пропонуємо поділитися враженнями від галузі вітчизняного обслуговування. Річ у тім, що, незважаючи на який-не-який суспільний прогрес, сервіс у нас здебільшого залишається по-радянському ненав'язливим. Пригадайте яскравий випадок на цю тему, свідком або учасником якого ви були, а конверт позначте словами: «Сім'я—сервіс».

Домашній адвокат

має право на утримання, якщо він став непрацездатним протягом одного року після розірвання шлюбу. Розмір аліментів суд встановлює у частковому відношенні до заробітку (доходу), включаючи вартість натуральних видач, з урахуванням матеріального становища і родинного стану обох сторін. Якщо матеріальне становище чи родинний стан одного з подружжя зміниться, кожен з подружжя вправі звернутися до суду з позовом про зміну розміру аліментів.

У Кодексі про шлюб та сім'ю є умови, за яких суд може звільнити одного з подружжя від обов'язку утримувати другого, який є непрацездатним і потребує матеріальної допомоги, або обмежити цей обов'язок певним строком. Це може бути у випадках:

нетривалого перебування подружжя в шлюбних відносинах;

негідної поведінки у шлюбних відносинах того з подружжя, який потребує матеріальної допомоги;

якщо непрацездатність того з подружжя, який потребує матеріальної допомоги, стала наслідком зловживання спиртними напоями, наркотичними засобами чи вчинення ним злочину.

Та, на жаль, тлумачення поняття «нетривале перебування подружжя в шлюбних відносинах» чинне законодавство не містить. Навіть якщо суд і прийме до уваги те, що ви недовго були в шлюбних відносинах, в інтересах дитини та її матері суд не звільнить вас від утримання дружини, а лише обмежить його строк.

Право на утримання ваша дружина втратить у разі поновлення її працездатності або якщо вона вже не потребуватиме матеріальної допомоги, а також у разі укладення нею нового шлюбу.

Допоможіть поділити дітей!

Чиє слово буде вирішальним, якщо батьки не дійшли згоди, з ким з них після розлучення проживатимуть діти?

Марія ТАРАНЕНКО.

Дніпропетровськ.

Це нелегке питання розв'яже суд. І саме суд визначатиме, хто з батьків і в якому розмірі виплачуватиме кошти на утримання дітей. Незалежно від наявності або відсутності такого спору суд роз'яснює батькам, що виховання дітей і після розлучення є обов'язком обох. І той з них, з ким залишаються діти, не має права перешкоджати іншому брати участь у вихованні та спілкуванні з дітьми.

Парад наук

«Інопланетянчики» з планети Лінгвістика

«Гуд дей, май діа френд», — так хвацько привітався до мене малюк Павлик, сусідня лоджія якого за кількістю пелюшок ще вчора нагадувала піратський вітрильник.

— Де ти навчився так говорити? Чи то мультиків діснеївських надивився, чи то коміксів? — запитую.

— Ні, — відповідає, — в дитсадку «Лінгвіст». У нас усі зранку до вечора розмовляють англійською.

А батьки Павлика розповіли, що вважають виховання дітей для кожної сім'ї першочерговим (хоч би які були фінансові труднощі).

Як допомогти дошкільняті підготуватись до першого класу, розвинути самостійність, уберегти від шкідливого впливу вулиці? Відповідь спробував відшукати у «Лінгвісті», сімферопольському дитсадку-школі з поглибленим вивченням англійської.

Перебування в такому закладі обходиться батькам не дорожче, ніж у звичайному дитсадочку. Педагоги вбачають новий підхід у навчанні малюків мовам під час гри, танців і співу. Адже в школі у дітей великі авантаження і, як правило, не вистачає саме легких форм навчання.

Уже другий рік 250 дітей майже десяти різних національностей відвідують «Лінгвіст». Тут разом з англійською українці, кримські татари, росіяни, німці, болгари засвоюють основи мов кожного народу, дізнаються про традиції, про те, які на смак борщ, щі, бульба, пахлава, вареники, кюбете... Тут немає кордонів ані для дітей, ані для батьків. Та особливо старанно змалку вчать державну мову (без її знання не потрапиш у вуз). А з трьох років — англійську.

Знання просто «прилипають» до малюків. У них усе виходить природно і захоплено. Недаремно фахівці кажуть, що вік від трьох до семи — найсприятливіша пора для оволодіння науками. Розвитку хлопчиків і дівчаток сприяють також і щоденні заняття за інтересами: уроки ліплення, малювання, ритміки, репетиції в театральній студії, спорт.

Дітей сюди віддають, щоб перехід від дошкільного до початкового шкільного віку був плавний, безболісний. До загальноосвітньої школи випускники «Лінгвіста» приходять з міцними базовими знаннями. Сьогодні для малюка — це гра, завтра — путівка в життя.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

«Насолода — це плід праці і нагорода за неї».

Люк де Клапье Вовенарг.

TV-мотлох

А це — просто ящик з кнопками...

Є маса способів проведення вільного часу. Книги, спектаклі, кіно, спорт, туризм, дискотеки, ресторани, нічні клуби... В усіх перелічених і неназваних видах розваг є недолік — вони вимагають від вас зусиль. Інтелектуальних, духовних, фізичних, психічних, фінансових зрештою. І ви не завжди хочете чи просто не в змозі докласти цих зусиль для досягнення єдиної мети — ненудно провести час. Нерідко вихід у вас один — подивитися телевізор...

Здавалося б, телебачення як засіб від нудьги — явище універсальне. Весь світ у всьому своєму розмаїтті — з доставкою додому, до улюбленого дивана. Проте насправді не все так райдужно, як хотілось би. Адже дуже непросто серед величезної кількості телеканалів і програм знайти щось по-справжньому цікаве.

Тобто, якщо вам подобається в тисячний раз спостерігати за фатальною пристрастю чергової Марії до чергового Хосе-Леонсіо, — цього вистачає по всіх каналах в будь-який час. Є дещо й для підвищення освітнього рівня. Так, останнім часом я дізнався про особливості жіночої гігієни більше, ніж за тринадцять років подружнього життя. Інша справа, чи потрібна мені ця інформація? А тепер добра тьотя з Італії начиняє мене знаннями щодо частин тіла, що трясуться, пристаркуватої дівчини зі звучним іменем. Якого я, хоч як соромно, так і не запам'ятав.

Дивно все-таки влаштована людина. Нецікаво мені, що тьотя Ася робить з чужими простирадлами і чим одні підгузники кращі за інші... І не буду я вгадувати з трьох разів, чи є Герострат чоловіком Крістіни Орбакайте, тим паче — за три гривні за хвилину. Звичайно, за наявності пульта дистанційного керування з рекламою цілком можна впоратися. Інше погано. Цікавих, розумних, професійно зроблених передач у вітчизняному телепросторі, м'яко кажучи, ДУЖЕ МАЛО.

Більша частина українських телепрограм справляють враження продукту, виробленого чи то з єдиною метою заробити гроші чи — невідомо що гірше — з метою самовираження не дуже талановитих авторів. Наліт провінційного аматорства досі не зник з програм нашого телебачення.

Та я оптиміст. І час від часу ставлю собі ні до чого не зобов'язувальне запитання: коли все-таки зникнуть шалені вікторини, скоротиться кількість примітивних серіалів, з'явиться більше вартих уваги програм не лише для необтяжених інтелектом, а для різних глядацьких категорій? Коли телебачення стане тим самим універсальним засобом від нудьги?

Олег ДЕНИСОВ.
Мал. Віктора ПОПОВА.

Там, де плачуть лебеді

Старовинний Стрийський парк з тінистими алеями —найблагодатніша оаза за нинішньої спеки. Молоді мами привозять сюди немовлят у візочках. Бабусі приходять з онуками на дитячі майданчики і до знаменитого лебединого озера. Щоправда, тепер у лебединої пари жалоба: невідомий зловмисник викрав чотирьох семиденних пташенят...

Як і для багатьох інших львів'ян, для мене ранок розпочинається із Стрийського парку, що через дорогу від мого дому. Бігаємо з донькою алеями, ходимо босоніж по росі, вмиваємося джерельною водою, що струменить з пащі кам'яного лева... Один із найсолодших спогадів дитинства: ми всією сім'єю вирушаємо на прогулянку блакитним потягом дитячої залізниці.

Однак оаза сімейного відпочинку нині наводить на сумні роздуми. Парк рік у рік втрачає і свою неповторність, і архітектурне обличчя, і зелені скарби. Схоже, перлина європейського паркового мистецтва стала тягарем і для тресту зеленого господарства, і для комунальних служб міста. А деякі завсідники парку залишають по собі варварські сліди. Розарій перестав бути розарієм і поріс бур'янами. Вранці сюди навідуються бомжі й п'яниці, викопують кущі на продаж. Випускні вечори завершилися поламаними лавками. Недобудовані фонтани — немов насмішка. На платановій алеї — купи сміття. Не можна його вивезти, бо нема пального, — пояснює дирекція парку. Рідкісні магнолії, тюльпанові і мигдалеві дерева, червоний бук — лише пам'ятки минулої розкоші.

Парк аж кишить ексгібіціоністами (їх прозивають «зайцями»), які лякають дівчат, а ще більше — їхніх батьків... У кращому разі вас атакують сектанти. Стрийський перетворився на базу «відпрацювань» свідків Єгови. Важко спекатися їхньої настирливості.

Нині парк функціонує не лише як парк. На його 56 гектарах розташовано 14 установ: спорткомплекс «Львівської політехніки», книжковий склад, кінотеатр, ресторани і кафе. Та до прилеглої території їм діла немає.

У господарів парку нині летять критичні стріли. Однак господарі самі є заручниками обставин, що склалися. Величезну територію обслуговують аж... 14 осіб.

— Нас не фінансують, навіть під саміт ми не дістали ні копійки, — каже директор парку Оксана Шуст. —Торік двоє лебедів вмерло, бо до озера не подали води. Не можемо допроситися, щоб на парк звернула увагу міліція. І ми, і відвідувачі беззахисні перед кримінальним елементом...

У лютому ц. р. міськвиконком ухвалив рішення про надання коштів на реконструкцію, ремонтні роботи, благоустрій парку. Та вони поки що не надійшли.

... Діти кличуть лебедів на берег, а ті вже бояться підпливати. Незмінні, здається, лише прекрасні поезії та пісні про Стрийський парк.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

На знімку: неподалік від входу до парку, закладеного 1877 року, — пам'ятник Яну Килинському.

Чаболіло!

Засмага на асфальті

Якщо хочеш відпочивати — відпочивай!

Помічено, що влітку у людей розпочинається масовий головний біль. Симптоми цієї недуги різні. Випускники шкіл і їхні батьки сушать голову над питанням, куди піти вчитися. Мешканці сіл, потерпаючи від сонячного удару, б'ються за врожай. А у решти громадян мігрень викликає проблема літнього дозвілля.

На Канарах може відпочивати кожний дурень. Аби гроші були. А от зуміти розслабитися і відсторонитися від повсякденних проблем серед розпеченого асфальту і «газованого» повітря здатен далеко не кожний.

Шоста ранку. Крізь сон чую мукання корови. Значить, час доїти. Прокидаюся на четвертому поверсі у власній квартирі... Либонь, від спеки почалися слухові галюцинації. Визираю у вікно. Біля мого будинку пасеться невеличка череда корів. Ось воно — злиття міста і села! Немає часу поїхати на село, тож село прийшло до мене, схоже, відпочити. Околицю нового району міста корови сприймають як зону відпочинку. Та й не лише вони.

Із сусіднього парадного виходять дівчина у надто відкритому купальнику і чоловік у трусах. Спека! У бетонному будинку на якомусь 10-му поверсі цього літа, як у парилці. Цим дискомфортні нові будинки в нових районах. Зате з вікна квартири видно озеро, в якому реально можна скупатися. Багато хто з киян розв'язують проблему відпочинку в комплексі, як то кажуть, два в одному. Купують квартири в межах міста, де під вікнами плюскотить якась водойма чи річка і пасеться велика рогата худоба.

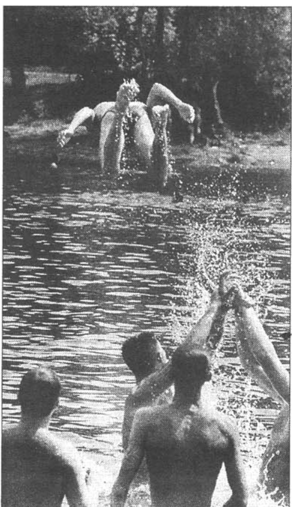
У контексті нестерпної спеки і задухи, обтяженої асфальтовим панцером міста, дачників городяни сприймають як білих людей. Відпочинок у затінку дерев на власній дачній ділянці затьмарює лише вартість проїзду до цієї оази, коли їздити щодня — задорого.

Серед співгромадян останнім часом помітна тенденція масового «здичавіння». Від загальноприйнятої відпустки на морському узбережжі відмовлятися не хочеться. Та відпусткиа на культурні розваги (з урахуванням проїзду, проживання і харчування) на узбережжі Криму вистачить хіба що на кілька днів. Тому багато хто з дотепних відпускників перетворюється на туристів — не через любов до труднощів, складнощів і комунальних невигод, а тільки заради економії. «Дикуни» заощаджують на «дахові», маючи власний, брезентовий. На сніданках у їдальнях і обідах у ресторанах, маючи в рюкзаках запас консервів. Інколи навіть на квитках, подорожуючи у тамбурах вагонів на заячих правах...

Перефразувавши оптиміста Козьму Пруткова, ми з упевненістю беремо на себе сміливість твердити: якщо хочеш відпочивати — відпочивай.

Ольга ВАУЛІНА.

Думка з конверта

«Ню»: не безсоромні, а вільні

Кияни на курорти їздять, як всі нормальні громадяни Землі. Однак могли б і не їздити. Адже у самому центрі столиці є досить протяжна лінія пляжів. Ім'я найдоступнішого столичного курорту — Гідропарк. А там, якщо знаєте, окрім пляжів «для всіх», є «специфічні». Приміром — для сексменшин. А ще — для нудистів. Стосовно першого власних вражень не маю. А ось щодо любителів засмагати без символічних шматків тканини на тілі, то я ними завжди захоплювався. Чесне слово.

Аргументів на користь «ню»-стилю дуже багато. Однак не буду їх наводити, а дуже просто поясню своє захоплення нудистами. Усі ми народжуємося з «незіпсованим» ставленням до оголеного тіла і лише потім обростаємо численними комплексами. А відкидати будь-яку невпевненість та сором'язливість, залишатися собою і в зрілому віці — привілей обраних. Можливо, колинебудь підійду до себе і приєднаюся до них.

Валентин МЕЛЬНИК, стоматолог, 43 роки.

Київ.

На знімку: на Дніпрі у кожного своє дозвілля.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Не зайво знати

Кілька способів уникнути біди

Досить часто в шкільному середовищі чи просто на вулиці трапляються випадки вимагання грошей, цінних речей чи пограбування. Жертвами цього стають діти молодшого віку. Не виняток і побиття дітей, які спробували вчинити опір.

Щоб захистити своє чадо від домагань, батькам не варто нехтувати деякими загальними правилами, які, можливо, колись навіть врятують життя вашій дитині. Ось деякі рекомендації:

* небажано, щоб дитина мала при собі велику суму кишенькових грошей;

* треба пояснити наслідки хвастощів перед іншими дітьми грошима або цінними речами;

* простежте, щоб дитина не носила до школи цінні речі;

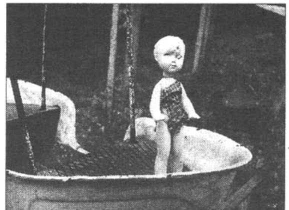
* поясніть на простих прикладах, яким чином може відбуватися вимагання чи шантаж;

* про кожний випадок вимагання чи хоча б його спробу варто повідомити в органи міліції.

Нерідко трапляються також сексуальні домагання щодо дітей, що дуже часто призводить до серйозних психологічних травм. Слід роз'яснити дитині, що:

* ви завжди маєте знати, куди вона йде і де перебуває;

* слід приходити додому вчасно і не затримуватися на вулиці самому або з незнайомими людьми;

* не можна сідати в машину з незнайомими людьми (навіть для того, щоб показати їм дорогу);

* не можна йти з чужими людьми кудись без дозволу батьків;

* не можна відчиняти двері та впускати в дім людей, коли вона сама вдома;

* треба голосно кликати на допомогу міліцію або перехожих, коли хтось намагається примусити щось робити або повести з собою силоміць;

* ви повинні знати все, навіть коли дитині соромно в чомусь зізнатися.

Оксана БАДЕЙ.

рьох столиць

юралізм, ангард, часність...

...вів став
...ініц... між
...ра...
...тя, н...
...трудноші,
...хою, сти-
... розпоча-
...піднесен-
...уміли не-
...авинам, в
...вся Украї-
...консоліда-
...
...раїнських
...ологічних
... Бойчук.
...низів ма-
...раїнсько-
...тро-угор-
...ідтримки
...птицько-
...в і мецe-
... попря-
... культу-
... освіту в
...Мюнхена,
..., був ор-
... «Школи
...м ху...
...системою
... ідейних
... роботи.
..., де був
..., Києві,
...ної, поз-

бавленою державності, затиснутої з усіх боків, потрібні були такі особистості, як Михайло Бойчук.

Короткий період у його житті пов'язаний зі Львовом, куди він повернувся в 1910 році й оселився в майстерні, яка донедавна слугувала за робітню Івану Трушу. Це приміщення на піддашші Наукового товариства імені Шевченка (НТШ) відіграло важливу роль у мистецькому житті Львова початку XX століття. Бойчук виконав тут багато живописних і графічних творів. Скромна майстерня Бойчука перетворилася на своєрідну штаб-квартиру, куди постійно приходили молоді митці, захоплені Бойчуком. Михайло Бойчук мав від природи хист педагога. Коли 1917 року Михайло Грушевський, голова Центральної Ради, зініціював створення Української Академії мистецтв у Києві, художник охоче погодився увійти до складу професорів академії. Тут Бойчук очолював монументальну майстерню, довкола нього згуртувалися його найкращі учні та послідовники: Василь Седляр, Роберт Лісовський, Тимофій Бойчук (брат Михайла), Кирило Гвоздик, Охрім Кравченко та багато інших. Це був період найбільшої невлаштованості академії та майстерні монументального живопису (1919 рік — невдачі, пов'язані з ліквідацією Центральної Ради, денікінці руйнують будинок школи імені Терещенка, де містилась академія), але навчання не припинялося. Ідеї Михайла Бойчука ширились і в Галичині, бо в 1922 році з хвилею еміграції у Львові опиняються учень Бойчука і Нарбута — Роберт Лісовський, друзі по училищу: Павло Ковжун, Василь Кричевський та інші. Ці митці були причетні до утворення гуртка діячів українського мистецтва, куди увійшли київські і галицькі художники, літературні критики, архітектори. Головною діяльністю «гуртківців» стала організація виставок у залах НТШ, де експонувалися твори живопису, графіки, скульптури. Особливо багаточисельно виставлялася на вернісажах графіка: ілюстрації та оформлення книги; вперше в Галичині з'являється екслібрис. Плідно працюють мистецтвознавці: Микола Голубець видав нову книжку «Галицьке мистецтво» (1931 р.), виходить журнал «Українське мистецтво» (1926 р.).

Ідеї «гуртківців» продовжила і зреалізувала Асоціація незалежних українських митців (АНУМ), що діяла протягом 1931—1939 років. Діяльність АНУМ не була явищем суто галицьким, бо до неї прилучилися художники з усіх земель України. Переважна більшість членів асоціації — молоді люди: Павло Ковжун, Святослав Гординський, Роберт Лісовський, Олена Кульчицька, Михайло Бутович, Ярослава Музика, що зуміли самотужки, маючи скромні засоби, організувати одинадцять виставок, серед них дві з участю західноєвропейських художників. «У завдання організації входили консолідація розсіяних по Європі українських художників, виховання зацікавленого мистецтвом середовища», — писав Павло Ковжун.

В одному із документів АНУМ вказано, що «лиш організовано ми можемо захищати свої професійні, матеріальні та ідеологічні основи, лиш організовано ми можемо мати певний і незрушимий голос у нашому і чужих суспільствах, коли ми рахуємо хоч на мінімальний успіх...».

Головним творчим кредо «анумівці» вважали високий професіоналізм, сучасність, актуальність. На першій виставці АНУМ у Львові восени 1931 року експонувались твори французьких, італійських, бельгійських митців та української «паризької групи». У вступній статті до каталога цієї виставки Святослав Гординський писав: «Львів найдалі на захід висунений український культурний центр, хоч би по природі свого положення мусить відіграти роль мосту поміж східною і західною культурами».

Кожну з одинадцяти виставок «анумівці» продумували і планували дуже виважено. Другою була виставка сучасної української графіки, на якій експонувалось близько півтори тисячі творів ста двадцяти авторів із Західної Європи, Галичини, а також Східної України. Експозиція складалася з відділів станкової графіки, книжкового мистецтва та екслібрису, а також промислової графіки. Частина творів із виставки, організованої АНУМ, була показана в Берліні, Празі, Римі у 1933 році, а розділ екслібрису увійшов в експозицію всесвітньої виставки книжкового знаку в Лос-Анджелесі, де були відзначені роботи Ковжуна, Осінчука і Гординського.

Із каталогів до всіх одинадцяти виставок АНУМ стає зрозумілим завдання асоціації, її політика. Збірні виставки чергувались з персональними, згідно із заздалегідь обдуманою програмою. Першою персональною виставкою АНУМ стала виставка творів Олени Кульчицької до 25-річчя творчої діяльності художниці, на яку було подано 160 робіт живопису, графіки, скульптури, декоративно-ужиткового мистецтва. Коштом АНУМ у 1934 році була видана книжка про творчість Олени Кульчицької — перша мистецтвознавча монографія українською мовою і з текстом Миколи Голубця.

Наступна персональна виставка присвячена колишньому випускнику Краківської академії мистецтв Леву Гецу. Наслідком виставки була невеличка монографія Павла Ковжуна, видрукувана у 1934 році.

Асоціація незалежних українських митців розворушила застій, об'єднала творчі сили, що тяжіли до рівня європейського мистецтва, висунула вперед західноєвропейський авангард, сприяла консолідації мистецьких сил усієї України, піднесенню мистецтвознавчої культури. Вона дала потужну критичну думку, сприйнятливу до мистецького плюралізму і здатну на самооцінку.

Мистецькі події 20—30-х років XX століття — це наше минуле, історія, водночас це — джерела, з яких ми повинні черпати духовну силу і творити нове мистецтво.

Марія ВАВРУХ,
викладач історії мистецтва Львівського державного коледжу декоративного і ужиткового мистецтва імені Труша.
Фото Володимира ФАЛІНА.

и — українські сліди

...ли аб-
...одеб-
...росла
...чірок
...юдим
... Телі-
...долю
...м на-
...гран-
... Оль-
...наці-
... кон-
...изна-
...
...алася
...оброі-
...айій-
...ежної
...рези-
...зак-
...амос-
...жод-
...егти
...раль-
...неза-
...стин-

— Якими актуальними є ці перестороги сьогодні! А що залишив по собі золотий пласт 20—30-х років? Чи простяглися золоті нитi до наших днів?

— У міжвоєнний період на території Чехословаччини проживало близько ста тисяч українських емігрантів, які залишили по собі помітні сліди. Завдяки прихильному ставленню чеських академічних і урядових кіл у Празі від 1921 року діяв Український вільний університет (згодом його перебазували до Мюнхена. — **Прим. ред.**). У різні роки тут працювали Антонович, Волошин, Горбачевський, Кубійович, Колесса, Липинський та інші видатні учені. Почесними докторами були письменники Олександр Олесь, Ольга Кобилянська, Василь Стефаник. Лише за перші десять літ існування УВУ видав 88 докторських дипломів, а до кінця 1939 року їх число зросло до 109.

Наприкінці 1924 року Іван Горбачевський та інші професори організовують у Празі товариство «Музей визвольної боротьби України». Товариство поставило собі за мету зібрати і зберегти усе, що пов'язане із боротьбою за незалежність України. На пожертви української громадськості придбали триповерховий будинок, де розмістили величезну експозицію з української історії. У 1945 році ці експонати вивезли із Праги радянські спецслужби. Історія музею драматично-детективна. Її дослідив у своїй монографії учений із Пряшева Микола Мушинка, спираючись на документальні спогади останнього директора музею Симона Наріжного. Їх надіслала із Австралії донька колишнього директора. Нині матеріали МВБУ розкидані по різних архівах Праги, Києва, Харкова, Львова, Рівного, Ужгорода... Унікальний музей існує у фрагментах і його можна відновити.

Деякі матеріали я під час своєї роботи в Празі передав в Україну. Зокрема, великі архіви Олександра Олеся й Олега Ольжича, які нині зберігаються в академічному Інституті літератури імені Тараса Шевченка. З перших місяців перебування в Празі наше молоде посольство почало збирати відомості про тих, хто вижив, зберіг документи, книги, світлини. Донька відомого бібліографа і вченого, родича Симона Петлюри — Степана Сірополка передала в Україну бібліотеку свого батька.

Сьогодні великий потенціал 20—30-х років дає підстави клопотати про створення Українського культурного центру в Празі, що дасть змогу зібрати ті крихти, які ще зберігаються по сім'ях. Велике значення мало б для наших взаємин створення україно-чеського інституту. Має бути якась угода про створення в Празі української школи чи гімназії, щоб українці, які тепер там перебувають (за офіційними даними — близько 70 тисяч) були не лише заробітчанами...

Розмову вела Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

Дати

➤ 1931

Василь Касіян, який у 1927 році переїхав з Праги в УРСР, створює серію гравюр «Донбас», а в 1932—1934 роках — «Дніпробуд»

Василь КАСІЯН.

➤ 1932

23 квітня.
Постанова ЦК ВКП(б) «Про перебудову літературно-художніх організацій», яка поклала початок централістській і уніфікаторській політиці Сталіна на ідеологічному фронті.

➤ 1933

Початок травня. У Харкові, на перехресті вулиць Артема й Чернишевського, вночі зруйновано пам'ятник В. Еллану-Блакитному.

Друга половина вересня. Сталінський намісник в Україні П. Постишев викликає в ЦК режисера «Березоля» Л. Курбаса і вимагає від митця припинити війну з партією зі сцени.

Травень 1933-го.
Харків прощається з М. Хвильовим.
Фото з архіву Харківського літературного музею.

21 листопада.
Газета «Правда» друкує вірш П. Тичини «Партія веде» мовою оригіналу, тобто українською. У передовій статті з однойменним заголовком, надрукованій у тому самому номері «Правды», зазначалося: «Видатний поет сьогоднішньої Радянської України Павло Тичина, людина позапартійна, правильно підмітив основну умову здобутих перемог... Так, партія веде».

➤ 1934

Бойовики ОУН вбили міністра внутрішніх справ Польщі Броніслава Пєрацького, на якого українські націоналісти поклали відповідальність за знущання і звірства окупаційних властей над українським населенням під час пацифікації 1930 року. Загалом уже в першій половині 30-х років члени підпілля ОУН організували понад 60 замахів та убивств.

В еміграції виходить книга поезій Є. Маланюка «Земна Мадонна»

➤ 1935

Січень. О. Олесь, вражений звісткою про арешт у Харкові родини свого давнього друга Антона Крушельницького, пише драму «Земля обітована», де чи не вперше в українській літературі заговорив про репресії і беззаконня злочинного сталінського режиму. Драму того-таки року поставив Володимир Блавацький в театрі «Заграва» (м. Коломия на Прикарпатті). Однак внаслідок домагань радянського посла виставу невдовзі зняли з репертуару.

Богдан Ігор АНТОНИЧ.

➤ 1939

1 січня. У Києві почала виходити російською мовою всеукраїнська щоденна газета «Советская Украина» — орган ЦК КП(б) і ВУЦВКу.

Олександр Довженко за порадою Сталіна зняв фільм «Щорс».

1 вересня.
Фашистська Німеччина напала на Польщу, до якої входили тоді Галичина і Волинь. Почалася друга світова війна.

17 вересня.
Частини Червоної армії вступили на західноукраїнські і західнобілоруські землі, які невдовзі були приєднані до СРСР.

➤ 1940

28 червня.
На ультимативну вимогу радянського керівництва Румунія віддає СРСР Бессарабію і Північну Буковину, окуповані нею в 1918 році.

Ведучі рубрики: Віталій АБЛІЦОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

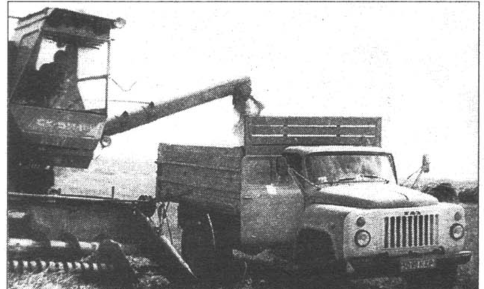

Врожай-99

Перший тайм ми вже програли

Селяни через брак усього і вся недораховуються мільйонів тонн зерна

Жнива знову перетворилися на врожайні баталії. Аграрники відвойовують колоскові у сполеляючої спеки, борються з безгрошів'ям, долають пально-мастильні перепони. Лають, на чому світ стоїть, державне керівництво, ті запчастини до комбайнів, які ніде взяти, та й немає за що. Про дотримання оптимальних термінів збирання годі й мріяти. Замість 7—10 днів Крим уже живує місяць. Звідси — втрати, комбайнування собі на збиток. Звідси — нові й нові коригування прогнозів. У загальнодержавному масштабі зберемо (є й така цифра) 24 мільйони тонн зернових. А якими врожайними були сподівання на коровай-99 торік! Тоді казали аж про 35 мільйонів. Воно й не дивно, бо хліборобський обов'язок — чи не єдине, на чому увесь картярський живний будиночок поки й тримається.

День в КСП ім. Василя Ткаченка Олександрійського району, що на Кіровоградщині, розпочинається у кабінеті керівника з живних проблем. З'ясовуються подробиці учорашньої неприємності: серйозно поламався один з двох комбайнів.

— Скільки потрібно для ремонту? — запитує голова Іван Данилко.

Маються на увазі не гроші, а час: він нині дорожчий. Персонально розподіляють автомобілі з водіями.

— Башняк — «під комбайном», КрАЗ — напоготові, «летючку» — на тік!

Автопарк в цілому непоганий, але з бензином проблеми неймовірні. Цінник на колонці з «дев'яносто другим» показує 1,55. «Сімдесят шостого» на АЗС і нафтобазах немає. Добре, у господарстві встигли запастися солярkою. КСП тепер міняє її на бензин. За раціонального використання «заначки» вистачить на всі жнива.

На току все готово до прийому зерна, але бригадир Павлович раптом просить зварювальний апарат. Невже знов щось зламалося?

— Паркан треба зміцнити, зерно ж лежатиме.

Всі погоджуються, що зберегти вирощене нині так само важко, як і зібрати.

— Іване Івановичу, у нас вісімдесят кілограмів огірків — на базар би їх...

Репліка зависає у повітрі. «Газона» в місто гнати начебто не з руки, але й півсотні готівкою — теж не зайві... Схоже, огірки на ринок повезе хтось власними «Жигулями». Розмова знову переходить у хлібну площину...

— Який очікуєте врожай? — запитую у голови.

— Хліба стоять чудові, але через спеку зерно в колосі горить. Центнерів 25 на круг, однак, візьмемо. Наша пшениця хороших сортів, посіяна по парах. Наймали бригаду з протруювачем, обробили проти клопа-черепашки. Хоча й дорого, та більше втратимо, якщо шкідник виїсть клейковину.

— А що робитимете з зерном?

— Поки не знаємо цін, сказати важко. Розрахуємося за регіональним контрактом, під який брали пальне. Людям роздамо на паї по півтонни пшениці, три центнери ячменю та два жита і ще на зароблену гривню нарахуємо натуроплату. Щось залишимо на фураж.

— Важкі жнива?

— Найважчі у моїй дев'ятнадцятирічній практиці. Ніхто не дав на ремонт комбайнів жодної копійки. Розуміємо: не треба зазирати у державну кишеню. Але нехай вона і в нашу, не соромлячись, не зазирає. Тримаємось тільки завдяки ентузіазму селян. І знаємо: опустиш руки — потонеш відразу. Завжди кажу своїм: обсіялись — мусимо зібрати. І знов обсіятись. Таке наше завдання.

Ігор ШИРОКУН.

Кіровоградська область.

Пального і нормальних цін просять живарі

На цьогорічних жнивах у Донецькій області буде задіяно 2700 комбайнів і 1360 жаток. Більш як 90 відсотків техніки до роботи готово, проте збирання зернових може припинитися через відсутність «горючки». 12 тисяч тонн дизельного пального, придбаних за рахунок обласного бюджету, замало. Виконання інших контрактів зривається, а нафтопереробники і торговці змінюють політику ледь не щодня. Тож голова обласної ради Віктор Янукович доручив відшукати банківські кредити обсягом 5 мільйонів гривень терміном на три місяці під закупівлю пально-мастильних матеріалів.

На хід жнив впливатиме і диспаритет цін між промисловою і сільгосппродукцією і відсутність у КСП оборотних коштів, упевнений начальник обласного управління агропромислового комплексу Олександр Лаврик. Якщо торік селяни віддавали за тонну дизпального півтори—дві тонни пшениці, то нині співвідношення —до чотирьох-п'яти тонн. Самостійно підвищувати вартість пшениці землероби не мають права, і під час розрахунків повинні орієнтуватися на біржову ціну. На початку літа вона склалась у межах 220 гривень за тонну. Хитрість у тому, що на період жнив торги можуть припинитися зовсім і поновитися лише після 1 листопада. Тоді як розрахунки за всіма контрактами передбачені раніше цієї дати. Тож селянам доведеться або притримувати врожай, чекаючи на «кращі» ціни, або знову залишатися у збитках. З цієї причини можуть не виправдатися надії на фіксований податок, який теж планується віддати зерном. 60 відсотків пшениці надходить третього класу. Оскільки пального катастрофічно не вистачає, на поля випущені лише високопродуктивні комбайни: поряд з «іноземцями» й вітчизняні «Славутич» і «Лан».

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Хліборобський обов'язок — чи не єдине, на чому увесь картярський живний будиночок поки й тримається.

Рис бур'янами поріс

Цього року дефіцитне у господарствах дизпальне пустили насамперед на посів ранніх зернових. На засів у чеках «горючки» вже не залишилось. Оперативно розв'язати проблему вдалося не кожному сільгосппідприємству. Як наслідок, рисові плантації засіяли не до 15 травня, як належить за агротехнікою, а до 1 червня.

Інша пошесть — катастрофічно не вистачає гербіцидів. Їх, як повідомив начальник Красноперекопського райсільгоспуправління Олександр Сотула, мають лише два господарства, та й то не на всі площі й не проти усіх видів бур'янів. Під майбутній урожай фірми відпускати препарати відмовляються, вимагають 50-відсоткову передоплату.

Але й на цьому біди не закінчуються. В Україні й досі не розв'язано проблеми випуску рисозбиральних комбайнів. Господарники вимушені живувати древніми «Донами» і «Єнісеями», які свій моторесурс давно виробили.

Не вдалося ліквідувати й цінові «ножиці»: закупівельники дають по 60 копійок за кілограм якісного рису, а на ринках кримське перлинне зерно продається по одній гривні 80 копійок.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Між іншим

А сниться нам трава

«Багаторічні трави скошено на 2 млн. 278 тис. га, що становить 97% площ».

З повідомлень Мінагропрому.

Якщо спуститися з міністерського неба на грішні косовиця, стане зрозумілим: ясла взимку знов не будуть повними. Статистика від МінАПК з хитринкою. 97% —начебто на кормовому фронті усе гаразд. Ну, майже все. Але цифра та — лише площі. Яку кількість кормів з цих гектарів вже зняли — то інша арифметика. Її оприлюднюють не дуже охоче. Порівняно з першими підсумками зелених жнив торішні недобори, які призвели до масового падежу та вирізання поголів'я (навіть маточного) в господарствах громадського сектора, можна вважати успіхом. Сіна у закромах лише 39% від запланованого міністерством (на 330 тисяч тонн менше, ніж на аналогічний період 1998-го), сінажу — 41% (зменшення на 2,2 мільйона тонн).

Причини недокосів відомі. У більшості областей трави не вийшли масою: позначилися травневі заморозки, вегетативний період затягнувся. Та головна трагедія знову банальна: «нема кормозбиральної техніки, пального». Звісно, відставання може надолужити другий укіс, третій. Але малоймовірно, бо тепер на перешкоді ще й... хлібозбирання. Зелені жнива найактивніше тривають доти, доки не розпочалося живування зернових. А під час пшеничної косовиці господарники мізерні запаси «горючки» заливають насамперед у баки зернозбиральних агрегатів. Зважаючи на брак кораблів ланів, косовиця ранніх зернових — вона, за агротехнічними нормами має тривати 7—10 днів — майже повсюдно розтягнеться на місяць-півтора. А потім, це якщо пального вистачить, підуть пріоритетні соняшник, цукристі, кукурудза на зерно — знов не до сіна.

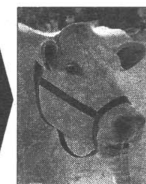
Звісно, селянам можна було б покликати «варягів». Механізованих загонів, які живують за відсоток врожаю, тепер багато. Та до багаторічних трав ті структури байдужі: зробити живі гроші з частки сіна чи силосу бізнесмені важко. Культура неекспортна, справа копійчана, а клопотів — і скошуй, і перегортай, щоб просохло, і збирай, і звозь...

Зважаючи на ситуацію, з настанням холодів від падежу та вимушеного забою нечисленне поголів'я ВРХ врятує лише диво. Приміром, пально-мастильна повінь. Або якщо громадський сектор перейде на утримання універсальної рогатої худоби. Щоб, як верблюд, тиждень постилася, здатна була б жити на снігу і добувати корми з під нього самотужки. Тільки де таку взяти?

Осінь обіцяє бути м'ясною.

Галина КВІТКА.

На засів у чеках «горючки» вже не залишилось.

Поголів'я кермaничі все рятують, а воно дедалі зменшується

Тваринництво

Мукає той, хто мукає останнім

Лейтмотив нещодавньої прес-конференції в Мінагропромі: «Реанімуймо тваринництво!» у пишучої братії особливого ентузіазму не викликав. Поголів'я керманичі все рятують, а воно дедалі зменшується — яка ж тут сенсація. Хоча інтрига, треба зазначити, народилася: вперше за останні десять років у галузі відшукали зростання. Але це — починаючи з січня 99-го, тобто після осіннього масового забою і якщо вкупі з приватним сектором. Найстотніших втрат зазнало колгоспне стадо великої рогатої худоби (ВРХ). Порівняно з аналогічним періодом минулого року воно поріділо на 1 мільйон 34 тисячі голів (!).

Більш реальною загрозою для поголів'я, ніж прогнозоване безкорміів'я, заступник міністра АПК Юрій Мельник назвав теперішню живну зацікавленість селян у пально-мастильних матеріалах, а бізнесових структур, які ту «горючку» контролюють, — у ВРХ. Хоча солярка —це сьогочасне, а щоб виростити корову, що, до речі, у господарствах разом з тракторами та будівлями належить до основних засобів виробництва — сплине два роки.

З тезою: треба вишукувати іншу «валюту» для бензинового обміну, погодилися всі. Але яку і як переконати підприємницькі структури в доцільності прогресивнішого бартеру — залишилося за кадром.

Деінде існує й інша, згубна для поголів'я проблема: через суди господарства змушені віддавати кредиторам худобу за борги або, що також не рідкість, розраховуватися нею з Пенсійним фондом.

Як завжди, на прес-конференції окреслювалося коло рятівних заходів. Революційні новозмини, зокрема, набули або набудуть обрисів в постановах Кабміну. Хоча справа їх прийняття — з легких, набагато важче реально профінансувати. Одна з реанімаційних пігулок покликана долати кризу у вівчарстві, де запроваджується у межах державних потреб квота на вовну, смушок і каракуль. Такою продукцією галузь «озброюватиме» здебільшого армійські підрозділи. Квота ця вимагає від бюджету початкових п'ять мільйонів гривень. Стільки само коштуватиме щороку програма підтримки племінного вівчарства. За утримання кожної племінної вівцематки господарство отримуватиме додатково 50 гривень на рік.

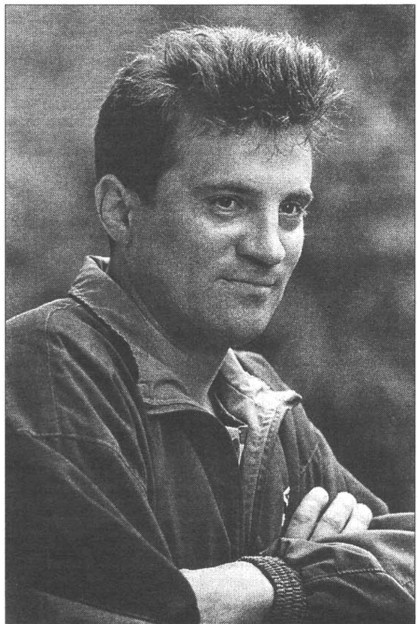
Усе перераховане поки що — наміри. І, цілком вірогідно, лише сподіваннями і залишиться. Як це вже сталося з фінансуванням, передбаченим держбюджетом на підтримку селекції в тваринництві. З запланованих на 1999 рік 28,5 мільйона гривень (за щорічної потреби в 900 мільйонів), племгосподарствам надійшло реально тільки 3,75 мільйона. Решту коштів уряд спрямував на оплату пального, яке Держкомрезерв постачав на весняні лани. Мовляв, коли аграрники за пальне розрахуються, тоді й підуть ці гроші на селекційну справу. За оцінками працівників племгосп, мільйони ті чекати доведеться ще довго.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Повертаючись до надрукованого

«А про небо доведеться забути...»

І скажете, що на світі не буває чудес?

Про нього, М. Павлюка, нам нагадали читачі. Василь Беревега з Ямпільського, Іван Стиренко з Могилів-Подільського районів, Микола Козачишин з Вінниці запитують, як нині справи відважного льотчика. А головне — чи дозволено йому знову літати?

Про це я дізнався на базі армійської авіації, що дислокується у селищі Вапнярка на Вінниччині. Тут, як і раніше, служить капітан Павлюк. Хоч льотчики не люблять прокручувати в пам'яті неприємні випадки в небі, з командиром полку підполковником Валерієм Чалим знову повертаємось у той липневий день, коли в небі розігралася драма, що могла коштувати льотчикові життя.

Тоді члени пошуково-рятувальної компанії, до складу якої входить Павлюк, виконували планові тренувальні стрибки. Вертоліт набрав висоту 1200 метрів. Павлюк залишив машину останнім — третім. Через п'ять секунд після того звично шарпнув за кільце. Але шатра над головою не побачив —парашут розкрився не повністю. Стропи так заплуталися, що всі намагання врятувати ситуацію не дали бажаного результату. Досвідчений льотчик знав: із запасним парашутом буде те саме — розкритися йому не дасть основний. Так воно і сталося.

Парашутист стрімко наближався до землі. Він уже опустився нижче від товаришів, хоча ті раніше від нього стрибнули. Падав по навкісній лінії. Ним крутило, як кленовою насіниною. В голові було одне: тільки б не приземлитися на бетонку...

Мурашник, у який він пірнув головою після того, як кілька разів ударився об землю, видався м'якою подушкою. Ніби хтось спеціально її підстелив.

— Вважай, капітане, що ти народився в сорочці. До того ж, не в одній, а одразу у двох, — завідуючий хірургічним відділенням Центрального авіаційного госпіталю у Вінниці підполковник медичної служби Володимир Рибачук знав, що казав: у самого за плечима не один стрибок із парашутом. Якби не щасливий збіг обставин, усе могло б закінчитися трагічно. А так потерпілий одбувся синцями і переломом сьомого грудного хребця.

Проте лікарі, які стежили за здоров'ям льотчика, не були певні, що він зможе знову літати. «Про небо, — казали вони, — скоріш за все доведеться забути». Потерпілому, звісно, про таке не повідомляли — щоб не сипати сіль на рану. А ось від журналістів свої припущення медики не приховували. У них були сумніви щодо психологічної адаптації М. Павлюка: після пережитого стресу страх висоти міг залишитися назавжди. Та й невідомо, що покаже рентгенівський знімок після лікування перелому...

Нині про все це Павлюк згадує з усмішкою. До речі, вона у нього така гарна! На щастя, все минулося, як поганий сон. Льотно-лікарська комісія визнала його фізично здоровим. А це значить, що дорога в небо, як і раніше, відкрита. На радощах він, кажуть, побіг по шампанське.

Удома з нетерпінням чекали результатів його дівчата. Їх у Миколи аж троє — дружина і дві доньки. Одна ще зовсім маленька, на світ з'явилася після таткової пригоди. Всіх їх Микола любить однаково міцно. Крім того, щоправда, має ще одну любов — небо. Каже, що від побачень з ним завжди почувається щасливим, бо належить до тих людей, які не уявляють без нього свого життя.

Після проведеного розслідування ЧП комісія не пред'явила льотчикові жодних претензій. Навпаки, було відзначено: в екстремальній ситуації він діяв професійно грамотно. Отже, причиною невдалого приземлення став парашут?..

— Саме так, — каже командир полку підполковник Валерій Чалий. — Точніше, як констатувала комісія, конструктивно-технічні недоліки, що неодноразово давали про себе знати у парашутах ПО-9, з яким стрибав М. Павлюк.

Після таких висновків комполку не залишалося нічого іншого, як заборонити їх використання. До речі, за словами Валерія Миколайовича, у Росії давно вже від них відмовилися. А в нас чекали. Чим таке чекання могло закінчитися, страшно навіть подумати.

Розмова про мужність льотчиків цього підрозділу могла б мати продовження. Дехто з них брав участь у воєнних діях у Грузії — в 1993 році рятували біженців під кулями абхазьких бойовиків. Згадую про цей факт тому, що таких льотчиків чомусь не прирівнюють до учасників бойових дій.

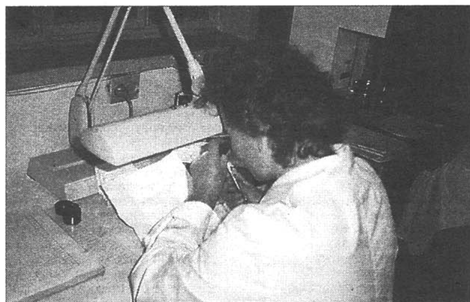
Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото Олександра ГОРДІЄВИЧА.

Поліські діаманти народжуються під музику

Гранувальниця Любов Васильчук; контролер Тетяна Ничипорчук.

Лікарі не вірили, що льотчик Микола Павлюк (про його незвичайне приземлення йшлося в публікації «Народився у двох сорочках», «ГУ» за 29.07 1998 р.) зможе знову піднятися в небо. На щастя, вони помилилися.

Уявіть собі алмаз величиною з пшонину — на нього потрібно нанести п'ятдесят сім фальцетів (себто граней). Це ж яка уважність і майстерність має бути у гранувальника, щоб мініатюрний незграбний алмаз перетворився на діамант, який за належного освітлення заграє усіма барвами веселки.

Саме такі прекрасні речі народжуються в руках гранувальників «Рокитне-Смарагд» — дочірнього підприємства державної акціонерної компанії «Українські поліметали», що в селищі Рокитне на Рівненщині. Більшість гранувальників мають високу кваліфікацію, яка, звичайно, приходить з роками.

— Щоб стати висококласним гранувальником, після навчання слід хоча б років зо три попрацювати за верстатом і набити руку, — розповідає заступник директора підприємства Василь Попач. — Адже в нашій справі важлива якість, ювелірна точність —інакше не ладитимеш із замовником. А ми дорожимо своєю репутацією, тому більшість наших діамантів експортуємо, за кордоном вони користуються попитом.

До речі, робота гранувальників, окрім великого терпіння, зосередженості, напруги, потребує ще належних технічних умов, одна з яких — спеціальне освітлення робочих місць. Люди швидко стомлюються. І щоб якось розрядити ту напругу, в цехах звучить музика. Така ж чудова, як і діаманти, що виходять з-під рук рокитнівських гранувальників.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Фото автора.

Видіння на могильному камені

Дорогою на Диканьку й Опішню, якщо їхати від Полтави, одразу за приміським селом Побиванка праворуч пам'ятник «Шведам — від шведів». Метрів за триста від шляху кам'яна брила, яку скандинави привезли і встановили 1909 року — на 200-ті роковини битви.

Сучасники, описуючи ті події, наводять спогади селян Побиванки, Тахтаулового, Яківців, Семенівки, які начебто на могильному камені уночі при повному місяці бачили тінь Божої Матері, а під нею обличчя військового в трикутному капелюсі. Якийсь час обриси чітко видно, а потім зображення повільно зникає. Те ж саме відбувається і вдень, у сонячну погоду, тільки у певний час.

З першого погляду може здатися, що це якась містика. Проте не все так категорично. Звернімося до спогадів місцевого художника Євгена Путрі, опублікованих у газеті «Полтавський вісник».

Упродовж кількох років він інколи приїжджав до цього загадкового місця, чекав видіння, оглядав пам'ятник з усіх боків. І 4 серпня 1995 року побачив диво. Видіння протрималося майже 18 хвилин — з 12.40 до 12.58 — і художник устиг його замалювати. Вийшло ось таке зображення.

Затим Євген Путря разом із скульптором Володимиром Білоусом якось уранці прискіпливо обстежили рельєфи і виявили делікатну, але добре помітну обробку композиції зубилом і долотом. Коли сонце чи місяць освітлюють брилу збоку, то їх проміння ковзає по поверхні, і тіні в западинах та освітлені верхівки скосів вимальовують таку картину — майже зрима присутність святої Покровительки, що своїм омофором, немов крилами, осіняє молодого страдника (дехто навіть упізнає в ньому самого короля Карла XII), втішаючи в його образі всіх, хто загинув.

До речі, такі сюжети були поширені ще в середньовіччя, особливо в скульптурі німецьких та іспанських майстрів. Достеменно невідомо, чи є аналоги на території України. Місцеві фахівці й історики стверджують, що під Полтавою маємо унікальний твір.

Безперечно, слід пом'янути й упокоєних у цій могилі. За даними істориків, шведів було поховано 13281 чоловіка. Офіцерів клали саме в цій могилі, а обозників у другій, що метрів за 400 на схід, за вузькою лісосмугою. Цей пагорб висотою близько 1,5 метра і діаметром метрів 50 ще зберігається. Та невдовзі від нього не залишиться й сліду, бо поле щороку переорюють і засівають.

Побутує легенда, що в цій братській могилі поховані і українські козаки, запорожці, які воювали за свою батьківщину на стороні шведів. А чому мовчать історики?

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Мал. Євгена ПУТРІ, члена Спілки художників України.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Опитування одеських джентльменів

Скажіть, будь-ласка!

Про електорат

У зв'язку з виборами, що наближаються, телеглядачам було поставлено природне запитання: «Що таке електорат?».

Одержано такі відповіді:

«Це те саме, що денатурат, тільки міцніше» — 40 відсотків.

«Це те саме, що ректифікат, тільки чистіше» — 50 відсотків.

«Я сам, дякувати Богові, не коштував, але товариш місяць лікувався» — 10 відсотків.

І тільки одна людина відповіла правильно. З чого випливає, що в демократів у нашій країні теж є свій електорат.

Про багатство

Про що, наприклад, сьогодні мріють прості люди? Про те саме, що й вчора... А то й позавчора... Вони мріють про те, як стати багатими... У зв'язку з цим телеглядачам було поставлено таке запитання: «Що б ви зробили, якби раптом стали багатою людиною?».

Одержано такі відповіді:

«Купив би собі кілограм червоної ікри і одразу її з'їв» — 40 відсотків.

«Купив би собі два кілограми червоної ікри і одразу її з'їв» — 40 відсотків.

«Придбав би собі нові штани, бо в старих якось незручно йти до магазину по червону ікру» — 20 відсотків.

І лише одна особа відповіла: «Не в грошах щастя!», з чого випливає, що запитання випадково було поставлено багатій людині...

Про нових українців

Нашим солідним бізнесменам було поставлено таке запитання: «Де ви збираєтеся відпочивати цього літа?».

Одержано такі відповіді:

«На Канарах, бо де ж іще відпочивати!» — 20 відсотків.

«На Багамах, бо де ж іще відпочивати після Канар!» —30 відсотків.

«На нарах, бо де ж іще відпочивати після Канар і Багам!» — 50 відсотків.

І лише одна особа відповіла: «На Дністрі, з вудкою!», з чого випливає, що серед багатих українців іноді трапляються й не нові...

Про одеситів

Цього разу телеглядачам було поставлено вічне одеське запитання: «Як пройти на Дерибасівську?».

Одержано такі відповіді:

«А навіщо вам туди потрібно?» — 40 відсотків.

«Перепрошую, я вже одружена!» — 50 відсотків.

«Знімай годинника, ти вже прийшов!» — 10 відсотків.

І лише одна людина відповіла: «Прямо і ліворуч», з чого випливає, що ця людина, напевно, не одесит.

Опитування одеських джентльменів зафіксував

Георгій ВОРОТНЮК.

Скільки вовка не годуй ...

Приніс Іван з полювання
мале вовченятко.
— Перевчу, — казав сусідам, —
на нові порядки.
У лісочках більш не буду
набивати гулі:
від спринтера від такого
не втечуть косулі.
Не боятимусь ходити
в найтемніші дебрі:
помічник і відшукає,
і завалить вепра...
Заходився сіроманцю
давати уроки.
А студент йому попався
кмітливий, нівроку.
Як належить студентові,
теорій не слуха.
Та як дійде до практики
—враз наставить вуха.
Іван козу випускає
—не встиг рачки стати,
щоби, значить, показати,
як її хапати.
А вовчисько вже збагнув
його забаганку:
доганяє і зубами
цілить у горлянку.
Іван радий. Кабанця
виводить потому.
— Вепра, — вчить, —
хапай за вухо
і веди додому...
Вчиться вовчик, підростає.
Кінчаються гулі.
— Завтра іспит, —
вчитель каже,
— підем на косулі.
А назавтра від кози
в хліву — ріжки-ніжки.
Ухопивсь Іван за груди,
наче від задишки.
Врешті якось перетерпів
непоправну втрату.
— Завтра, — каже, —
будеш вепрем
цей борг повертати.
Встав раненько,
сюди—туди —сірого шукає.
аж дивиться — у сажу
кабана немає.
Тільки слід через город
та й прямо до лісу.
І по ньому вихователь,
як вітер, понісся.
Перестрибує кущі
і яри щодуху.
Аж ген бачить — кабана
вовк веде за вухо.
Під деревом повалив
і став білувати.
Тут Іван його й накрив
позакласним матом.
А той, видно, не збагнув
такого уроку...
І злетів Іван за мить
на сосну високу.
Сидить, тремтить,
жде підмоги,
діватися ніде.
І згадує, як не раз
казали сусіди:
— Ой, Іване, схаменися,
щоб не буть печалі.
Скільки вовка не годуй,
а він ... І так далі.
Сидить, Іван, по-своєму
ті слова тлумаче:
— Скільки вовка не годуй,
а дерево краще...

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ.

Баєчки

Застереження

Капусту Огірок застерігав
стократ:
— Ой попадешся ти в салат!..

Благородство

Про себе Миша скрізь
твердила:
— Сама Гора мене родила!

Шантаж

Олівцю завжди погрожувала
Гумка:
— Зітру написану тобою
думку!..

Заклик

До прямоти Лінійка закликала
І Курвіметра, й Циркуля,
й Лекала...

Заздрість

Мірошник заздрив
Сажотрусу,
Бо в того чорні брови й вуса...

Ослава

Осел гукнув, добравшись
до Парнасу:
— Ви всі осли, а я вже став
Пегасом!

Красування

Пишались Раки над багаттям
в казані:
— Ми червонієм, червонієм,
червоні...

Гриць ГАЙОВИЙ.

Київ.

А я спочатку вас
не впізнав — багатим
будете...

Висівки

➤ Депутатові — депутатове, а вам — ваше.

➤ Дай серцю волю — вдома не ночуватимеш.

➤ На те й щука в ставку, щоб рибалки не дрімали.

➤ Імітент — той, що імітує.

➤ Жив би колобок досі, але мистецтво вимагає жертв.

➤ Питання стоїть руба, доки стоїть.

➤ Іван киває на Петра, а того давно нема.

➤ Сійся-родися, а ми прийдемо на обжинки.

➤ Шапка горить на злодієві, а пече тому, у кого її украли.

➤ Несправедливість: у корови чотири дійки, а теля — одне.

➤ Депутат депутату око не виклює.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Перший клієнт

Вадим Михайлович сидів на лаві у міському парку й дрімав. Відчув — хтось обережно шарпає його за плече.

— Сергію! — зрадів, продираючи очі. — Здоров був!

— Відпочиваєте? — сів поряд знайомий.

— Та отож... Уже третій місяць.

— Довгенька у вас відпустка.

— Безробітний я, — зітхнув Вадим Михайлович.

— Як це?

— На колишній роботі скоротили, а нової не знайду, хоч плач.

— Хочете — допоможу?..

— Певно, жартуєш?

— Чому ж... Але за умови — щомісяця відстібуватимете мені десять відсотків від заробленого. Протягом року. Згоді?

— Авжеж, — погодився Вадим Михайлович. — Краще так, аніж нічого.

— Тоді дивіться сюди! — показав пальцем Сергій. —Бачите фанерну стрілку на кілку, що вістрям показує у кущі?

— Бачу. На ній написано «Туалет».

— Дивіться далі. Кроків за двадцять ще стрілка з написом «Туалет». Бачите?

— Так.

— О! Там і буде ваше робоче місце.

— Не зрозумів?! — розгубився Вадим Михайлович.

— Пояснюю: треба висмикнути із землі кілок зі стрілкою — «Туалет», а туди встромити свій кілок з табличкою — «Довідка». Сідайте поряд на траву чи на стільчик і виконуйте свої службові обов'язки.

— Яким чином?

— Просто. Кожен, хто бачитиме першу стрілку, неодмінно прямуватиме у ваш бік. Підійде й обов'язково запитає: «Скажіть, будь ласка, а де тут туалет?» Почувши таке, ви починаєте вершити таїнство бізнесу... Не підхоплюєтеся, як очманілий, не кричите: «Он! Он він!..» Робите приємний вираз обличчя і проголошуєте, дивлячись клієнтові у вічі: «Пан мудро вчинив, що звернувся за довідкою саме до нас! Пан буде задоволений, і йому захочеться ще і ще прийти сюди». Не кваплячись, берете бланк, пишете: «Іди прямо!» Ледь нахиливши голову, подаєте довідку клієнтові, нагадуючи, між іншим: «Пан винен десять копійок за послугу». І піде рясний монетний дощ на вашу голову.

Наступного дня у святковому одязі, поголений Вадим Михайлович сидів на новому робочому місці, чекав на першого клієнта.

В його розбурханій уяві вимальовувалася обнадійлива перспектива, народжувалися привабливі плани. По-перше — він притягне сюди свою стару тумбочку... Розкладе на ній шматочки мила, паперові серветки, одеколон, «Тампакси», чоловічі і жіночі труси, ще дещо з інтиму... Почне приторговувати. Ціни правитиме прийнятні, але з урахуванням податку на додану вартість.

Далі... Це місце у нього буде базовим. Філії він відкриє біля вокзалу, у районі аеропорту, на кожному базарі. Посадить своїх людей, створить кільканадцять робочих місць, частково ліквідує безробіття у місті, відкриє власний рахунок у банку.

І тут... Вадим Михайлович побачив першого клієнта. Той нервувався, смикався, крутив головою, пританцьовував то на одній нозі, то на другій.

Вадим Михайлович, угамовуючи хвилювання, поправив на шиї краватку, настручнив вуха, чекаючи, коли його спитають: «Скажіть, будь ласка, а де тут?..» Та клієнт навіть не подивився на нього. Він почав дзюркати у траву прямо під табличку «Довідка»...

Микола ВОЗІЯНОВ.

Харків.

Кобріана

Нерівний шлюб

Закохалась пишна кобра
В молоденького вужа.
Бо у нього серце добре
Й дуже лагідна душа.
Пожили душа у душу,
Може, місяць, може, два.
І тепер, сказати мушу:
Кобра та уже вдова.
Тихо шастає і в'ється —
Виглядає здобич знов.
Може, інший вуж знайдеться —
Закрутити з ним любов...
Тож нехай затямлять добре
Всі довірливі вужі:
Як зустрінеться вам кобра,
Не спішіть їй у мужі.

Василь КРАВЧУК.

Ізяслав

Повірив

Сичала в лісі кобра:
— Я дуже, дуже добра!
Почув слова її —
Повірив шпак змії.
Ну а мораль така:
Мир праховi шпака...

Юрій СТАДНИЧЕНКО.

Харків.

«Як пройти на Дерибасівську?» — «Перепрошую, я вже одружена!»

ЗВЕРНЕННЯ

Центральної виборчої комісії до посадових осіб та творчих працівників засобів масової інформації України

Відповідно до Закону України «Про вибори Президента України» початком передвиборної агітації є реєстрація кандидатів у Президенти України, яка розпочата 30 червня 1999 року.

Особлива роль у проведенні передвиборної агітації, забезпеченні гласності і прозорості виборчого процесу належить засобам масової інформації, які покликані при цьому створити рівні умови кандидатам у Президенти України.

Центральна виборча комісія як спеціальний державний орган, що за виборчим законодавством забезпечує здійснення передбачених Конституцією України та законами України принципів і засад виборчого процесу, реалізацію і захист виборчих прав громадян, а також контроль за дотриманням Закону України «Про вибори Президента України», **звертається до всіх засобів масової інформації**, їх посадових осіб і творчих працівників **з вимогою неухильного дотримання Закону та встановленого Центральною виборчою комісією порядку використання засобів масової інформації у період проведення передвиборної агітації.**

Правовідносини у сфері використання засобів масової інформації у передвиборній агітації врегульовано главою п'ятою вищезазначеного Закону і деталізовано у «Положенні про порядок використання засобів масової інформації для проведення передвиборної агітації під час виборів Президента України у 1999 році», яке затверджене постановою Центральної виборчої комісії від 18 червня 1999 року № 96.

Засоби масової інформації, їх посадові особи та творчі працівники у своїй діяльності під час виборчої кампанії **зобов'язані дотримуватися вимог виборчого законодавства, за яким:**

державним телерадіокомпаніям, друкованим засобам масової інформації з державною участю, участю органів місцевого самоврядування в період виборчої кампанії у своїх повідомленнях, матеріалах і передачах **забороняється підтримувати або віддавати перевагу** в будь-якій формі тому чи іншому кандидату в Президенти України, їх передвиборним програмам;

кандидатам у Президенти України надається право безплатного користування державними засобами масової інформації шляхом **надання їм рівноцінного і однакового за обсягом часу** мовлення на загальнодержавному рівні і в межах окремого виборчого округу;

у разі оприлюднення в засобах масової інформації **недостовірних**, на думку кандидата у Президенти України, **матеріалів** про нього, цими засобами інформації протягом семи днів, але не пізніш як за два дні до дня виборів **надається кандидату**, щодо якого поширені недостовірні матеріали, **такий же час** на радіо або телебаченні чи таку ж друковану газетну площу **для спростування недостовірних матеріалів;**

УКРАЇНА
ЦЕНТРАЛЬНА
ВИБОРЧА
КОМІСІЯ

ПОСТАНОВА

м. Київ
8 липня 1999 року
№ 104

Про Звернення Центральної виборчої комісії до посадових осіб та творчих працівників засобів масової інформації України

Відповідно до статей 11, 12, пунктів 1—3 статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» та пункту 6 частини другої статті 15 Закону України «Про вибори Президента України» Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Схвалити текст Звернення Центральної виборчої комісії до посадових осіб та творчих працівників засобів масової інформації України (додається).

2. Текст Звернення опублікувати в газетах «Голос України», «Урядовий кур'єр» та оприлюднити в інших засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

не допускається внесення до інформаційних телепрограм **агітаційних матеріалів** кандидатів або **політичної реклами**, а також **переривання** передвиборної агітаційної програми кандидатів **рекламою товарів, робіт і послуг та іншими повідомленнями;**

поширення інформації про результати соціологічних досліджень і опитувань громадської думки **припиняється за 15 днів** до дня голосування;

передвиборна **агітація закінчується** за один день до дня голосування.

Обов'язковим у діяльності засобів масової інформації в передвиборній агітації є додержання положень Закону України «Про вибори Президента України» з питань **фінансування передвиборної агітації.** Фінансування має здійснюватися виключно за рахунок коштів державного бюджету України та коштів особистих виборчих фондів кандидатів і **лише відповідно до «Порядку формування особистих виборчих фондів кандидатів у Президенти України та здійснення контролю за надходженням, достовірністю обліку і використанням їх коштів та звітності про них», затвердженого постановою Центральної виборчої комісії від 24 червня 1999 року № 99.**

Відповідно до частин третьої і четвертої статті 32 Закону з коштів державного бюджету України, виділених на проведення виборчої кампанії, Центральною виборчою комісією, територіальними виборчими комісіями оплачуються встановлені цим законом час на державному радіо і телебаченні, друкування передвиборних плакатів, публікація передвиборних програм кандидатів у газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр», в обласних виданнях.

За рахунок і в межах коштів особистого виборчого фонду кандидати у Президенти України мають право **додатково друкувати** свої матеріали передвиборної агітації і в державних, і в недержавних періодичних друкованих виданнях на умовах **рівної оплати за одиницю газетної площі**, а також вести свою передвиборну агітацію і на державних, і на недержавних телерадіоканалах на умовах **рівної оплати за одиницю ефірного часу.**

Центральна виборча комісія сподівається на усвідомлення посадовими особами та творчими працівниками засобів масової інформації своєї відповідальності перед законом і заявляє, що буде вживати всіх передбачених чинним законодавством заходів для забезпечення додержання встановлених порядку та правил проведення передвиборної агітації.

Центральна
виборча комісія.

ЗАЯВА

Про створення Всеукраїнської громадської організації «Федерація вчених України»

під такою назвою оголосила група відомих вчених України

Ми — люди різних наукових напрямів і політичних поглядів, та нас об'єднує спільне бажання: подальший розвиток науки і перетворення України на високотехнологічну державу, суттєве піднесення впливу науки на суспільство, говориться в заяві.

Задля цієї високої мети Федерація вчених України відстоюватиме цілі:

— налагодження творчого взаємообміну, ініціювання і координації спільних акцій учених;

— інтеграції науковців у цілісне наукове співтовариство;

— захисту соціально-економічних прав учених та інтересів вітчизняної науки;

— утвердження лідируючої ролі науки у визначенні політичних та суспільних перспектив;

— залучення наукового потенціалу України в діяльність Всесвітньої федерації вчених з дослідження загроз планетарній безпеці.

Федерація вчених України закликає вітчизняних науковців зосередити зусилля на проривних напрямах, які здатні вивести країну на траєкторію позитивного злету.

Об'єднаймося — заради досягнення високих і благородних цілей науки та піднесення розвитку нашого суспільства!

Від імені Організаційного комітету:

Амосов М. М.	Патон Б. Є.
Андронаті С. А.	Пальшин Г. І.
Бакіров В. С.	Пилипенко В. В.
Бар'яхтар В. Г.	Походенко В. Д.
Возіанов О. Ф.	Семиноженко В. П.
Гесць В. М.	Сердюк А. М.
Горбулін В. П.	Ситник К. М.
Заїка В. Є.	Скопенко В. В.
Зайчук В. О.	Смирнов В. В.
Зубець М. В.	Тацій В. Я.
Конюхов С. М.	Толочко П. П.
Костюк П. Г.	Фролькіс В. В.
Кремень В. Г.	Чебикін А. В.
Курас І. Ф.	Шалімов О. О.
Кухар В. П.	Шевченко В. П.
Мельничук Д. О.	Шевчук В. Я.
Митропольський Ю. О.	Шидловський А. К.
Михайлов В. І.	Шпак А. П.
Олійник Б. І.	Яцків Я. С.

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

ПОНЕДІЛОК, 19 липня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.50, 16.25, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 «Знайомий незнайомець». Олег Марцинківський.
10.25 Альманах «Основа».
11.00 УТН.
11.15 Милосердя.
11.40 Шоу самотнього холостяка.
12.15 Піонери успіху.
12.45 Мультфільм.
13.00 УТН.
13.15-14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все—всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал. Фінансовий огляд. Реальний сектор.
16.00 Інтернет-навігатор. Медіа-клас.
16.30 Звучать симфонічні твори українських композиторів В. Губаренка і О. Канерштейна.
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Мультсеріал «Тентен».
18.00 Телефільм «Від Гімалаїв — Україні».
18.10 «Пам'ятай мою любов». Заслужений артист України Богдан Сташків.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Регіони.
19.20 Право.
19.50 Спогади і мрії. Заслужені артисти України Любов і Віктор Анісімови.
20.15 Весь світ театру.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.35 Питання дня.
21.50 Футбол від УТН.
22.20 Остання адреса.
22.50 Інтеграл. «Продіджі».
23.25 Погода в Україні та світі.
23.35 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Острів скарбів.
10.40 Освітній канал. Ревуцькі. «Дорога до храму». Світи близькі, світи далекі (Сіетл). Історія української державності.
11.55 Закон є закон.
12.00 Християнська програма.
12.15 Моя справа.
12.45 Телефільм-вистава «Житейське море».
14.15 Закон є закон.
14.20 Мультфільм.
14.30 Закон є закон.
14.35 Захист.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 СВ-2000.
07.30 ТСН.
07.35 Худ. фільм «Адреса вашого дому».
09.00 ТСН.
09.05 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Інформаційно-розважальна програма «Не всі вдома».
17.00 Серіал «Морські пригоди».
17.50 Інформаційно-розважальна програма «Не всі вдома».
18.25 ТСН.
18.30 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Все шкереберть».
19.55 ТСН.
20.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Кримінальний трикутник».
21.45 ТСН.
22.15 Серіал «Цілком таємно».
23.15 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Таємний щоденник Зігмунда Фрейда».

УТ-3

«ІНТЕР»

13.00 - 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота».
18.35 Вгадай мелодію.
19.10 Серіал «В'єтнам, до запитання».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Телесеріал «Екстрадиція».
23.00 Вчасно.
23.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.30 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
00.20 Подробиці. Підсумки дня.
00.30 Прогноз погоди.

КДРТРК

14.00 Анонс.
14.10 Київські новини.
14.25 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
14.55 Док. фільм «Серце столиці — Старокиївський район».
15.15 Шлягер представляє.
16.10 Пульс.
16.25 Правочин.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 «Вікна». Парламент.
08.00 Телемагазин.
08.10 Серіал «Нано».
09.00 Програма «Право обирати».
10.00 Дитячий серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Телемагазин.
16.45 Клуб «Білий папуга».
17.15 «Пам'ятаю... Люблю...». В. Мураделі.
17.45 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Пригодницький серіал «Двоє». 1 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна». Бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Захват».
23.55 Прогноз погоди.
00.00 Мультсеріал «Сімсони».
01.10 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Шлягер бо шлягер
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Вітражі
13.30 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Мистецький канал «Територія А». Музичний тижневик
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19:00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 «Колос». Художній фільм
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Гравці». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Економічний вісник
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

Гравіс

18.00 Анонс
18.05, 21.10,00.00 Торгінформ
18.20 Грації від «Гравісу»
18.45 Бюро розслідувань
19.15 Комп'ютер Х
19.30 Т/с «Каїна», с. 34
20.30 Київ сьогодні
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Доживемо до понеділка
22.00 Д/ф «Морські слони»
22.30 Розслабтеся, ви в ефірі
23.30 Фінансист

НАРТ

07.05 М/ф
07.25 Жіночий світ
07.45 Арабески
08.15 Х/ф «Операція «Тушонка»
10.00 Тележурнал «01»
10.30 М/ф
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф
12.00 Автоторг
12.10 Д/ф «Цей дивовижний світ собак», с. 1

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Ток-шоу «Година пік»
13.40 Телескоп
14.10 Анекдот-асорті
14.30 Діалоги
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Х/ф
17.00 М/ф
17.30 Автоторг
17.40 М/ф
18.00 Х/ф

НАРТ

20.00 За лаштунками
20.30 Тинди-ринди
21.30 Експрес-інформ
21.45 Ракурс
21.55 Діалоги
22.10 Телеекспрес
22.20 Т/с
23.20 Євромікс
23.50 Телеекспрес

ТОНІС

00.00 Х/ф

РОСІЯ

15.00 Д/ф «Думбо»
15.15 Музика, музика...
15.30 Т/с «Перші поцілунки»
16.00, 19.00, 23.05 Вісті
16.30 Башта
17.10 Гомеопатія та здоров'я
17.15 Х/ф «Благочестива Марта», с. 1
18.25 Діалоги про рибалку
19.40 Подробиці
19.50 Кохання з першого погляду
20.20 Х/ф «Чоловіча компанія»
21.45 Акуна матата
22.50 Чергова частина
23.35 Автомотоспорт: літнє кільце

НТВ

07.00,07.30,08.00, 21.00 Сьогодні вранці
07.15 Спорт
07.20 Погода
07.25, 17.40, 23.20 Кримінал
07.35 Я — охоронець
07.45, 14.20, 22.40 Сьогоднячко
08.10 Т/с «Солдати удачі»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00 Сьогодні
09.20 Вчора у «Підсумках»
10.15 Ляльки
10.30 Підсумки. Нічна розмова
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Два капітани»
13.30 Ваша справа
14.00 М/ф «Дядя Стьопа — міліціонер»
15.30 Т/с «Нью-Йорк. Центральний парк»
16.25 Про запас
16.50 Т/с «Кохання й таємниці Сансет Біч»
18.40 Х/ф «Три тополі» на Плющисі»
20.10 Недавно-61
21.45 Т/с «Солдати удачі»
23.35 Антропологія
00.20 Програма передач

ТВ-6

08.05 Диск-канал.
08.40 Дорожній патруль. Зведення за тиждень.
09.00 ТСН-6.
09.10 Ті Хто.
09.25 «Зірки про зірок»: Катя Лель.
09.50 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
10.00 Аналітична програма «Огляд».
11.00 ТСН-6.
11.10 Скандали тижня.
11.35 Обоз.
12.25 Мультфільм «Історія з ведмедиком».
12.35 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
13.00 ТСН-6.
13.10 Смачна передача «Пальчики оближеш».
13.35 Серіал «НАЙТМЕН»: «ПОПУТНИК».
14.20 Ви — очевидець.
14.50 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
15.00 ТСН-6.
15.10 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
15.40 Серіал «ПРОСТО МАРІЯ». 9-я серія.
16.30 Мультсеріал «Запаморочливі пригоди Біллі й Теда». 11 серія.
16.55 Серіал для підлітків «ГОТОВІ ЧИ НІ». 24-та серія.
17.25 Диск-канал.
18.00 ТСН-6.
18.15 Дорожній патруль. Зведення за тиждень.
18.30 Гумористичний серіал «ГРЕЙС У ВОГНІ ІІ». 23-тя серія.
18.55 Серіал «ДИНАСТІЯ ІІ. СІМ'Я КОЛБІ». 39-я серія.
20.00 Новини дня.
20.30 Народно-політична забава «Президентські перегони».
21.25 У світі людей.
21.55 Кінотеатр ТВ-6. Містичний трилер «ПОВЕЛИТЕЛЬКА БЛИСКАВОК».
23.35 Дорожній патруль.
23.45 Шість новин дня.
23.55 Ті Хто: знято.
00.10 - 0.50 Диск-канал.

ВІВТОРОК, 20 липня

УТ-1

06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.50, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 Футбол від УТН.
09.55 Мультфільм.
10.10 Не все так погано у нашому домі.
11.00 УТН.
11.15 Право.
11.45 Остання адреса.
12.15 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
12.40 Мультфільми.
13.00 УТН.
13.15-14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все—всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.00 Г. Канчелі. Симфонія № 5.
16.30 Док. фільм «Щасливий спиноріг».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Мультсеріал «Тентен».
18.00 Саме той.
18.25 Людина і закон.
18.55 Футбол. Чемпіонат України. «Шахтар» — «Дніпро». У перерві —УТН.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.35 Питання дня.
21.55 Худ. фільм «Лебедине озеро. Зона».
23.35 Погода в Україні та світі.
23.45 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!»

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Відкрита віза.
10.25 Закон є закон.
10.30 Мультфільм.
10.40 Освітній канал. З історії книгодрукування. Урок англійської мови. Байки І. Крилова.
12.00 Християнська програма.
12.15 Закон є закон.
12.20 Перехрестя.
12.50 Худ. фільм «Десять негренят». 1 серія.
13.55 Закон є закон.
14.00 Оранта.
14.30 Док. телефільм «Мені наснився сон».
14.50 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Містечко.
07.30 ТСН.
07.35 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Все шкереберть».
09.00 ТСН.
09.05 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
17.50 Не всі вдома.
18.25 ТСН.
18.30 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Генерал Паттон». 1 серія.
20.00 ТСН.
20.05 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Генерал Паттон». 2 серія.
21.45 ТСН.
22.15 Фонтан-клуб.
22.45 Серіал «Агентство моделей».
23.40 Проспорт.
00.10 Серіал «Вогненна зона». 1 серія.

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
08.00 Серіал «Заради кохання».
08.55 Сім'я від А до Я.
09.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.15 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ». Справа № 16 — «З життя фруктів». 1 серія.
10.30 Уїк-енд.
11.00 Мультфільм «День народження бабусі».
11.10 Вчасно.
11.30 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.20 НЛО.
12.50 Інтерновини.
13.00 - 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота».
18.35 Вгадай мелодію.
19.10 Серіал «В'єтнам, до запитання».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Серіал «Екстрадиція».
23.00 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.10 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
00.00 Подробиці. Підсумки дня.
00.10 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.25 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
13.55 Зоряні зустрічі.
14.40 Молодіжна телевізійна служба.
15.15 Зірки української естради на «Слов'янському базарі-98».
15.50 Док. фільм «Десятинна церква».
16.00 Оплески, оплески.
16.25 Солодке життя.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 Серіал «Контрудар».
08.00 Телемагазин.
08.10 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна». Бізнес.
09.20 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Дитячий серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини .
16.15 Худ. фільм «Народжена революцією».
17.20 Телемагазин.
17.50 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Двоє». 2 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна». Бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Лосеня».
00.00 Прогноз погоди.
00.05 Мультсеріал «Сімсони».
01.00 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Бізнес в законі
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 3 х 4. Найкумедніше домашнє відео
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 «Хмарочос». Музична програма
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Цікава пропозиція
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19:00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19:30 Джина Лолобриджида в художньому фільмі «Коли наступить вересень»
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

Гравіс

18.00 Анонс
18.05, 21.10,00.15 Торгінформ
18.20 Грації від «Гравісу»
18.45 Міста й столиці світу
19.00 Сакура-шоу
19.15 Комп'ютер Х
19.30 Т/с «Каїна», с. 35
20.30 Жіночий світ
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Х/ф «Бідна принцеса»
23.35 Мікс

НАРТ

07.05 М/ф
07.45 Експрес-інформ
08.00 Т/с
09.00 За лаштунками
09.30 Євромікс
10.00 ZOOM х 12
10.30 М/ф
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф
11.30 Автоторг
11.40 Х/ф «Попелюшка»

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Тинди-ринди
14.10 Відлуння століть
14.35 Діалоги
14.50 Телеекспрес
16.05 М/ф
16.35 Зоряний мотлох
16.50 Телеекспрес
17.00 Європа сьогодні
17.30 Хочу кліп!
17.35 Улюбленці
18.00 Кохання та зірки
18.25 Дивовижний світ
18.55 Анекдот-асорті
19.15 Клятва Гіппократа
19.35 Експрес-інформ
19.50 Телеекспрес

ТОНІС

20.00 М/ф
20.30 Муз. програма
21.00 Автоторг
21.10 Х/ф
22.50 Топ-10
23.10 Х/ф

РОСІЯ

06.00 Добрий ранок, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма передач»
08.15, 23.05 Чергова частина
08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.20 Вісті
10.35 Т/с «Маленький бродяга»
11.30 Моя сім'я
12.30, 0.00 Магазин на дивані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.25 Т/с «Багаті й знамениті»
15.15 Музика, музика...

15.30 Т/с «Перші поцілунки»
16.30 Башта
17.10 Гомеопатія та здоров'я
17.15 Х/ф «Благочестива Марта», с. 2
18.35 Російський бізнес
19.40 Подробиці
19.55 «Аншлаг» представляє
20.30 Х/ф «Вбити «Шакала»
22.00 Урмас Отт з...
23.50 Щоденник фестивалю «Слов'янський базар у Вітебську»
00.15 Прогноз погоди

НТВ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00 Сьогодні вранці
06.10, 07.15 Спорт
06.15, 07.20 Погода
06.20 Градусник
06.25, 07.45, 14.20, 22.40 Сьогоднячко
06.35 М/ф
06.45 Карданний вал
06.50, 16.25 Про запас
07.25, 17.40, 23.20 Кримінал
07.35 Я — охоронець
08.10 Т/с «Солдати удачі»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.20 Х/ф «Три тополі на Плющисі»
10.40 М/ф «Зайка-зазнайка»
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Два капітани»
13.30 Т/с «Доктор Куїн, жінка-лікар»
15.30 Т/с «Нью-Йорк. Центральний парк»
16.50 Т/с «Кохання й таємниці Сансет Біч»
18.40 Х/ф «Шерлок Холмс і доктор Ватсон» — «Знайомство»
20.00 Недавно-62
20.40 Ляльки
21.45 Т/с «Солдати удачі»
23.35 Антропологія
00.20 Програма передач

ТВ-6

06.55 День за днем.
08.45 Дорожній патруль.
09.00 ТСН-6.
09.10 Ті Хто: знято.
09.25 Гумористична програма «Біс».
09.50 Телемагазин «Формула здоров'я».
10.00 Серіал «ДИНАСТІЯ II. СІМ'Я КОЛБІ». 39 серія.
10.50 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
11.00 ТСН-6.
11.10 Кінотеатр ТВ-6. «КРАДІЖКА 10 000 ДОЛАРІВ».
12.45 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
13.00 ТСН-6.
13.10 День за днем.
15.00 ТСН-6.
15.10 Знак якості.
15.20 Світ чудес Анжеліки Еффі.
15.30 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
15.40 Серіал «ПРОСТО МАРІЯ». 10 серія.
16.30 Мультсеріал «Запаморочливі пригоди Біллі й Теда». 12 серія.
16.55 Серіал для підлітків «ГОТОВІ ЧИ НІ». 25 серія.
17.25 Диск-канал.
18.00 ТСН-6.
18.20 Дорожній патруль.
18.30 Гумористичний серіал «ГРЕЙС У ВОГНІ II». 24 серія.
18.55 Серіал «ДИНАСТІЯ II. СІМ'Я КОЛБІ». 40 серія.
20.00 Новини дня.
20.30 Гумористичний серіал «МІСТЕР БІН». 7 й 8 серії.
21.30 У світі людей.
22.00 Кінотеатр ТВ-6. Мірей Дарк у бойовику «БЛОНДИНКА З ПЕКІНА».
23.30 Дорожній патруль.
23.45 Шість новин дня.
23.55 Ті Хто.
00.10 Диск-канал.
00.40 Девід Духовни у серіалі «ЩОДЕННИКИ ЧЕРВОНОГО ЧЕРЕВИЧКА».
01.05 - 1.35 Гумористичний серіал «ГРЕЙС У ВОГНІ II». 24 серія.

СЕРЕДА, 21 липня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.50, 16.25, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 Хто в домі хазяїн?
09.50 Сімейний лікар.
10.25 Classic-прем'єр.
11.00 УТН.
11.15 Людина і закон.
11.45 Весь світ театру.
12.15 Оранта. Свято-Успенська Києво-Печерська лавра. Велика Лаврська дзвіниця, дзвони Лаври. Розповідь про Святих апостолів Петра і Павла.
12.45 Мультфільм.
13.00 УТН.
13.15-14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все—всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.00 Клуб Суперкниги.
16.30 Мультфільм-опера «Турандот».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Мультсеріал «Тентен».
18.00 Клуб п'яти континентів.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Регіони.
19.20 Док. фільм «Професіонали».
20.10 Бути жінкою.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.35 Питання дня.
21.55 Худ. фільм «Кров за кров».
23.35 Погода в Україні та світі.
23.45 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Телефільм «А сила знову ожила».
10.40 Освітній канал. Творчість С. Людкевича. Урок французької мови. М. Гоголь. «Мертві душі» в ілюстраціях.
12.00 Християнська програма.
12.15 Закон є закон.
12.20 Док. телефільм «Благословенні кольори».
12.40 Закон є закон.
12.45 Худ. фільм «Десять негренят». 2 серія.
13.55 Реальний сектор.
14.25 Діалог зі Сфінксом.
14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Фонтан-клуб.
07.30 ТСН.
07.35 Худ. фільм «Анна і Командор».
09.00 ТСН.
09.05 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
17.50 Не всі вдома.
18.10 ТСН.
18.15 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Таємничий сад».
20.00 ТСН.
20.05 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Фанданго».
21.45 ТСН.
22.15 «Маски» у Німеччині.
22.45 Серіал «Агентство моделей».
23.40 Парк автомобільного періоду.
00.10 Серіал «Вогненна зона».

УТ-3
«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
08.00 Серіал «Заради кохання».
08.55 Б. Бурда у програмі «Смачно з «Олейною».
09.15 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.25 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ». Справа № 16 — «З життя фруктів». 2 серія.
10.45 Мультфільм «Канікули Боніфація».
11.10 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.20 Всеукраїнський конкурс анекдотів.
12.50 Інтерновини.
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота».
18.35 До 16 і старші.
19.00 Серіал «В'єтнам, до запитання».
19.50 Національна лотерея.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Серіал «Екстрадиція».
23.00 Програма «Насправді».
23.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.30 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
00.20 Подробиці. Підсумки дня.
00.30 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.25 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
13.55 Міжнародний фестиваль «Море друзів».
15.00 Історія однієї картини.
15.15 Шарм.
15.40 Домашній доктор.
16.05 Київ діловий.
16.35 Люди і долі. Україна — рідний край.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 Серіал «Контрудар».
08.00 Телемагазин.
08.15 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна». Бізнес.
09.30 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Дитячий серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Худ. фільм «Народження революції».
17.30 Телемагазин.
17.50 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Двоє». 3 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна». Бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Злочин кохання».
00.00 Прогноз погоди.
00.05 Мультсеріал «Сімсони».
01.10 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Валентин Щербачов представляє...
08.28 Миколина погода
08.30 Перехрестя
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.25 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
11.50 «Elite Italia». Телемагазин
Телекомпанія просить вибачення за перерву у мовленні з 12.00 до 16.30, пов'язану з профілактикою обладнання
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 «Три життя Карен». Художній фільм
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
21.50 НАК «Нафтогаз України»: повідомляє, роз'яснює, попереджає...
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

Гравіс

18.00 Анонс
18.05, 21.10,00.30 Торгінформ
18.20 Грації від «Гравісу»
18.45 Світ підводної фотографії
19.15 Комп'ютер Х
19.30 Т/с «Каїна», с. 36
20.30 Київ сьогодні
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Х/ф «Каліф на годину»
22.30 «Шлягер» представляє...

НАРТ

07.05 М/ф
07.35 Хрум
07.45 Експрес-інформ
08.00 Європа сьогодні
08.30 Кохання та зірки
09.25 Арабески
08.50 Дивовижний світ
09.55 Обрії джазу
10.30 Анекдот-асорті
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф
12.00 Автоторг
12.10 Д/ф «Цей дивовижний світ собак», с. 2

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Сцена — Європа
13.40 Жіночий світ
14.00 М/ф
14.30 Улюбленці
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Х/ф
17.10 М/ф
17.30 Автоторг
17.40 М/ф
18.10 Х/ф

НАРТ

20.05 За лаштунками
20.35 Зоряні зустрічі
21.20 Ракурс
21.30 Експрес-інформ
21.45 Діалоги
22.00 Телеекспрес
22.10 Т/с
23.10 Блюз проти війни
23.50 Телеекспрес

ТОНІС

00.00 Х/ф

РОСІЯ

06.00 Добрий ранок, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма передач»
08.15, 23.10 Чергова частина
08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.25 Вісті
10.35 Т/с «Маленький бродяга»
11.30 Моя сім'я
12.30, 00.35 Магазин на дивані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.25 Т/с «Дикий ангел»
15.15 Музика, музика...
15.30 Зателефонуйте Кузі!
16.30 Башта
16.55 Футбол. Чемпіонат Росії. «Динамо» (Москва) — «Торпедо» (Москва)
19.40 Подробиці
19.55 Сам собі режисер
20.25 Відкриття фестивалю «Слов'янський базар у Вітебську»
22.05 Національний музичний фестиваль «Площа зірок-99»
23.55 Щоденник фестивалю «Слов'янський базар у Вітебську»
00.05 Автошоу
00.50 Прогноз погоди

НТВ

15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
15.30 Т/с «Нью-Йорк. Центральний парк»
16.25 Про запас
16.50 Т/с «Кохання й таємниці Сансет Біч»
17.40, 23.20 Кримінал
18.40 Професія — репортер. А. Зиненко. «Мета — Кіжі»
19.00 Футбол. Чемпіонат Росії. «Шинник» (Ярославль) — «Спартак» (Москва)
21.45 Т/с «Солдати удачі»
22.40 Сьогоднячко
23.35 Антропологія
00.20 «Футбольний клуб» представляє чемпіонат Росії. 17-й тур
01.05 Програма передач

ТВ-6

Профілактика до 15.00.
15.00 ТСН-6.
15.10 Знак якості.
15.20 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
15.40 Серіал «ПРОСТО МАРІЯ». 11 серія.
16.25 Мультсеріал «Запаморочливі пригоди Біллі й Теда». 13 серія.
16.55 Серіал для підлітків «ГОТОВІ ЧИ НІ». 26 серія.
17.25 Диск-канал.
18.00 ТСН-6.
18.20 Дорожній патруль.
18.30 Гумористичний серіал «ГРЕЙС У ВОГНІ II». 25 серія.
18.55 Серіал «ДИНАСТІЯ II. СІМ'Я КОЛБІ». 41 серія.
20.00 Новини дня.
20.30 Ток-шоу «Я сама»: «Це твоя проблема, люба...»
21.30 У світі людей.
22.00 Серіал «ПОКЛИК УБИВЦІ»: «ГРА У СХОВАНКИ».
22.55 Дорожній патруль.
23.10 Шість новин дня.
23.15 Ті Хто.
23.30 Диск-канал.
00.05 Девід Духовни у серіалі «ЩОДЕННИКИ ЧЕРВОНОГО ЧЕРЕВИЧКА».
00.35 - 1.05 Гумористичний серіал «ГРЕЙС У ВОГНІ II». 25 серія.

ЧЕТВЕР, 22 липня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.50, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 Відкриваємо Біблію.
10.00 Мультфільм на замовлення.
11.00 УТН.
11.15 Національний хіт-парад. Хіт-99.
11.45 Бути жінкою.
12.15 Діалог зі Сфінксом. Авторська програма Андрія Дмитрука.
12.45 Мультфільм.
13.00 УТН.
13.15-14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.05 Зірки, на сцену!
16.35 Телефільм «Степан Ковнір».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Мультсеріал «Тентен».
18.00 Захист.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Регіони.
19.20 Бенефіс Миколи Луківа. 1 частина.
20.25 Надвечір'я.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.35 Питання дня.
22.00 Досьє.
22.30 Бенефіс Миколи Луківа. 2 частина.
23.40 Погода в Україні та світі.
23.50 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 «Право».
10.35 Освітній канал. А. П. Чехов у Ялті. Урок німецької мови. М. Зеров. Сторінки життя і творчості.
11.50 Закон є закон.
11.55 Пісенний вернісаж-98.
12.55 Закон є закон.
13.00 Худ. телефільм «Іванко і цар Поганич».
14.20 Закон є закон.
14.25 Док. телефільм «Джунгарський тритон».
14.45 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 «Маски» у Німеччині.
07.30 ТСН.
07.35 Худ. фільм «Фанданго».
09.05 ТСН.
09.10 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
17.50 Не всі вдома.
18.15 ТСН.
18.20 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «З життя відпочиваючих».
19.50 ТСН.
20.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Алігатор-альбінос».
21.45 ТСН.
22.15 Сам собі режисер.
22.45 Серіал «Агентство моделей».
23.40 Найкраще з «Монологів». Є. Веліхов.
00.10 Серіал «Вогненна зона».

УТ-3
«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
08.00 Серіал «Заради кохання».
08.55 Сім'я від А до Я.
09.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.15 Телефільм «Мері Поппінс, до побачення!». 1 серія.
10.25 Мультфільм «Незвичайний матч».
10.45 Прокинься і співай!
11.30 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.20 Життя серед життя.
12.50 Інтерновини.
13.00 - 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота».
18.40 Худ. фільм «Тютюновий капітан».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Серіал «Екстрадиція». Заключна серія.
22.05 Док. детектив «Щоденник убивці. Справа 1996 року».
22.35 Як це було. Заборона карате в СРСР. 1984 р.
23.15 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.25 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
00.15 Подробиці. Підсумки дня.
00.25 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.20 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
13.50 Зоряні зустрічі.
14.35 Родом з України. В. Лановий.
15.10 Екологічний фільм «Водяні війни». 1 частина.
15.55 Острів скарбів.
16.25 Аграрна панорама Київщини.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 Серіал «Контрудар».
08.00 Телемагазин.
08.10 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна». Бізнес.
09.20 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Дитячий серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Телемагазин.
16.30 Худ. фільм «Народження революцією»
17.25 Телемагазин.
17.50 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Двоє».
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна». Бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Ніч опудала».
23.50 Прогноз погоди.
23.55 Мультсеріал «Сімсони».
01.05 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Мистецький канал «Територія А». Музичний тижневик
08.28 Миколина погода
08.30 Час «Ч». Військовий тележурнал
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 3 х 4. Найкумедніше домашнє відео
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Разом з Вами. Розважальна програма
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Модний час
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал

15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 Джон Вейн в художньому фільмі «У пекельному вогні»
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

Гравіс

18.00 Анонс
18.05, 21.10,00.05 Торгінформ
18.20, 20.30 Грації від «Гравісу»
18.40 Останній король симеїзського пляжу
19.00 Міста й столиці світу
19.15 Комп'ютер X
19.30 Т/с «Каїна», с. 37
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Х/ф «Час піджимає»
23.45 Домовий

НАРТ

07.05 М/ф
07.45 Експрес-інформ
08.00 Т/с
09.00 За лаштунками
09.30 Зоряні зустрічі
10.15 Євромікс
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф
11.30 Автоторг
11.40 Фільм-опера «Три тенори»

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Арабески
13.40 Блюз проти війни
14.20 М/ф
14.30 Діалоги
14.50 Телеекспрес
16.05 М/ф
16.35 Анекдот-асорті
16.50 Телеекспрес
17.00 Європа сьогодні
17.30 Хочу кліп!
17.35 Дивовижний світ
18.10 Ракурс
18.20 М/ф
18.30 Я — головний
19.35 Експрес-інформ
19.50 Телеекспрес

ТОНІС

20.00 М/ф
20.30 Муз. кліп
20.45 Автоторг
21.00 Час «Ч»
21.30 Х/ф
23.05 Муз. кліп
23.10 Х/ф

РОСІЯ

06.00 Добрий ранок, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма передач»
08.15, 22.45 Чергова частина
08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вісті
10.35 Т/с «Маленький бродяга»
11.30 Моя сім'я
12.30, 23.40 Магазин на дивані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.25 Т/с «Дикий ангел»
15.15 Музика, музика...
15.25 Т/с «Перші поцілунки»
16.30 Башта
17.00 «Слов'янський базар у Вітебську». День культури України
18.25 Т/с «Так, пане прем'єр-міністр»
19.40 Подробиці
19.55 Два роялі
20.45 Х/ф «Корнуельська таємниця»
21.50 Слухається справа. Засідання телевізійного суду присяжних
23.30 Щоденник фестивалю «Слов'янський базар у Вітебську»
23.55 Прогноз погоди

НТВ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00 Сьогодні вранці
06.10, 07.15 Спорт
06.15, 07.20 Погода
06.20 Градусник
06.25, 07.45, 14.20, 22.40 Сьогоднячко
06.35 М/ф
06.45 Карданний вал
06.50, 16.25 Про запас
07.25, 17.40, 23.20 Кримінал
07.35 Я — охоронець
08.10 Т/с «Солдати удачі»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.20 Х/ф «Шерлок Холмс і доктор Ватсон» — «Знайомство»
10.35 М/ф «Кентервільський привид»
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Два капітани»
13.30 Т/с «Доктор Куїн, жінка-лікар»
15.30 Т/с «Нью-Йорк. Центральний парк»
16.50 Т/с «Кохання й таємниці Сансет Біч»
18.40 Х/ф «Шерлок Холмс та доктор Ватсон» — «Кривавий надпис»
20.00 Недавно-63
20.35 Професія — репортер. О. Михальов. «Опівнічне сонце»
21.45 Т/с «Солдати удачі»
23.35 Антропологія
00.20 Програма передач

ТВ-6

Профілактика до 15.00.
15.00 ТСН-6.
15.10 Знак якості.
15.20 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
15.40 Серіал «ПРОСТО МАРІЯ». 12 серія.
16.30 Мультсеріал «Запаморочливі пригоди Біллі й Теда». 14 серія.
16.55 Серіал для підлітків «ГОТОВІ ЧИ НІ». 27 серія.
17.25 Диск-канал.
18.00 ТСН-6.
18.20 Дорожній патруль.
18.30 Гумористичний серіал «ГРЕЙС У ВОГНІ ІІ». 26 серія.
18.55 Серіал «ДИНАСТІЯ ІІ. СІМ'Я КОЛБІ». 42 серія.
20.00 Новини дня.
20.30 О. С. П.-студія.
21.25 У світі людей.
22.00 Серіал «ВАВИЛОН-5». 16 серія.
22.50 Дорожній патруль.
23.05 Шість новин дня.
23.15 Ті Хто.
23.30 Диск-канал.
00.05 Девід Духовни у серіалі «ЩОДЕННИКИ ЧЕРВОНОГО ЧЕРЕВИЧКА».
00.30 - 1.00 Гумористичний серіал «ГРЕЙС У ВОГНІ ІІ». 26 серія.

П'ЯТНИЦЯ, 23 липня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!»
08.50, 16.25, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.25 Здорові були.
10.00 Клуб п'яти континентів.
10.30 Надвечір'я.
11.00 УТН.
11.15 Захист.
11.40 З думою про майбутнє.
12.10 Інтеграл. «QUEEN».
12.50 Мультфільм.
13.00 УТН.
13.15-14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал. Фінансовий огляд. Казна.
16.00 Веселі старти.
16.30 А. Солов'яненко. Роздуми про музику.
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Мультсеріал «Тентен».
18.05 Милосердя.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Регіони.
19.20 Пісня об'єднує нас.
20.20 Основа.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.35 Питання дня.
21.55 Не все так погано у нашому домі.
22.40 Інтеграл. Даяна Рос.
23.15 Погода в Україні та світі.
23.25 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Теленаонс.
10.05 Людина і закон.
10.35 Телефільм «Наш театр».
11.30 Пісенний вернісаж-98.
12.30 Закон є закон.
12.35 Худ. фільм «За ким в'язниця плаче».
13.45 Відкриваємо Біблію.
14.20 Закон є закон.
14.25 Банк ідей.
14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Сам собі режисер.
07.30 ТСН.
07.35 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «З життя відпочиваючих».
09.00 ТСН.
09.05 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
17.50 Не всі вдома.
18.15 ТСН.
18.20 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Поклик предків».
20.05 ТСН.
20.10 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Орел і решка».
21.45 ТСН.
22.15 Містечко.
22.45 Серіал «Тисячоліття помсти».
23.40 Телеманія.
00.20 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Захоплення».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
07.55 Серіал «Заради кохання».
08.55 Домострой.
09.10 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.20 Телефільм «Мері Поппінс, до побачення!» 2 серія.
10.40 Мультфільм «Про Петрушку».
10.55 Джентльмен-шоу.
11.25 Телевізійний центр моди.
11.55 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.20 Е. Бистрицька у програмі «Абажур».
12.50 Інтерновини.
13.00 - 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Гарний настрій.
18.25 Всеукраїнський конкурс анекдотів.
19.00 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Великі сищики. Коломбо у детективі «Подвійний удар».
22.25 Л. Кучма у програмі «Жіночі історії».
22.55 N-кілометр.
23.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.15 Кохання з першого погляду.
23.45 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
00.30 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.20 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
13.50 Аграрна панорама Київщини.
14.20 Історія однієї картини.
14.35 Шлягер представляє.
15.30 Крила.
16.00 Пілігрим.
16.25 Конкурент.
16.45 Ліки майбутнього.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 Серіал «Контрудар».
08.00 Телемагазин.
08.10 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна». Бізнес.
09.20 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Дитячий серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Худ. фільм «Народжена революцією».
17.30 Телемагазин.
17.50 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Двоє». 5 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 Док. фільм «Найгучніші злочини XX століття».
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Скляний щит».
00.10 Прогноз погоди.
00.15 Мультсеріал «Сімсони».
01.10 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 НАК «Нафтогаз України»: повідомляє, роз'яснює, попереджає...
08.10 Супербол
08.33 Миколина погода
08.35 Стиль і інтер'єр
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Шлягер бо шлягер
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Вітражі
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 «На всю ніч». Художній фільм
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Бізнес в законі
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

Гравіс

18.00 Анонс
18.05, 21.10,00.20 Торгінформ
18.20 Грації від «Гравісу»
18.40 Єралаш
19.00 Сакура-шоу
19.15 Комп'ютер X
19.30 Т/с «Каїна», с. 38
20.30 Київ сьогодні
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Х/ф «Аж ніяк не райське містечко»
00.00 Катеринославський променад

НАРТ

07.05 М/ф
07.40 Експрес-інформ
07.55 Європа сьогодні
08.25 Дивовижний світ
09.00 Барви Діжонського фестивалю
09.45 М/ф
09.55 ZOOM X 12
10.30 Анекдот-асорті
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф
12.00 Автоторг
12.10 Д/ф «Фантазія дикої природи»

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Я — головний
14.15 Карт-бланш
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Х/ф
17.00 М/ф
17.30 Автоторг
17.40 М/ф
18.10 Х/ф

НАРТ

20.05 М/ф
20.30 Телескоп
21.00 Анекдот-асорті
21.20 Ракурс
21.30 Експрес-інформ
21.45 Діалоги
22.00 Телеекспрес
22.10 Навколомузичний нон-стоп від «Тинди-ринди»
23.10 Блюз проти війни
23.50 Телеекспрес

ТОНІС

00.00 Топ-10
00.30 Х/ф

РОСІЯ

06.00 Добрий ранок, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма передач»
07.15 Тисяча й один день
08.15, 22.55 Чергова частина
08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.10 Вісті
10.35 Т/с «Маленький бродяга»
11.30 Моя сім'я
12.30, 23.50 Магазин на дивані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.25 Т/с «Дикий ангел»
15.15 Музика, музика...
15.25 Т/с «Перші поцілунки»
16.30 Башта
17.00 Гомеопатія та здоров'я
17.05 Х/ф «Перша ластівка»
18.25 Т/с «Так, пане прем'єр-міністр»
19.40 Подробиці
19.55 Містечко
20.25 Х/ф «Земні дівчата легко доступні»
22.20 Подіум д'арт
23.40 Щоденник фестивалю «Слов'янський базар у Вітебську»
00.05 Прогноз погоди

НТВ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00 Сьогодні вранці
06.10, 07.15 Спорт
06.15, 07.20 Погода
06.20 Градусник
06.25, 07.45, 14.20 Сьогоднячко
06.35 М/ф
06.45 Карданний вал
06.50, 16.25 Про запас
07.25, 17.40 Кримінал
07.35 Я — охоронець
08.10 Т/с «Солдати удачі»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.20 Х/ф «Шерлок Холмс та доктор Ватсон» — «Кривавий надпис»
10.30 Кримінал. Щиросердне зізнання
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Операція «Трест», ч. 1
13.30 Т/с «Доктор Куїн, жінка-лікар»
15.30 Т/с «Нью-Йорк. Центральний парк»
16.50 Футбольний клуб
18.35 Х/ф «Пригоди Шерлока Холмса та доктора Ватсона» — «Король шантажу»
19.50 Недавно-64
20.30 Разом
21.45 Кримінальна Росія. Як вкрасти мільярд
22.15 Х/ф «Матуся — маньяк-убивця»
23.55 Програма передач

ТВ-6

06.55 День за днем.
08.45 Дорожній патруль.
09.00 ТСН-6.
09.10 Ті Хто.
09.25 СВ-шоу.
09.50 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
10.00 Серіал «ДИНАСТІЯ ІІ. СІМ'Я КОЛБІ». 42 серія.
10.50 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
11.00 ТСН-6.
11.10 Наша музика. «Машина часу».
12.10 Серіал «ВАВИЛОН-5». 16 серія.
13.00 ТСН-6.
13.10 День за днем.
15.00 ТСН-6.
15.10 Знак якості.
15.20 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
15.40 Серіал «ПРОСТО МАРІЯ». 13 серія.
16.25 Мультсеріал «Запаморочливі пригоди Біллі й Теда». 15 серія.
16.55 Серіал для підлітків «ГОТОВІ ЧИ НІ». 28 серія.
17.25 Диск-канал.
18.00 ТСН-6.
18.20 Дорожній патруль.
18.30 Гумористичний серіал «ГРЕЙС У ВОГНІ ІІІ». 1 серія.
18.55 Шоу Бенні Хілла.
20.00 Новини дня.
20.30 Скандали тижня.
20.55 Обоз.
21.55 Кінотеатр ТВ-6. Чарлі Шин, Шерилін Фенн у трилері «ДУХ ПОМСТИ».
23.45 Дорожній патруль.
23.55 Шість новин дня.
00.10 Ті Хто.
00.25 Радіохіт.
01.30 - 2.00 Гумористичний серіал «ГРЕЙС У ВОГНІ ІІІ». 1 серія.

СУБОТА, 24 липня

УТ-1

07.30 ТРК «Ера» представляє.
09.20, 14.00, 15.50 Національний хіт-парад.
09.25 Погода в Україні та світі.
09.35 Хто в домі хазяїн?
10.05 Сніданок меломана.
10.35 Веселі старти.
11.00 УТН.
11.10 Православний календар.
11.25 Худ. фільм «Золоте курча».
12.40 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
13.00 Док. серіал «Хроніки дикої Африки».
13.30 Розслабтесь, ви в ефірі...
14.05 Здорові були.
14.35 Спочатку було Слово...
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.20 Моя справа.
16.00 Досьє.
16.30 Classic-прем'єр.
17.00 Погода в Україні та світі.
17.15 Мультфільм-опера «Кармен».
17.55 Піонери успіху.
18.25 Погляд у світ. Огляд міжнародних подій.
18.55 Футбол. Чемпіонат України. «Динамо» — «Карпати».
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Худ. фільм «Світ за очі».
23.30 Погода в Україні та світі.
23.40 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Теленаонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Молодіжний канал.
11.10 Закон є закон.
11.15 Діюча модель.
11.35 Мультфільм.
11.50 Закон є закон.
11.55 Дім і стиль.
12.25 Музична пошта.
12.55 Закон є закон.
13.00 Спортивний канал.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Парк автомобільного періоду.
07.40 Як стати зіркою.
08.15 Мультсеріал «Пригоди Соніка».
08.40 Серіал «Брати Гарді».
09.10 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Блок громадського телебачення.
15.00 Вікно в Америку.
15.30 Програма «Метрополітен».
15.40 Серіал «Пригоди Бріско Каунті-молодшого».
16.30 Серіал «Ксена — принцеса-воїн».
17.20 Як стати зіркою.
17.50 ТСН.
18.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Зачарований кров'ю». 1 серія.
19.35 ТСН.
19.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Прелюдія до поцілунку».
21.30 Табу.
22.10 Серіал «Уокер — техаський рейнджер».
23.00 Аргумент кіно представляє. Худ. фільм «Дезіре».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Дітвора.
09.40 Гумористична програма «Не час».
09.55 Ранкова зірка.
10.25 Ранкова пошта.

11.00 НЛО.
11.30 Смак.
11.50 Ризький бальзам на душу. А. Джигарханян.
12.20 Телевізійний центр моди.
12.50 Життя серед життя.
13.20 Золоті сторінки українського футболу: Олексій Михайличенко.
13.45 Серіал «Світ пригод».
14.40 До 200-річчя О. С. Пушкіна. «200 років потому: знову на півдні». Частина 15.
14.50 Дні європейської моди.
15.30 Пригодницький серіал «Два капітани». 1 серія.
16.45 Худ. фільм «Слуги диявола на чортовому млині».
18.20 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ». Справа № 17 — «Він десь тут». 1 серія.
19.50 Національна лотерея.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
21.05 Прогноз погоди.
21.15 Гарний настрій. «Елка і кореші».
21.25 Худ. фільм «Операція «Святий Януарій».
23.05 Ах, анекдот, анекдот...
23.40 Про це... у фільмі «Шоу-гьорлз».
01.55 Прогноз погоди.

КАРТРК

08.00 За київським часом.
08.30 Автографи.

СТБ

08.00 Програма передач.
08.05 Програми «BIZ-TV».
10.00 Мультсеріал «Ремі». 1 серія.
10.30 Док. серіал «Мак і Матлі. У світі природи».
11.00 Док. серіал «Згадаймо спортивні роки». 2 серія.
11.35 Телемагазин.
12.05 Серіал «Гавайська мітка».
13.00 BIZ-прогноз.
13.10 BIZ-парад.
14.00 BIZ-сюрприз.
15.00 Худ. фільм «Кривавий двобій».
17.30 «Щоб пам'ятали». І. Лапіков.
18.00 Муз. програма «Імпреза».
18.30 Розважальна програма «ОЙ!».
19.00 Серіал «FX-ілюзія вбивства».
20.00 Серіал «Секретні матеріали».
21.00 Повітряний цирк «Монті Пайтон».
21.30 Фільм на замовлення: психологічний трилер «Мовчання ягнят», чорна комедія «Поїдаючи Рауля», фільм жахів «Будинок».
23.30 Прогноз погоди.
23.35 Нічний сеанс. Еротична мелодрама «Нея».

ICTV

07.00 Разом з Вами. Розважальна програма
08.00 Документальний серіал «Остання адреса»
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.30 «Слов'янський базар» представляє..
10.00 Візит
10.30 Бізнес в законі
11.00 Стиль і інтер'єр
11.25 «На всі боки» з Ольгою Котлицькою (Приват-TV)
11.50 «Elite Italia». Телемагазин
12.00 Перехрестя
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Спортивний тижневик
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Валентин Щербачов представляє...
14.30 Суперболл
15.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
15.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
16.15 «Elite Italia». Телемагазин
16.30 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
17.15 «Elite Italia». Телемагазин
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 НАК «Нафтогаз України»: повідомляє, роз'яснює, попереджає...
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 Модний час
19.30 Цікава пропозиція
20.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
20.30 «Солодке зілля». Художній фільм
22.30 «Хмарочос». Музична програма
23.30 «Зловісний незнайомець». Художній фільм. 1 серія
01.15 Програма передач на завтра

Гравіс

10.00, 15.30 Анонс
10.05, 15.35, 18.25 Грації від «Гравісу»
10.30 Бути жінкою
11.00 Зустрічі у підводному світі
11.30 Новини Європи
12.00 Сто чудес світу
12.15, 18.00, 23.00 Торгінформ
16.00 Відкриті небеса. Кіно про кіно. Д/ф «Кіно Європи» — «Невідомий Голівуд», с. 6 — «Кінець епохи»
17.00 Клятва Гіппократа
17.30 Спостерігаючи за китами
18.20 Хороші новини
18.45 Увесь світ театру
19.15 Комп'ютер Х
19.30 Ж. Ануй. Спектакль «Запрошення до замку», ч. 1
20.50 На добраніч, діти!
21.15 Міста і столиці світу
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00, 23.15 Молодіжний канал «М»

НАРТ

07.05 М/ф
07.35 Експрес-інформ
07.45 Святі дзвони
08.00 Навколомузичний нон-стоп від «Тинди-ринди»
09.00 Анекдот-асорті
09.20 Євромікс
09.50 Естрадно-розважальне шоу
09.55 Блюз проти війни
10.35 Хрум
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф
12.20 Автоторг
12.30 М/ф

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Телескоп
13.40 Телевізійна молодіжна служба
14.10 М/ф
14.30 Діалоги
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Блага звістка з Ріком Реннером
15.30 М/ф

НАРТ

16.05 Зоряні зустрічі
16.50 Телеекспрес
17.00 Муз. новини
17.45 Хочу кліп!
17.55 Ракурс
18.05 Парламентський вісник
18.35 Святі дзвони
18.50 Т/с
19.50 Телеекспрес

ТОНІС

20.00 М/ф
20.15 Світ людей. Медицина
20.45 Автоторг
21.00 Х/ф
22.40 Муз. кліп
22.50 Х/ф

РОСІЯ

07.00 М/ф «Лікування Василя»
07.05 Х/ф «4:0 на користь Тетянки»
08.30 М/ф «Мавпочки, вперед», «Обережно, мавпочки», «Домашній цирк»
08.55 Прогноз погоди
09.00 Добрий ранок, країно!
09.35 Сам собі режисер
10.05 Сто до одного
10.50 Кохання з першого погляду
11.15 Золотий ключ
11.30 Хороші новини
11.45 М/ф «Вінні-Пух та день турбот»
12.05 Т/с «Тарзан. Історія пригод» — «Тарзан та амторани»
13.00, 19.00 Вісті
13.30 Х/ф «Равлики»
13.50 М/ф «Сірий Вовк енд Червона Шапочка»
14.15 Х/ф «Аси»
16.00 «Слов'янський базар у Вітебську». Козаче коло
17.00 Моя сім'я
18.00 Стара квартира. Рік 1990-й, ч. 1
19.30 Досьє. Сеанс дресури з її цілковитим викриттям
20.00 Х/ф «Війни роботів»
21.45 «Слов'янський базар у Вітебську». Ніч гумору
22.50 Щоденник фестивалю «Слов'янський базар у Вітебську»
23.00 Звукова доріжка
23.55 Прогноз погоди

НТВ

07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
07.15 Х/ф «Пригоди Шерлока Холмса та доктора Ватсона» — «Король шантажу»
08.20 М/ф «Паяц Балакирєв»
08.40 Старий телевізор. «Фітіль»
09.15 Кримінал. Щире зізнання
09.40 Ваша справа
10.20 Х/ф «Ніде й ніколи»
11.25 Про запас
11.55 Своя гра
12.25 Х/ф «Пічки-лавочки»
14.10 Суд іде. Державні діти проти держави
15.30 Т/с «Вона написала убивство»
16.30 Антропологія
17.20 Дог-шоу «Я та мій собака»
18.35 Х/ф «Живе такий хлопець»
20.25 Увесь Жванецький
21.45 Х/ф «Операція загону «Дельта-2»
23.40 Ток-шоу «Про це»
00.25 Х/ф «Міранда»
02.10 Програма передач

ТВ-6

08.00 Програма передач.
08.05 Дорожній патруль.
08.20 Ранок подовженого дня. Мультфільми «Два плюс два рівно чотири», «Зустрічайте бабусю».
08.45 Мультсеріал «Казки братів Грімм»: «Ведмежа шкура».
09.10 Серіал «МАРКО ПОЛО». 8-а серія.
10.05 Серіал «РОБІН ГУД». 15-а серія.
11.00 Гумористичне шоу «Горище».
11.20 Подорожі з Національним географічним товариством: «Дике життя Мадагаскара».
12.15 Диск-канал.
12.50 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
13.00 «Моє кіно» з Віктором Мережко.
14.45 Програма О. Політковського «Територія ТВ-6».
15.10 Це — Жириновський!
15.35 Кінотеатр ТВ-6. С. Маковецький, В. Ільїн, І. Метлицька у фільмі «МАКАРОВ».
17.20 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
17.30 Серіал по вихідних. «ФЛІППЕР III». 6-а серія.
18.20 «Любиш — дивись». Відеокліпи.
18.30 Дорожній патруль. Розслідування.
18.45 Серіал «НАЙТМЕН»: «ДИЯВОЛ У МАСЦІ».
19.30 СВ-шоу.
20.05 Кінотеатр ТВ-6. Д. Харатьян, М. Мамаєв, А. Домогаров, Л. Гурченко, К. Орбакайте у фільмі «ГАРДЕМАРИНИ-3».
21.55 Ті Хто: Елтон Джон.
22.15 Дорожній патруль.
22.30 Шість новин дня.
22.40 «Любе місто». Концерт, присвячений Дню молоді.
00.05 — 1.30 Плейбой.

НЕДІЛЯ, 25 липня

УТ-1

07.30 ТРК «Ера» представляє.
09.15, 12.10, 17.30 Національний хіт-парад.
09.20 Погода в Україні та світі.
09.30 Українське спортлото.
09.35 Село і люди.
10.05 Шоу самотнього холостяка.
10.40 Мультфільм.
11.00 УТН.
11.20 «Фуете Артеку». Частина 4.
12.15 Служу Україні!
12.50 Сімейний лікар.
13.25 Відкриваємо Біблію.
14.00 Телефільм «Шерлок Холмс».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Національний хіт-парад. Хіт-99.
15.30 Мультфільм на замовлення.
16.50 Перехрестя.
17.20 Погода в Україні та світі.
17.35 Банк ідей.
18.05 Обрані часом. Будинки і химери Владислава Городецького.
18.35 Сто чудес світу.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 Лілії для коханої. Народна артистка України Л. Сандулеса.
19.40 Цей милий джаз.
20.00 Формула кохання. Розважальна програма.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.50 Худ. фільм «Собачий бенкет».
23.40 Погода в Україні та світі.
23.50 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Відкрита віза.
10.30 Закон є закон.
10.35 Телезустріч з народною артисткою України Л. Забілястою.
11.05 Закон є закон.
11.10 Мультфільм.
11.25 Казна.
11.55 Закон є закон.
12.00 Спортивний канал.
13.00 Всеукраїнський огляд народної творчості. «Мистецтво черемошевого краю» (Чернівецька обл.).

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Худ. фільм «Прелюдія до поцілунку».
08.45 Серіал «Брати Гарді».
09.10 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
10.00—15.00 Програми УТ-2.
15.00 Найкраще з «Монологів». Є. Веліхов.
15.30 Програма «Бібліоман».
15.40 Серіал «Пригоди Бріско Каунті-молодшого».
16.30 Серіал «Полінезійські пригоди».
17.20 СВ-2000.
17.50 ТСН.
18.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Зачарований кров'ю». 2 серія.
19.35 ТСН.
19.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Інтердівчинка».
22.15 Шоу «Містер Бін — поліцейський».
22.50 «Епіцентр» — несекретні матеріали.
23.30 Своє кіно. Худ. фільм «Там далеко, за рікою».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Для дітей. Оповідки про казки.
09.30 Прокинься і співай!
10.15 Уік-енд.
10.45 Б. Бурда у програмі «Смачно з «Олейною».
11.05 Доки всі вдома.
11.35 Караоке на майдані.
12.05 Музичний під'їзд.
12.20 Мелорама.
12.50 Підводна одіссея команди Кусто. «Острів миру».
13.40 Планета Здоров'я.
14.10 Сміхопанорама.
14.45 До 200-річчя О. С. Пушкіна. «200 років потому: знову на півдні». Частина 16.
14.55 Мультфільм «В гостях у гномів».
15.10 Серіал «Світ пригод».
16.10 Брейн-ринг.
17.05 Серіал «Два капітани». 2 серія.
18.25 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ». Справа № 17 — «Він десь тут». 2 серія.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.40 Прогноз погоди.
20.50 Джентльмен-шоу.
21.25 Худ. фільм «Російський відділ».
23.35 «Я прийшов дати вам волю». До 70-річчя В. Шукшина.
00.20 Прогноз погоди.

КАРТРК

08.00 Дитяча програма «Еколо».
08.15 Екологічний фільм «Водяні війни». 2 частина.

СТБ

08.00 Програма передач.
08.05 Анонс програм «BIZ-TV».
08.10 Муз. програма «Безхмарний ранок».
09.00 Програма «Акваторія-Z».
09.30 Телемагазин.
10.00 Мультсеріал «Ремі». 2 серія.
10.30 Клуб «Білий папуга».
11.00 Муз. канал.
11.20 Худ. фільм «Порода яструба».
13.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
14.00 Муз. програма «1+1+1».
14.30 Муз. програма «Безперечні хіти».
15.00 Худ. фільм «Єсенія».
17.00 «Вікна». Спорт.
17.30 Прогноз погоди.
17.35 Худ. фільм «Шлюб по-італійськи».
19.30 Випадковий свідок.
20.00 «Вікна». Тижневик.
21.00 Повітряний цирк «Монті Пайтон».
21.30 Серіал «Гавайська мітка».
22.30 Серіал «Майк Хаммер — приватний детектив».
23.30 Програма для мисливців «Ні пуху ні пера».
00.00 Програми «BIZ-TV».

ICTV

07.00 Спортивний тижневик
08.00 Це твій день!
08.30 Світ людей. Медицина
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.30 «Слов'янський базар» представляє...
10.00 Канал мистецтв «Територія А». Музичний тиждень
10.30 Фант-лото «Бінго»
11.00 Шлягер, бо шлягер
11.50 «Elite Italia». Телемагазин
12.00 Вітражі
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 «Хмарочос». Музична програма
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Модний час
14.30 Час «Ч». Військовий тележурнал
15.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
15.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
16.15 «Elite Italia». Телемагазин
16.30 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
17.15 «Elite Italia». Телемагазин
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Візит». Фантастичний телесеріал
20.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
20.30 Берт Ланкастер у художньому фільмі «Людина опівночі»
22.30 Разом з Вами. Розважальна програма
23.30 «Зловісний незнайомець». Художній фільм. 2 серія
01.15 Програма передач на завтра

Гравіс

10.00, 15.30 Анонс
10.05, 15.35 Грації від «Гравісу»
10.30 Сніданок меломана
11.00 Жіночий світ
11.30 Анатомія почуттів. Ностальгія
12.00 Клятва Гіппократа
12.30 Шоу самотнього холостяка
13.00, 18.10, 00.20 Торгінформ
16.00 Відкриті небеса. Д/ф «Д/с «Загадки стародавніх цивілізацій» — «Майя»
16.50 За однією картиною сховано іншу
17.00 Міста й столиці світу
17.10 Тинди-ринди-новини
17.40 Новини Європи
18.20 Хороші новини
18.25 Зоряні зустрічі
19.15 Комп'ютер Х
19.30 Ж. Ануй. Спектакль «Запрошення до замку», ч. 2
20.30 Бюро розслідувань
21.00 На добраніч, діти!
21.30 Розслабтеся, ви в ефірі
22.00 Ж. Ануй. Спектакль «Запрошення до замку», ч. 3
00.15 Молодіжний канал «М»

НАРТ

07.05 М/ф
07.35 Карт-бланш
08.00 Т/с
09.00 Чомучка
09.50 Парламентський вісник
10.20 Клятва Гіппократа
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 Муз. пауза
11.20 Автоторг
11.30 Життя у слові
12.00 М/ф «Джейс та війни на колесах»

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Муз. новини
13.55 Дивовижний світ
14.20 Телевізійна молодіжна служба
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Х/ф
16.30 Усе про податки

НАРТ

17.05 М/ф
17.25 Духовна розмова
17.35 Хочу кліп!
17.40 Євромікс
18.10 Телеекспрес
18.20 М/ф
18.50 Т/с
19.05 Зоряний мотлох
20.20 Ток-шоу «Година пік»
20.50 Телеекспрес

ТОНІС

21.00 Муз. кліп
21.15 Гарнізон
21.30 Автоторг
21.40 Х/ф
23.45 Муз. кліп
23.55 Х/ф

РОСІЯ

07.00 М/ф «Чарівне кільце», «Мартинко»
07.30 Служу Вітчизні!
08.00 Сільські вісті
08.25 Прогноз погоди
08.30 Пошта РТР
09.00 Добрий ранок, країно!
09.30 «Аншлаг» представляє
10.00 Містечко
10.30 Вустами немовляти
11.00 Російське лото
11.40 Світ книг
11.55 «Слов'янський базар у Вітебську». Веселка над Вітебськом
13.00 Вісті
13.30 Федерація
14.10 Ток-шоу «На здоров'я!»
15.10 Т/с «Закон та порядок»
16.00 Діалоги про тварин
17.00 Фестиваль солдатської пісні «Вікторія»
18.35 Х/ф «Кримінальний квартет»
20.15 «Слов'янський базар у Вітебську». Конкурс молодих виконавців естради
22.15 Майстер-раллі-99
22.35 Уловка-22
23.30 Чергова частина
00.00 Прогноз погоди

НТВ

07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
07.15 Х/ф «П'ятнадцятирічний капітан»
08.40 Старий телевізор. «Фітіль»
09.15 Х/ф «Живе такий хлопець»
11.20 Зрозумій мене
11.50 Неймовірні подорожі. Похід північного оленя
12.50 Х/ф «Я здійснив правосуддя»
15.30 Професія — репортер
15.45 Весілля
16.15 Т/с «Вона написала убивство»
17.05 Д/с «Невідома війна», ф. 9 — «Війна у повітрі»
18.30 Х/ф «Білий шквал»
21.45 Ляльки
22.00 Х/ф «Ангельська пилюка»
23.40 Програма передач

ТВ-6

08.00 Програма передач.
08.05 Дорожній патруль.
08.20 Ранок подовженого дня. Мультфільми «Втрачена галактика», «Най, най, най...»
08.45 Серіал «МАРКО ПОЛО». 9-а серія.
09.35 Серіал «РОБІН ГУД». 16-а серія.
10.25 Диск-канал.
11.00 Смачна передача «Пальчики оближеш».
11.30 Канон.
12.00 Шість новин тижня.
12.25 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
12.40 Кінотеатр ТВ-6. Дж. Войт у фільмі «ВІЧНІСТЬ».
14.50 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
15.00 Мультфільм «Мумі-тролль та комета».
15.25 «Спартак» — чемпіон.
15.55 «Зірки про зірок»: Марина Хлєбнікова.
16.20 «Любиш — дивись». Відеокліпи.
16.35 Народно-політична забава «Президентські перегони».
17.25 «Любиш — дивись». Відеокліпи.
17.35 Катастрофи тижня.
18.30 Дорожній патруль. Зведення за тиждень.
18.50 Гумористична програма «Біс».
19.20 Ви — очевидець.
19.55 Кінотеатр ТВ-6. Л. Гурченко, С. Шакуров, Є. Євстигнеєв у мелодрамі «КОХАНА ЖІНКА МЕХАНІКА ГАВРИЛОВА».
21.20 Кінотеатр ТВ-6. А. Бандерас у мюзиклі «КОРОЛІ МАМБО».
23.05 Наша музика: Наталі.
00.10 — 1.40 Нічний сеанс. Рутгер Хауер у еротичному трилері «ПІСЛЯ ОПІВНОЧІ».

Час нот

Кращі традиції на таврійському перехресті

Учора в Каховці розпочався VIII Міжнародний фестиваль «Таврійські ігри». Нинішнього року він реалізує ідею «перехрестя часів», навіяну наближенням третього тисячоліття. Власне, ця ідея й має акумулювати кращі традиції свята музики і краси.

Отже, перехрестя двох епох визначить настрій чотирьох фестивальних днів. За словами організаторів дійства, «Таврійські ігри» зроблять спробу показати найкращі здобутки сучасної української музики, а також нададуть фестивальну сцену саме тим, хто у XXI столітті стане обличчям української естради.

До слова, сценічне і технічне забезпечення фестивалю цього року можна вважати революційним для нашої країни. Це — унікальна сцена, споруджена фахівцями компанії «Зінтеко» на спеціально створеному півострові площею 2025 квадратних метрів. Для бездоганного функціонування головного майданчика довелося навіть позичити у військових понтони. І, звичайно, незмінною залишається головна фестивальна умова — живий звук та живе виконання. Саме вона стала визначальною в доборі учасників та гостей.

Що ж цікавого обіцяють «Таврійські ігри» цього року? Окрім традиційних фестивальних подій: конкурсу краси «Королева України», Всеукраїнської Таврійської парусної регати, пивного чемпіонату «Золота діжка», турніру з міні-футболу серед аматорських команд, фіналу Всеукраїнських змагань на призи клубу «Шкіряний м'яч», — параспартакіада інвалідів-спинальників, а також тур команд КВК «Командувати парадом будемо ми!». Як і торік, буде оголошено лауреатів Всеукраїнської премії в галузі музики та масових видовищ «Золота жар-птиця». А в музичних шоу, поряд з відомими вітчизняними виконавцями: Олександром Пономарьовим, Наталією Могилевською, Андрієм Кравчуком, Таїсією Повалій, Русланою, групами «Скрябін», «Океан Ельзи», «Грін Грей», «Танець на майдані Конго» та ін., візьмуть участь не менш відомі зарубіжні — «Е-17» (колишні «East 17», Англія), «SASH!» (Німеччина), Африк Симон (Франція), Філіп Жмахер (Югославія), група «На-На», Валерій Меладзе, Кристина Орбакайте (Росія). Головна інтрига фестивалю: в один день виступатимуть Віктор Павлик, Філіпп Кіркоров, які останнім часом активно експлуатують східну мелодику, та її оригінал — мегазірка Туреччини Таркан.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Другий день Каховка співає, танцює й рятується від спеки прохолодними напоями вітчизняних виробників.

Мандри

Музей запрошує в небо — на дельтаплані

Після річної перерви, викликаної фінансовими труднощами, знову відкрив двері єдиний у світі музей дельтапланеризму, повідомляє ДІНАУ.

У небі над Феодосією в різні роки літали уславлені пілоти, тут працювали відомі авіаконструктори, випробувачі авіатехніки. Їх вабили природні випробувальні полігони, головний з яких — гора Климентьєва або Льотна. Саме вона і прийняла у свій час перших дельтапланеристів.

У фондах музею зберігаються архіви видатних авіаторів, унікальні експонати з історії вітчизняної авіації. Незабаром бажаючих піднятися в небо на дельтаплані обслуговуватиме спеціальний авіазагін, який нині створюється у Феодосії.

Бажаючих піднятися в небо обслуговуватиме спеціальний авіазагін.

Знахідки

Сапайте глибше: монети «ростуть» на городі

Обробляючи буряки на власному городі, пані Наталя Троць з села Понори (Чернігівщина) зачепила сапою черепʼяну посудину. Глек відразу розколовся, й з нього посипалися монети. Після детального обстеження усього городу господарі натрапили ще на кілька пошкоджених часом глеків з мідними монетами. Усі вони номіналом у пʼять копійок, датовані XVIII століттям. Загальна вага скарбу близько 70 кілограмів. Старожили Понор розказують, що років шістдесят тому на цьому місці відкопали ночви, наповнені срібними грішми. Тепер односельці цілком небезпідставно спонукають Троців «копати глибше», бо за логікою подій десь має бути й золото. На що господар обійстя механізатор Петро не без гумору каже: «Та вже все до води перекопав —більше нічого немає», повідомляє ДІНАУ.

Про те, що було і буде

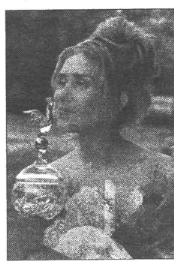
Жіночі сповіді просто інакші

Художня виставка «Чотири сповіді» присвячена пам'яті Марії Башкирцевої. Глибинно-загадкова Тамара Морозко, ніжно-романтична Тетяна Строкань, химерно-фантастична Руслана Одарич і філософсько-абстрактна Руслана Анічіна — зображають своє бачення світу. І хоча мистецтво не має статі, проте таке бачення істотно відрізняється від чоловічого. Воно не гірше і не краще — просто інакше. Воно хвилює і притягує, спонукає до роздумів. «Ви — найкращі! Все», — так написав один з відвідувачів виставки. Хочеться з ним погодитись.

Григорій ГРИНЬ.

Полтава.

Тренуйте голоси до осені!

Катерина Бужинська — володарка «Гран-Прі» фестивалю «Слов'янський базар-98».

Такий справедливий висновок після прослуховування українських фіналістів зробив президент міжнародної корпорації «Слов'янський базар» композитор Олександр Злотник. Точніше, в колишньому Жовтневому палаці з творчістю переможців обласних турів знайомився не один Олександр Йосипович, а й інші солідні мужі від мистецтва (Т. Петриненко, О. Биструшкін, Л. Дутківський, О. Тищенко, С. Галябарда та ін.). І коли з'ясувалося, що серед понад 40 юних обдарувань найкращих не три, а аж 15 (!), О. Злотник запропонував оптимальний вихід. Хай найкращі конкурсанти ще трохи підготуються, а у вересні їх знову просіють через відбіркове сито. На перших позиціях нинішнього рейтингу — львів'янин Захар, одеситка Зоя Харлампіді та киянка Ніколь. Вересневе прослуховування остаточно визначить, хто представлятиме Україну на «СБ-99» у жовтні. Нагадуємо, авторитетний фестиваль уперше відбудеться в нашій столиці.

Диктатура моди

Якісні мотиви хорошого смаку

Харків вабить модельєрів.

Нічийний особняк, що мирно стояв собі у центрі Харкова, нині перетворився на фешенебельний Будинок моди. Тут представляє свої нові колекції харків'янин Юрій Севастьянов. Багаторазовий лауреат міжнародних конкурсів — «Євростиль» та «Арка Європи» в Парижі —він є офіційним представником в Україні Будинку моди «Слава Зайцев». Після реконструкції в особняку, що його передала міська влада фірмі Юрія Севастьянова, демонструватиметься якісний одяг, розрахований на покупця з хорошим смаком і середнім достатком. Можливості демонстраційного залу вже привернули увагу багатьох українських кутюр'є. А про мистецтво моделювання одягу розкажуть експонати музею моди, що розташувався по сусідству.

Афіша вихідних днів

➤ Київ

Національний будинок органної та камерної музики: субота — народний артист України Григорій Гаркуша (баритон), концертмейстер — заслужена артистка України Алла Толстих; неділя — Світлана Шабалтіна (клавесин). Початок о 19-й год.

Будинок учителя: Валерій Левіщенко «Духовні скарби України» (фото).

Музей гетьманства: виставка «Симон Петлюра. Події. Факти. Документи».

Музей однієї вулиці: «Іван Селезньов у колі друзів» (живопис).

Музей історичних коштовностей: експозиція унікальних пам'яток ювелірного мистецтва IX ст. до н. е. — XX ст. н. е.

Погода

В Україні на заході місцями короткочасні дощі, грози, в окремих районах сильні зливи, град, шквали 15—20 м/с. Температура вночі 13—19, вдень 23—29 градусів тепла. На решті території утримається спекотна, суха погода з температурою вночі 17—22, вдень 28—33, на півдні — 35—37 градусів тепла.

На Київщині 17 липня місцями короткочасні дощ, гроза, 18-го — без опадів. Температура вночі 14—19, вдень 27—32 градуси тепла.

Український гідрометцентр.

Голос України

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34; 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.relc.com

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

◊ Рукописів не повертаємо.

◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Редактор номера Анатолій СОЛОНСЬКИЙ.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236894.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311129.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0